

1

NØKKELTALL 2009

KONSERN	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter (mill. kroner)	27 104 ▼	28 663	26 810	23 273	19 995	17 959
EBIT (mill. kroner)	482 ▲	361	1 080	1 313	1 155	1 257
Statlige kjøp (mill. kroner)	518 ▲				326	316
Andel av inntekter fra enerettsområdet	12,9 % ▲	12,5 %	13,1 %	15,0 %	18,3 %	20,8 %
Omsetning i utenlandske selskaper (mill. kroner)	7 216 ▼	7 428	6 240	4 153	1 727	1 443
Totalvolum pakker Posten Norge AS (mill. stk)	34,9 ▼	35,0	32,1	30,7	31,3	29,2
Totalvolum brev Posten Norge AS (mill. stk)	2 284 ▼	2 598	2 687	2 752	2 654	2 586
Utvikling A- og B-post (10,1 %)	(10,1 %) ▼	0,7 %	(0,3 %)	(0,8 %)	(5,8 %)	(7,0 %)
Leveringskvalitet A-post (andel fremme over natt)	88,3 % ▲	87,1 %	85,1 %	82,4 %	86,7 %	87,5 %
Maskinsorteringsgrad, småbrev	85 % ▲	84 %	80 %	80 %	82 %	81 %
Maskinsorteringsgrad, alle brev	72 % ▲	70 %	66 %	64 %	61 %	59 %
Årsverk per 31.12.	24 163 ▼	25 851	24 870	22 272	20 541	21 373
Antall salgssteder (postkontor/Post i Butikk)	1 443 ▼	1 479	1 487	1 501	1 523	1 529
Kundetilfredshet i salgsnett (poeng, maks 100)	87 ▲	84	83	83	81	80
Postens omdømme, andel «Godt inntrykk» (Synovate)	61 % ▲	55 %	54 %	59 %	56 %	50 %

INNHold

01 ORGANISASJON

Historiske milepæler	6
Året 2009	8
Konsernsjefen har ordet	10
Forretningsidé, visjon og mål	14
Organisasjon	16
Selskapsstyring	22

02 RAPPORTER

HMS-rapport	28
Miljørapport	34
Markedsrapport	40

03 SEGMENTER

Segment Post	48
Segment Logistikk	54
Segment IT	58

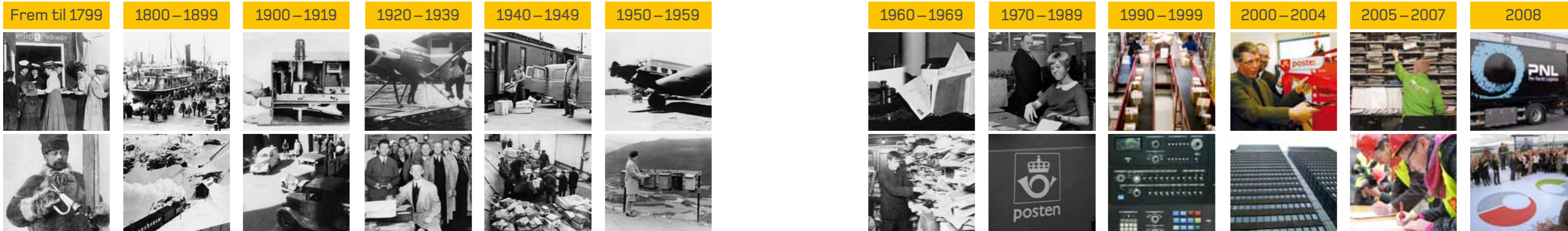
01

EVOLUSJON KJENNETEGNER
KONSERNETS STRATEGI
MOT 2013. VI SKAL BEFESTE
OG FORSTERKE DAGENS
POSISJONER FOR Å BLI BEST,
MEN IKKE NØDVENDIGVIS
STØRST I NORDEN.

DAG MEJDELL, KONSERNESJEF

HISTORISKE MILEPÆLER

1647 Den danske stattholderen Hannibal Sehested startet fire postruter: Fra Oslo (Christiania) til København, Bergen, Trondheim og Skien.

1660 13 postkontor i Norge.

1719 Staten overtok ansvaret for Postverket.

1720 Brev fra kongen og hans embetsmenn skulle fraktes gratis. For andre var det så dyrt å sende brev at nesten ingen gjorde det.

1730 Postbøndene fikk skilt og posthorn.

1758 Postbøndene fikk lønn, og ordningen med poståpnerier ble formalisert.

1814 I løpet av året fantes det 25 postkontor, 6 postekspedisjoner og 97 poståpnerier.

1827 Postverket ble landets første dampskipsreder ved anskaffelse av «Prinds Carl» og «Constitutionen».

1854 Posten var med da den første jernbanen fra Christiania til Eidsvoll ble etablert.

1855 Det første norske frimerket ble utgitt.

1872 Postkortet ble introdusert.

1885 Landposttjenesten ble etablert.

1893 I Nord-Norge kom Hurtigruten i drift, og Posten var med om bord.

1903 Den første frankeringsmaskinen ble tatt i bruk. Den var en norsk oppfinnelse.

1908 Det ble bestilt to biler fra Tyskland med plass til inntil åtte passasjerer og eget rom til posten. Ved hjelp av bilruten kom nordgående post frem til Namsos 12–14 timer tidligere, mens sørgående post kom ett døgn tidligere til Trondheim.

1920 Posten var med da den første offisielle flyruten, Horten – Kristiania – Arendal – Kristiansand, åpnet.

1935 Nytt postemblem vedtatt. Knapper og emblemer i metall ble skiftet ut.

1938 Undervisningen ved «Postskolen» ble satt i gang den 19. september i Kristelig gymnasiums lokaler i Oslo.

1940 Postverket kom under tysk kontroll, men mange ansatte bidro til å bygge opp et illegalt postnett.

I Norge var det 4527 poststeder, hvorav 3476 var postkontor.

1943 Norge fikk Postgiro. Samfunnsmessig førte postgiroen til at det både ble spart tid, penger og arbeid.

1948 Fra slutten av 1940-tallet ble skipspost-ekspe-disisjonene rammet av nedleggelse. Det samme skjedde med jernbaneekspe-disisjonene. Overgangen fra tog til bil skyldtes delvis at NSB rasjonaliserte driften ved å redusere antall stoppesteder.

1950 Nå ble det skikkelig fart på utbygging av rutenett for fly og flyplasser. Postmengden som ble fraktet med fly økte sterkt, både her hjemme og i utlandet.

Norges Postsparebank ble opprettet.

I Norge var det 4771 poststeder, hvorav 3641 var postkontor.

1952 Den såkalte postkasseloven inneholdt påbud om oppsetting av postkasser og myndighetenes rett til å bestemme plassering.

1960–1969

1960 I Norge var det 4853 poststeder, hvorav 3656 postkontor.

1962 Etter at all brevsortering hadde vært utført for hånd siden 1647, kom den første halvautomatiske sorteringen i 1962.

1968 Innføring av postnummer. Brevmengden fordoblet i løpet av 20 år.

1969 Ny organisasjonsform. Postverket fikk egen instruks og et eget styre på fem medlemmer.

1970–1989

1970 I Norge var det 3514 poststeder, hvorav 3040 postkontor.

1973 Den første postterminalen i landet ble tatt i bruk i Skien.

1976 Oslo postterminal og postgirokontoret ble åpnet av HMK Olav V.

1980 I Norge var det 2909 poststeder, hvorav 2724 postkontor.

1984 Overgang fra innholdsbasert klassifisering av brevpost til prising etter fremsendingstid; A, B og C-post.

1987 Postverket fikk ny logo. Postverket tilpasset seg markedsorientering og målstyring.

1990–1999

1990 I Norge var det 2570 poststeder, hvorav 2478 postkontor.

1994 Posten økte innsatsen på pakker og åpnet Godssenter på Alnabru og Transportsenter.

1995 Statens Datasentral (SDS), som Posten hadde kjøpt opp, ble fusjonert med Postens Datasentral.

1996 Posten gikk fra å være forvaltningsbedrift til å bli statsaksjeselskap med «begrenset ansvar»: Posten Norge BA.

2000–2004

2000 Omlegging av postkontor til post i butikk ble godkjent av Stortinget.

Posten startet satsing på tyngre gods og kjøpte OSC/Wajens. Kjøpte også budbilfirmaet TSI og ble størst i Norden på ekspress.

2001 Posten SDS ble omorganisert og fikk navnet ErgoGroup.

2002 Posten ble til Posten Norge AS.

Posten kjøpte CityMail.

2003 Postgirobygget ble ombygd og Postens hovedkontor flyttet dit fra bl.a. Dronningens gate. Postgirobygget skiftet navn til Posthuset.

2004 Posten kjøpte Nor-Cargo og markerte offensiv satsing på tyngre gods.

2005–2007

2005 I Norge var det 1523 poststeder, hvorav 327 postkontor.

Posten inngikk ny avtale med DnBNOR/Postbanken om formidling av banktjenester frem til 2013.

2006 Posten kjøpte Frigoscandia, OptiMail AB og etablerte CityMail i Danmark.

ErgoGroup kjøpte norske Alliance ASA og svenske SYSteam.

Posten startet eget flynett.

2007 Posten kjøpte Transflex.

Grunnsteinen for Østlandsterminalen ble lagt ned av samferdselsminister Liv Signe Navarsete og konsernsjef Dag Mejdell.

2008

2008 Regjeringen godkjente en videre plan for omlegging av postkontor til Post i butikk.

Oppkjøp av Emdal Transport og Spedisjon AS og CombiTrans AB.

Posten Norge kjøpte de siste 50 prosent av danske Pan Nordic Logistics (PNL), nå Bring Parcels AB.

5. september ble den nye merkevaren Bring og Postens fornyede logo lansert.

VIKTIGE HENDELSER I 2009

Q1

Januar

Stab- og støttefunksjoner skal effektiviseres og nedbemannes med 370 årsverk i 2009 og 2010.

Posten trapper opp arbeidet med å redusere arbeidsskader, og alle ledere skal måles på registrering av nestenulykker.

Februar

170 finansrådgivere ved postkontorene overføres til DnB NOR/Postbanken og får faglig tilknytning til finansmiljøet.

Konsernledelsen fryser egen lønn på grunn av finanskrisen.

Mars

Kraftig volumfall på grunn av finanskrisen gjør at Posten må tilpasse driften i hele organisasjonen.

Schenker fremmer erstatningskrav mot Posten knyttet til varsel om brudd på konkuranseloven fra ESA i 2008. Posten avviser kravet.

Q2

April

Posten fremlegger løsningsforslag til regulering av Alnabu-området som innebærer samlokalisering av pakker, gods- og termovirksomhet.

Uavhengig rapport om postliberalisering i Norge slår fast at det ikke vil føre til dårligere posttjenester eller true ansattes rettigheter.

Siste postbil går fra Bergen til Oslo. Heretter skal all posten (utenom A-post) på strekningen fraktes med tog.

Mai

Regjeringen bevilger 518 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett for statlig kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester.

Posten kutter distribusjon av uadressert reklame på fredager og lørdager for å tilpasse kapasiteten til lavere etterspørsel.

Juni

Bring lanserer miljøkalkulator som gjør at kundene kan regne ut CO₂-utslipp for ulike pakkeprodukter.

Nye forsikrings- og pensjonsavtaler gir årlige innsparinger på 100 mill. kr på grunn av lavere sykefravær.

Bring Frigoscandia og Bring Express ble tildelt den store Logistikk & Transportprisen i Sverige.

Q3

Juli

Test av de nye maskinene på Postens Østlandsterminal starter.

Posten samarbeider med Likestillings- og diskrimineringsombudet om kompetanseheving innen integrerings- og mangfoldsarbeid.

August

Posten hopper 13 plasser frem på Synovates årlige omdømmemåling og er den 12. best likte bedriften i Norge.

Over 500 ansatte i konsernet har tatt miljøbeviset.

September

Posten reviderer konsernets strategi. Norden er fortsatt hjemmemarkedet.

Ni av ti nordmenn handler på nettet, viser Postens netthandelsrapport. Posten satser stort på å være den beste pakkeleverandøren for netthandelskundene.

Endringer i produksjonsstrukturen for adressert brev og uadressert reklame besluttet. Brevproduksjonen i Ålesund flyttes til Molde i 2010.

Q4

Oktober

Regjeringen foreslår statlige kjøp for 497 millioner kroner i statsbudsjettet for 2010.

November

Posten beslutter å avvike Bring Citymails brevdistribusjon i Danmark på grunn av sviktende lønnsomhet og konkurransehindre.

Posten og Bring starter egen togrute mellom Oslo og Rotterdam for miljøvennlig frakt av ferske matvarer til og fra kontinentet.

Desember

Aldri før har medarbeidertilfredsheten vært høyere, viser intern konsernmåling.

Bring inngår sponsoravtale med det svenske håndballforbundet.

Posten lanserer ny MMS-tjeneste som gjør det mulig å sende fysiske postkort rett fra mobilen.

Januar 2010

Omlagging og modernisering av postkontorene skal gjennomføres i 2010-11.

Brevproduksjonen på Hamar og Drammen skal flyttes til Postens Østlandsterminal i løpet av 2011.

Postens Østlandsterminal åpnes av Kong Harald 29. januar.

BEGIVENHETER I FREMTIDEN

2010

2010

60 postkontorer skal moderniseres og effektiviseres i løpet av 2010. Arealkutt og kundetilpasset løsning.

Bring åpner nytt varehotell på Berger i Skedsmo kommune. Blir et stort og moderne anlegg.

PNL omprofileres til Bring Parcels – markerer offensiv pakkesatsing.

Regjeringen legger frem Eiermeldingen for Stortinget.

Ny postlov.

2011

Ny konsesjon for Posten Norge AS fra 2011.

STØ KURS MED NORDEN I BLIKKET

Konsernsjef Dag Mejdell vil befeste og forsterke de nordiske posisjonene i årene som kommer. Han lover at Posten skal strekke seg enda lenger for kundene på det nordiske markedet.

1

FREMTIDSBILDET

Posten Norge – den nordiske forretningspartneren.

Vi er en pålitelig tredjepart og partner for næringslivet i Norden. Vi hjelper kundene med å forbedre sin forretningsvirksomhet. En unik kundeorientering, høyt kompetansenivå og stor produktbredde sikrer de beste løsningene. Vi er løsningsorientert og leverer som avtalt. Vi er til å stole på.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Kraftig vekst har gitt forutsetninger for å levere løsninger til kunder i hele Norden. utfordringen er å bygge sammen kundetilpassede løsninger som er integrert med kundenes verdikjeder med god kvalitet i alle ledd. Industriell skredersøm skal sikre dette samtidig med høy kostnadseffektivitet.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Tydlig markedsføring bygget på tre merkevarer har økt kjennskapen om hva konsernet kan tilby. Nye produktkonsept er lansert og har gitt flere kunder og utvidede oppdrag for eksisterende og gode kunder. Et systematisk forbedringsarbeid har bedret kvaliteten på alle områder, og økt kundetilfredsheten.

➤ **STØ KURS.** Postens strategirevisjon i 2009 har staket ut kursen: Forsterke nordiske posisjoner og drive kontinuerlige forbedringer for å øke lønnsomhet og styrke kunde verdi.

– Vi skal strekke oss enda litt lenger for kundene på det nordiske markedet, lover Mejdell.

2009 ble krevende, med finanskrisen og lavkonjunktur i Norge – og i enda større grad i Sverige og Danmark – med inntekts- og volumfall innen alle segmenter. Likevel ble det et godt resultat fordi effektiviserings tiltakene virker.

– Vi speiler den økonomiske aktiviteten i samfunnet, men har likevel klart oss bra gjennom krisen til tross for lavere inntekter. Den underliggende driften er bedre enn tidligere. Vi har redusert kostnadene. Spinnaker har levert bedre enn forventet. Derfor blir det samlede driftsresultatet også bedre, forteller Mejdell.

MEDVIND. Samlet Spinnaker-effekt i 2008 og 2009 er på 1,3 milliarder kroner. I 2010 er det planlagt å realisere 700 millioner kroner til.

– Vi ligger foran skjemaet, og har lyktes med å effektivisere driften og tilpasse kostnadene til lavere brevvolumer. Lavkonjunktoren påvirker også aktivitetene innen Logistikk og IT. Effektiviseringsprogrammene er utvidet til å omfatte hele virksomheten. Det gjelder også Lean-metodikken og arbeidet med kontinuerlig forbedring, som er godt i gang mange steder, opplyser Mejdell.

Programmetts opprinnelige ambisjon på 2,3 milliarder kroner i 2012 skrur opp til over 3 milliarder.

SUNNERE. Elektroniske tjenester gir varige volumfall og endringer i kundebehov.

– Volumene vi mister til elektronisk meldingsformidling vil ikke finne veien tilbake til Posten, konstaterer Mejdell.

Samtidig er det mye å glede seg over i 2009: Aldri har medarbeiderne trivdes bedre, kundene vært mer fornøyde, leveringskvaliteten vært høyere. Og det er over ti år siden Posten var så høyt oppe som 12. plass på Synovates årlige omdømmebarometer.

– Sykefraværet ligger nå under landsgjennomsnittet. Mange har i

det offentlige ordskiftet vist til Posten som mønsterbedrift for jobbing med sykefravær, legger konsernsjefen til.

Lavere fravær og uførate betyr ikke bare færre vikarer, men også at premien på personalforsikringer blir 100 millioner kroner rimeligere i 2010.

LITT BEDRE. Evolusjon – ikke revolusjon – kjennetegner konsernets reviderte strategi mot 2013, som ble presentert i fjor. Mejdell ser ingen grunn til å legge om kursen. Hovedretningen er å befeste og forsterke dagens posisjoner for å bli best, men ikke nødvendigvis størst i Norden.

– Vi har ikke kjøpt ny virksomhet i 2009. Verdifastsettelse av virksomheter er komplisert når markedene er urolige. Men vi vil fortsette med å kjøpe opp selskaper som passer inn i konsernet utover i strategiperioden. Allerede i år vil vi være mer offensive dersom vi finner riktig kandidat til en fornuftig pris, varsler Mejdell.

KREVENDE. 2010 blir også et tøft år. Konsernet må bli enda flinkere til å samordne linjetrafikk, og å flytte volumer fra vei til tog. Posten og Bring må også utvikle samarbeidsveier for innhenting og utlevering. Kostnadstilpasningene fortsetter med uforminskert kraft:

– Med fallende volumer har vi ikke bæreevne for store lønnsstillegg. Dessuten har lønnsnivået i Norge økt kraftigere enn hos våre handelspartnere. Derfor er det avgjørende at årets lønnsoppgjør blir moderat dersom vi skal beholde vår konkurransekraft, legger Mejdell til.

Han mener også konjunkturbildet er usikkert på kort sikt. Bring Logistics leverer for eksempel tjenester til landbasert offshoreindustri og verftsindustrien, som har hatt relativt høy aktivitet fram til nå.

– Her kan det bli færre oppdrag i tiden som kommer, frykter konsernsjefen.

Han tror likevel at økonomien, og dermed også volumer for pakker, varer og gods, vil hente seg inn etter hvert.

UTSTILLINGSVINDU. Med en prislapp på 2,5 milliarder kroner, er Postens Østlandsterminal den største investeringen i Postens historie. Og en av de største industrielle investeringene noensinne utenfor olje- og gasssektoren i Norge. Samtidig reduseres kostnadene

➤ med en halv milliard kroner årlig når terminalen er i full drift og den nye terminalstrukturen er på plass i 2011. Over 60 prosent av all brevpost i Norge blir håndtert på Røbsrud.

– Vi har tatt et langt skritt mot målet om å industrialisere postleveringen i Norge. Østlandsterminalen revolusjonerer postvirksomheten, og gir et bedre posttilbud i hele landet, ifølge Mejdell.

Anlegget er først ute i postbransjen med å samlokalisere og integrere postsortering og distribusjon.

– Sammen med de tillitsvalgte har vi etablert en fleksibel og integrert driftsform som bidrar til at vi kan opprettholde et høyt antall heltidsarbeidsplasser, sier Mejdell.

MILJØ OG HMS. Terminalen er utviklet med sikte på å innfri Postens høye ambisjoner for et godt arbeidsmiljø, redusert sykefravær og god HMS-oppfølgning for medarbeiderne.

– Vi etablerer en helt ny standard for sikkerhet i hele konsernet gjennom Østlandsterminalen, konstaterer konsernsjefen.

Den er også en av verdens mest miljøvennlige terminaler.

– Arbeidsmiljø og ytre miljø henger sammen. Begge deler handler om å ta miljøet på alvor. CO2-utslipp og HMS er kritiske suksessfaktorer for å vinne kampen om kundene, mener Mejdell.

Posten-konsernet har ambisjoner om å gå helt i bresjen på miljøvennlige løsninger. Målet er å reduserte de totale utslippene med 30 prosent i 2015 i forhold til 2008-nivå.

MINDRE POST. I løpet av de siste ti årene har brevvolumet falt 25 prosent, hovedsakelig som følge av overgang til elektroniske tjenester. Nedgangen ble forsterket av finanskrisen.

– Denne utviklingen vil fortsette, men det blir betydelige postmengder i all overskuelig fremtid, sier Mejdell.

NORDEN. Han tror at Norden er hovedmarked også i 2020.

– Hovedvirksomheten vil være innenfor dagens forretningsområder, men vi finner kanskje noen nye nisjer, mener Mejdell.

Pris, kvalitet, service – men også samfunns- og miljøansvar – blir viktige kjøpskriterier. Markedet kan lett rangere leverandørene etter grønne kriterier.

– Jeg tror utslipp og ressursbruk knyttet til produksjon og frakt vil være en del av varedeklarasjonen på produktene i framtiden. Kundene vil enkelt kunne se hvilke varer som er grønnest, sier Mejdell.

Han ser for seg fortsatt bransjekonsolidering, mer kundestyrt utlevering og fleksible arbeidstidsordninger om ti år.

– Jeg tror både arbeidsgivere og arbeidstakere vil etterspørre mer frihet i forhold til arbeidstider. Vi trenger folk både på heltid og deltid, men behovet for deltid vil øke mest. Det gjelder å ha rett bemanning til riktig tid som skaper verdi, anfører Mejdell.

Færre manuelle operasjoner og mer teknologi vil prege arbeidshverdagen.

– Kravene til kvalifikasjoner og IT-kunnskaper blir høyere, avrunder Mejdell.

VÅR VISJON- OG VERDIPLATTFORM

Visjon

Verdens mest fremtidsrettede post- og logistikkonsern.

Forretningsidé

Posten utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post, kommunikasjon og logistikk – med Norden som hjemmemarked.

Hovedmål

Hovedmålene tar utgangspunkt i de krav og mål som er satt for virksomheten, og er:

1. Fornøydte kunder
2. Ledende markedsposisjoner
3. Lønnsom vekst og konkurransedyktig verdiutvikling
4. Attraktive arbeidsplasser og godt arbeidsmiljø

Verdier

Postens verdier skal være med på å bygge felles kultur. Verdiene skal være en rettesnor for alle beslutninger. Våre fem grunnverdier er:

REDELIGHET RESPEKT SAMHANDLING ÅPENHET MOT

Mobile håndholdte scannere sikrer at kundene til en hver tid kan følge med sine forsendelser digitalt.

1

FREMTIDSBILDET

Det digitale samfunnet.

Teknologiutviklingen driver overgangen til digitale medier og kanaler i et høyt tempo. Fiberteknologi har gitt uendelig overføringskapasitet. Mange nye praktiske og brukervennlige verktøy har endret brukernes adferd. Mer enn 90% av all kommunikasjon foregår digitalt.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Vi har behov for praktiske og sikre måter å finne frem til hverandre på. Avsender må stole på at meldinger kommer frem til riktig mottaker, blir lest og oppfattet. Vi har behov for en tiltrodd tredjepart som knytter mennesker og organisasjoner sammen. Posten har forutsetninger for å utvikle det som skal til.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Nye og moderne nettsider er lansert med forbedret oversikt over konsernets tilbud, enklere navigasjon og vesentlig bedret brukervennlighet. Det jobbes med å etablere en digital kanalstrategi med bruk av sosiale medier for dialog med kundene. Fremtidens postsystem er under utvikling.

Konsernledelsen i Posten Norge

Fra venstre: Tore K. Nilsen, Lars Harald Tendal, Elisabeth Hegg Gjølme, Dag Mejdell (konsernsjef), Terje Mjøse, Gro Bakstad, Arne Bjørndahl og Randi Løvland.

1

FREMTIDSBILDET

Integrert strategiutvikling
– halvering av tid fra tanke til
handling.

Verdensøkonomien har opplevd rystelsene av tre bobler som sprakk – internett og eiendomsboblen samt finanskrisen. Verden har blitt mindre og dønningene skyller over kloden. Ettersom økonomien blir mer integrert og bølgenes hastighet øker, blir de enkelte bedrifters posisjoner og strategier mer sårbare.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største
utfordringene?

Det blir nærmest umulig for en bedrift å forutse hvor robust egen posisjon vil være i forhold til uventede, raske og trendbrytende utviklinger. utfordringen blir å reagere raskt og være i stand til å omsette tanke til handling på «halve tiden». Tid vil rett og slett være noe av det mest verdifulle.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte
konsernet seg i 2009?

Posten har besluttet ny strategi til 2013. Fortsatt plan om nordisk vekst og et servicetilbud som dekker kundenes behov der de er. Kontinuerlig forbedring settes i system for å utvikle organisasjonen. Stor vekt på presise og raske beslutningsprosesser med vekt på effektiv gjennomføring.

KONSERNSTRUKTUR

Postens konsernoverbygging består av fire divisjoner og tre konsernstaber. Divisjonene Post, Logistikk og ErgoGroup har kunde- og markedsansvar innen sine områder, mens Distribusjonsnett drifter Postens produksjonsapparat i Norge.

OVERORDNET. Konsernledelsen i Posten består av konsernsjefen og konserndirektørene som leder divisjoner eller konsernstaber. Konsernledelsen behandler problemstillinger og beslutninger knyttet til konsernets strategi, budsjetter, økonomisk utvikling, vesentlige investeringer, prisstrategier, saker av vesentlig betydning for omdømme, marked og kunder, samt saker av prinsipiell og strategisk karakter.

ANSVAR. Konserndirektørene, som er ansatt av og rapporterer til konsernsjefen, har det overordnede ansvaret for sitt virksomhetsområde. Divisjonene er sentrale enheter i styringen av konsernet og utarbeider forretningsstrategier innenfor sitt virksomhetsområde som understøtter konsernstrategien. Divisjonene er ansvarlig for å utvikle og levere produkter og tjenester med tilhørende service og kvalitet.

STØTTE. Konsernstaber er etablert på områder hvor det er behov for å yte faglig støtte til konsernsjefen, konsernledelsen og divisjonene. Konsernstabene er faglige pådrivere og bidrar til å understøtte forretningsstrategiene og utvikle og profesjonalisere fagmiljøene i konsernet. Stabene har en spesiell oppgave i å bidra til samhandling på tvers i konsernet og til å utvikle policies og beste praksis. Enkelte fagfunksjoner er sentralisert på konsernnivå og yter tjenester til divisjoner og forretningsområder.

RAPPORTERER MARKEDSSEGMENTER. For finansiell rapportering har konsernet valgt å dele virksomheten i tre markedssegmenter i henhold til internasjonal regnskapsstandard (IFRS) og beste praksis.

SEGMENT POST. Segment Post består av brevprodukter og banktjenester, samt kundebetjening gjennom salgs- og servicenettet. Morselskapets postvirksomhet fremkommer under merkevarene Posten og Bring Mail. I tillegg inngår selskapene Bring Citymail og Bring Dialog i segmentet. Produksjons- og distribusjonsapparatet for postvirksomheten i Norge ivaretas av divisjon Distribusjonsnett.

SEGMENT LOGISTIKK. Segment Logistikk består av pakker, parti-/stykkgoods, termo, ekspress og lagerservice. Segmentet tilsvarende divisjon Logistikk og omfatter morselskapets pakke- og logistikkvirksomhet, samt selskapene innenfor Bring Logistics, CombiTrans, Bring Frigoscandia, Bring Express, Bring Parcels (som skiftet navn fra PNL per 1.3.2010). Logistikks pakkedistribusjon i Norge utføres av divisjon Distribusjonsnett.

SEGMENT IT. Segment IT består av IT-drift, infrastruktur, løsninger og konsulenttjenester. I IT-segmentet inngår ErgoGroup AS med datterselskapene i Systeam AB og Bekk Consulting AS.

CV KONSERNLEDELSEN

DAG MEJDELL
Konsernsjef fra januar 2006
Født: 1957
Tidligere stillinger: Konsernsjef i Dyno Nobel ASA, ulike stillinger i Dyno ASA fra 1981, blant annet konsernsjef og økonomidirektør
Utdannelse: Siviløkonom

GRO BAKSTAD
Konserndirektør Økonomi og Finans (CFO) fra august 2006
Født: 1966
Tidligere stillinger: Økonomidirektør i Posten, finansiell rådgiver i Procorp, økonomidirektør i Ocean Rig
Utdannelse: Siviløkonom og statsautorisert revisor

ELISABETH HEGG GJØLME
Konserndirektør Kommunikasjon fra april 2000
Født: 1960
Tidligere stillinger: Informasjonsdirektør Telenor Mobil, markeds- og informasjonssjef Oslobanken, generalsekretær i Unge Høyres Landsforbund
Utdannelse: Økonom

RANDI LØVVLAND
Konserndirektør HR fra september 2008
Født: 1957
Tidligere stillinger: Transportdirektør og informasjonssjef i Posten Norge, divisjonsdirektør og strategisjef i Bravida Oslo og Akershus AS, fagforeningsleder i Den norske Postorganisasjon
Utdannelse: Postutdannet

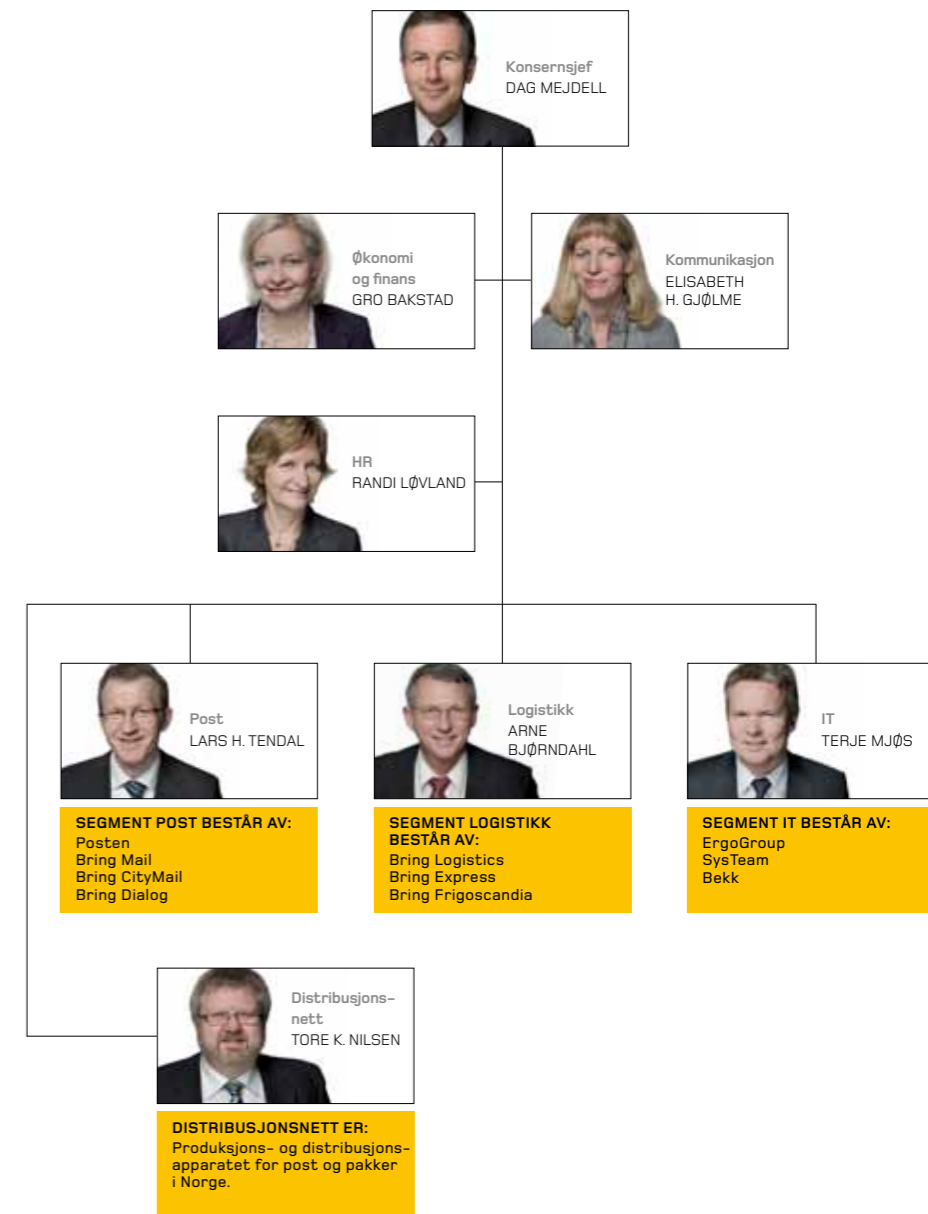
LARS HARALD TENDAL
Konserndirektør divisjon Post fra januar 2001
Født: 1967
Tidligere stillinger: Salgs-/markedsdirektør ICA Norge, salgsdirektør Sætre AS
Utdannelse: Økonom

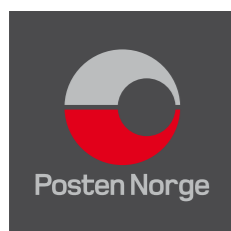
ARNE BJØRNDALH
Konserndirektør, divisjon Logistikk fra januar 2002
Født: 1952
Tidligere stillinger: Viseadm.direktør, logistikkdirektør og økonomidirektør i Ringnes, adm.direktør Emo AS
Utdannelse: Økonom

TERJE MJØS
Adm.direktør ErgoGroup AS fra juni 2004
Født: 1961
Tidligere stillinger: Direktør i Hydro IS Partner AS, ulike stillinger i Norsk Hydro ASA, bl.a. salgs- og markedsdirektør i Hydro Agri Europe i Brussel
Utdannelse: Cand.scient og MBA

TØRE K. NILSEN
Konserndirektør, divisjon Distribusjonsnett fra 1. mai 2008
Født: 1957
Tidligere stillinger: Konserndirektør Securitas og divisjonssjef for Security Service Europe
Utdannelse: Politi

ORGANISASJONSKART

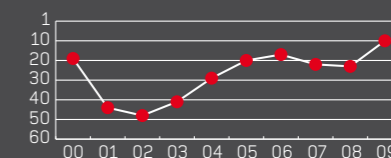

POSTEN NORGE MØTER MARKEDENE MED TRE MERKEVARER: Posten, Bring og ErgoGroup

Ny merkevare har styrket Postens omdømme i den norske befolkningen (Synovates årlige måling av omdømme, blant store norske bedrifter)

2003-2006: Positiv utvikling etter gode erfaringer med Post i Butikk.
2006-2007: Tilbakegang ifm. leveringsproblemer etter overgang til ny flyløsning.
2008-2009: Framgang ifm. lansering av Bring og modernisering av Postens visuelle profil, god leveransekvallitet.

12

Posten kjennetegner tilbudet til privatkundene, postkontornettet og den daglige postdistribusjonen til hele det norske folk.

Postens postbud distribuerer pakker og brev til 99,98% av alle huser i Norge 6 dager i uken.

24762 antall innleveringspunkter for brev.

1500 utleverings- og innleveringssteder:
• Postkontor
• Post i Butikk
• Postautomater

Vi lever for å levere

- 363 års erfaring med distribusjon av brev og pakker i Norge.
- 20 000 ansatte som hver dag jobber for å levere til folk og næringsliv over hele Norge.
- Utvikling i takt med endringer i kundenes behov, teknologi og samfunnet, og tilbyr i dag et bredt spekter av tjenester som gir avsender og mottaker trygg levering og stor valgfrihet i leveringsmåte.

Bring retter seg mot bedriftskunder innen post og logistikk i Norden. Bring består av seks spesialister med spisskompetanse innenfor hvert sitt område.

Bring Logistics leverer frakt, distribusjon og lagring av pakker og gods.

Bring Express leverer samme-dags bud og ekspressleveranser.

Bring Frigoscandia leverer frakt og lagring av næringsmidler og varer som skal håndteres på en definert temperatur.

Bring Mail leverer løsninger for distribusjon av brev, reklame og varer i postkassen, gjennom Posten sitt distribusjonsnettverk i Norge.

Bring Citymail leverer effektiv postdistribusjon fra bedrifter til bedrifter og privatpersoner i Sverige.

Bring Dialog leverer rådgivning, dataverktøy, analyse og gjennomføring av aktiviteter innenfor kundedialog og CRM.

Finding New Ways

- Bring har Norden som hjemmemarked.
- Bring er den 4. største logistikkaktøren, og den nest største postaktøren i Norden.
- Bring frakter store volumer med gods, pakker og næringsmidler innen Norden, og til og fra det internasjonale markedet.
- Bring leverer løsninger som gjør at næringslivet kan kommunisere effektivt med sine kunder.

- De internasjonale postselskapene i Norden konkurrerer aktivt om kundene på de områdene det er åpnet for konkurranse.
- 97% av konsernets inntekter kommer fra bedriftskundene.
- 27% av konsernets inntekter kommer fra virksomhet utenfor Norge.
- Etterspørselen etter nordiske og helhetlige løsninger øker. Det er ikke nok å være en nasjonal aktør for å opprettholde posisjonen i Norge.

ErgoGroup med datterselskaper er en nordisk IT-virksomhet og totalleverandør av IT-drift, løsninger og konsulenttjenester.

Lokal tilstedeværelse: Vi er tilstede der kunden er, med lokal kompetanse og leveransekraft.

Kundenær innovasjon: Vi utvikler nye løsninger i tett samarbeid med kunden.

Dokumenterte og utprøvde total-løsninger: Vi har utviklet og driftet virksomhets- og samfunnskritiske IT-løsninger siden 1972.

Kunsten er å se hele bildet

- ErgoGroup med datterselskaper har lokal tilstedeværelse på nærmere 90 steder i Norden.
- ErgoGroup kombinerer forretningskunnskap, teknologisk kompetanse og grundig kjennskap til den enkelte kunde i arbeidet med å utvikle, levere og drifte helhetlige IT-løsninger.
- Virksomhetens ambisjon er å se hele bildet og bidra til å løse kundenes IT-utfordringer.

1

FREMTIDSBILDET

Styrket bedriftsdemokrati.

Konsernordning for ansattes representasjon i styret. Historisk har ansattes styrerepresentasjon vært knyttet til morselskapet. I lys av konsernets utvikling har Postens styre blitt et konsernstyre som tar beslutninger som har betydning også for datterselskapene.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Bedriftsdemokratiet utvides til å dekke hele konsernet. Ansattes representanter i Postens styre har hittil vært valgt av og blant de ansatte i morselskapet. Ved å gå over til en konsernordning vil ansatte både i morselskap og datterselskaper ha stemmerett og være valgbar til morselskapets styre.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Posten har søkt Bedriftsdemokratinemnda om å etablere konsernordning i 2010 når det skal gjennomføres nytt valg av ansattes representanter til Postens styre. Dermed vil ansatte i Bring og ErgoGroup i Norge få mulighet til å delta i konsernets beslutninger.

GOD EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

For konsernet Posten er god eierstyring og selskapsledelse de mål og overordnede prinsipper konsernet styres og kontrolleres etter. Formålet med god eierstyring er å styrke tilliten til selskapet og bidra til verdiskapning over tid.

GODE STRUKTURER. Som del av konsernets eierstyring og selskapsledelse vektlegges også å ha gode strukturer i samspillet mellom Postens styrende organer; eier, styre og daglig ledelse.

GRUNNLAGET. Som statlig heleid aksjeselskap forholder Posten seg til statens eierprinsipper. Posten følger også Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt denne passer Postens organisasjon og eierform. Siden Samferdselsdepartementet er eiere av selskapet avviker Postens selskapsledelse fra anbefalingens punkter om likebehandling av aksjeeiere, aksjenes frie omsettelighet, generalforsamling og valgkomité. Selskapet og de ansatte har avtalt at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling.

Temaet eierstyring og selskapsledelse har som tidligere år vært behandlet i Postens styre og konsernledelse. Innad er det utarbeidet et sett styringsdokumenter som er retningsgivende for hvordan konsernets enheter og selskaper skal opptre innenfor viktige virksomhetsområder.

Styrets har oppsummert i sitt arbeid med eierstyring og selskapsledelse i sin erklæring til markedet om selskapets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Erklæringen og annen informasjon om Postens selskapsstyring er tilgjengelig på Postens nettsider; www.postennorge.no.

VERDIGRUNNLAG OG ETISKE RETNINGSLINJER. Konsernets felles verdier er Re-

delighet, Respekt, Samhandling, Åpenhet og Mot. I tillegg til en slik felles verdiplattform er det vedtatt konsernfelles etiske retningslinjer og ledelsesprinsipper. Det arbeides kontinuerlig med implementering av ulike temaer knyttet til disse, både i konsernets selskaper og overfor den enkelte medarbeider. Dette gjøres på flere språk.

VIRKSOMHET OG SAMFUNNSOPPDRAG.

Postens virksomhet er definert i selskapets vedtekter. Disse er tilgjengelige på www.postennorge.no. I henhold til vedtektene § 3, skal Posten på forretningsmessig grunnlag drive post- og logistikkvirksomhet, samt annen virksomhet som står i direkte sammenheng med dette. Posten skal også bidra til oppfyllelsen av formålet i postloven, og selskapets samfunnsoppdrag er å sikre et landsdekkende formidlingstilbud av postsendinger til rimelig pris og god kvalitet.

Når det gjelder postvirksomheten i Norge, baseres denne på konsesjon gitt av Samferdselsdepartementet om formidling av postsendinger. Denne gjelder til og med 31.12.2010. Post- og teletilsynet fører tilsyn med at konsesjonen overholdes.

GENERALFORSAMLINGEN. Samferdselsministeren er selskapets generalforsamling. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet.

STYRET. Styret har ansvar for forvaltningen av selskapet og fører tilsyn med den >

VIKTIGE HENDELSER**BEDRIFTSDEMOKRATI**

Posten har sendt søknad til Bedriftsdemokratinemnda om etablering av konsernordning for valg av ansattrepresentanter til styret. Det er ønskelig at ansattrepresentantene i styret velges av og blant alle norske ansatte.

LEDERLØNN

I 2009 vedtok styret retningslinjer for lederlønn i Posten. Retningslinjene bygger på prinsippene i regjeringens retningslinjer for statlig eierskap om dette temaet. Konsernledelsen avsto fra lønnsøkninger i 2009.

daglige ledelsen av selskapet og konsernets virksomhet for øvrig. Hovedoppgavene til styret inkluderer strategioppgaver, kontrolloppgaver og organisasjonsoppgaver. Styret ansetter konsernsjef og fastsetter instruks for denne.

Styreinstruksen for Posten regulerer styrets og konsernsjefens ansvar og oppgaver. Instruksen legger føringer for styrets arbeid og saksbehandling innenfor rammene av gjeldende lovgivning, selskapets vedtekter og generalforsamlingens beslutninger. Styret evaluerer årlig sitt arbeid, sin kompetanse og sin arbeidsform og vurderer innholdet i styreinstruksen.

Styret i Posten består av ti medlemmer, hvorav seks utpekes av eieren og fire velges av og blant de ansatte. Ansatterepresentantene har personlige varamedlemmer. Styremedlemmene velges for en periode på to år. Kontinuitet i styringen av selskapet sikres ved at bare halvparten av styrets medlemmer står på valg samtidig.

Fordi styret i Posten Norge AS både formelt og reelt opptrer som et konsernstyre, har selskapet i desember 2009 sendt søknad til Bedriftsdemokratnemnda om etablering av konsernordning for valg av ansatterepresentanter til styret. Det er ønskelig at ansatterepresentantene i styret velges av og blant alle norske ansatte.

Styret hadde syv ordinære og fire ekstraordinære møter i 2009.

GODTGJØRELSE. Styrets honorar fastsettes av generalforsamlin-

gen hvert år. Omtale av godtgjørelsen til styremedlemmene for 2009 fremkommer av note 2.

I 2009 vedtok styret retningslinjer for lederlønn i Posten. Retningslinjene bygger på prinsippene i regjeringens retningslinjer for statlig eierskap om dette temaet.

Omtale av godtgjørelsen til ledende ansatte for 2009 fremkommer av note 2.

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON. Konsernet følger en åpen og offensiv kommunikasjonsstrategi for å bygge tillit til konsernet og styrke virksomhetens mål og strategier. Det er etablert retningslinjer som skal sikre at Posten opptrer profesjonelt og enhetlig overfor media.

Selskapet etterlever de regler, krav og standarder for god informasjon som gjelder for børsnoterte selskaper i Norge, herunder bruk av regnskapsstandarder og god regnskapsskikk. Finansiell informasjon rapporteres kvartalsvis til nærmere fastsatte tidspunkter i henhold til Børsens informasjonskrav. Informasjonen gjøres tilgjengelig via internett på norsk og engelsk.

RISIKOSTYRING. Det gjennomføres årlig en samlet vurdering av konsernets risiko.

Risikoanalysen tar utgangspunkt i alle konsernets enheters

strategi, forretningsplaner og målsetninger, og gjennomføres som en omfattende prosess. Hensikten er å kartlegge risikoer av strategisk, finansiell, operasjonell og omdømmemessig karakter. Resultatene fra denne prosessen konsolideres til en vurdering av de overordnede risikoene konsernet er eksponert for, og er fulgt opp med tiltak for å styre og kontrollere de enkelte risikofaktorer og unngå hendelser som kan være negative for konsernets drift og omdømme i markedet.

INTERN KONTROLL. Det er styret og konsernledelsen i selskapet som sørger for nødvendig kontroll med selskapets virksomhet. Dette gjøres blant annet gjennom styrende dokumentasjon, ulike prosesser for intern kontroll, ekstern revisjon, kvartalsvis strategisk og forretningsmessig gjennomgang, løpende risikovurderinger, og årlig vurdering av selskapets ledelsesressurser. Dette skal sikre at den operative virksomhet blir tilstrekkelig gjennomgått og kontrollert slik at det ansvaret styret og konsernledelsen har i henhold til gjeldende lovgivning, samt prinsippene for god selskapsstyring, blir ivaretatt.

En investeringskomité er nedsatt av konsernsjefen og består av konserndirektør/CFO, økonomidirektør og finansdirektør.

Konsernets styrende dokumentasjon fastsetter hvordan ledelse og styring i konsernet skal utøves. Dokumentene oppstiller konsernfelles krav til atferd innen viktige områder og prosesser. Konsernets juridiske direktør er ansvarlig for utvikling og vedlike-

hold av styrende dokumentasjon. Juridisk direktør er også ansvarlig for et konsernfelles varslingsinstitutt for mottak og behandling av varsel om kritikkverdige forhold i konsernet. Ansatte kan varsle ved mistanke om forhold som økonomisk utroskap, korrupsjon, miljøkriminalitet og brudd på styrende dokumentasjon.

Konsernets rutiner for risikoanalyse og overvåking av intern kontroll er beskrevet i egne konsernhandlingsregler.

Styret har etablert et revisjonsutvalg for å bidra til grundig behandling av saker som gjelder finansiell rapportering herunder intern kontroll overvåking. Utvalget består av to styremedlemmer som er uavhengig av den daglige ledelsen.

REVISOR. Revisor deltar på styremøtet som behandler årsregnskapet. I samme eller særskilt møte redegjør revisor for revisjonen, sitt syn på konsernets regnskapsprinsipper, risikoområder, interne kontrollrutiner og konsernets regnskapsførsel. Redegjørelsen oppsummeres i et årlig nummerert brev til styret. I tillegg til lovbestemt revisjon benyttes revisor til naturlige revisjonsrelaterte oppgaver. Posten har som policy å benytte samme revisjonsfirma i alle konsernselskap.

Styret i Posten

Styreleder
ARVID MOSS

Født: 1958
Konserndirektør Norsk Hydro, Corporate Strategy and Business Development
Utdannelse: Siviløkonom, NHH
Tillitsverv: styremedlem NHO

Nestleder
LIV STETTE

Født: 1958
Kommunalsjef Ålesund kommune
Utdannelse: Cand.mag. med pedagogikk, psykologi og statsvitenskap/offentlig administrasjon

Styremedlem
ELI ARNSTAD

Født: 1962
Rådgiver
Utdannelse: Cand.mag.
Tillitsverv: Styremedlem i Vattenfall AB, AF-gruppen, Sparebank 1 SMN, Senter for økonomisk forskning NTNU

Styremedlem
TERJE CHRISTOFFERSEN

Født: 1952
Partner i Interforum Partners AS
Utdannelse: MBA, Køln universitet 1978
Tillitsverv: styreleder Network Norway AS, styreleder Mobile Norway AS, styremedlem Birdstep Technology ASA og CellVision AS

Styremedlem
SIGBJØRN MOLVIK

Født: 1950
Lærer, medlem av fylkestinget i Telemark
Tillitsverv: Styremedlem Høgskolen i Telemark

Styremedlem
GRY MØLLESKOG

Født: 1962
Korn/Ferry International – Senior Client Partner
Tillitsverv: styreleder Norsk Folkemuseum, nestleder Oslo Trikken AS, styremedlem Norwegian Property ASA og DnBNOR Finans, varamedlem til Bedriftsforsamlingen i Telenor ASA

Ansattes representant
ODD CHRISTIAN ØVERLAND

Født: 1957
Forbundsleder Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
Ansatt i Posten fra 1979

Ansattes representant
INGEBORG SÆTRE

Født: 1955
Forbundsleder Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
Ansatt i Posten fra 1971

Ansattes representant
PAUL MAGNUS GAMLEMSHAUG

Født: 1953
Divisjonstillitsvalgt Distribusjonsnett. Forbundsstyremedlem Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
Ansatt i Posten fra 1974

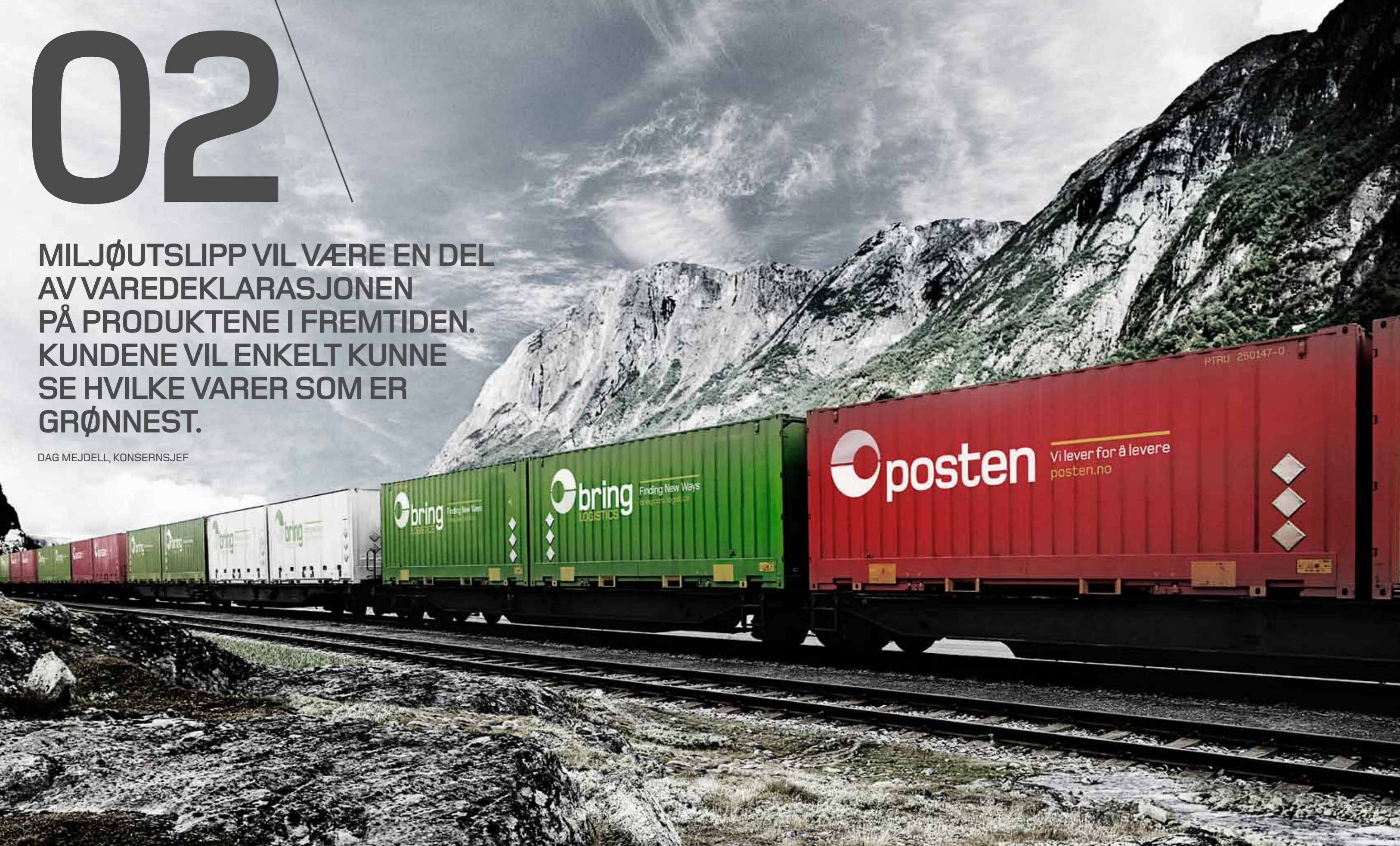
Ansattes representant
JUDITH OLAFSEN

Født: 1958
Regionstillitsvalgt Distribusjonsnett, region nord. Forbundsstyremedlem Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
Ansatt i Posten fra 1976

02

MILJØUTSLIPP VIL VÆRE EN DEL AV VAREDEKLARASJONEN PÅ PRODUKTENE I FREMTIDEN. KUNDENE VIL ENKELT KUNNE SE HVILKE VARER SOM ER GRØNNEST.

DAG MEJDELL, KONSERNESJEF

1

FREMTIDSBILDET

Tilpasning av organisasjonen.

Økt konkurranse, fallende brev-volumer og dårligere økonomiske utsikter krever en effektivisert organisasjon med utpreget endringsevne. Effektiviseringstiltak på alle nivåer i organisasjonen er nødvendig for å gi betydelige lønnsomhetsforbedringer innen 2012.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Lønnsomheten i postsegmentet er kraftig fallende. Nedbemanning i driftsapparatet krevde endringer i stab- og støtteapparatet. Stabene hadde vokst i en rekke år, og var preget av mange parallelle prosjekter og en rekke overlappende funksjoner.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Posten reduserte med 370 årsverk i stab- og støtte. Nedbemanningen ble gjennomført uten oppsigelser. Arbeidet i stab- og støtteapparat ble forenklet. Nedbemanningen gir årlig mellom 300 og 400 millioner kroner i reduserte kostnader.

HELSEFREMMEDE ARBEIDSPLASSER

Konsernets HR-arbeid skal sikre at virksomheten preges av en prestasjons- og endringsdyktig kultur med godt og sikkert arbeidsmiljø. Målsettingen er at ingen blir skadet eller syk som følge av arbeidet.

GODT ARBEIDSMILJØ. Posten har utviklet seg til å bli en organisasjon drevet av prestasjon, kompetanse og verdiskaping. Konsernet hadde god utvikling på viktige parametere innen arbeidsmiljø med lavere sykefravær, lavere uføregrad og lavere H-verdi (skader per 1 millioner arbeidede timer) i 2009. HMS står først på agendaen på alle leder- og personalmøter og Posten har nå en av de beste arbeidsmiljøresultatene i bransjen. Det sterke fokuset på HMS gir stadig bedre resultater og har gjort at sykefraværet i Posten-konsernet ved utgangen av 2009 hadde en bedre utvikling enn i samfunnet for øvrig.

SIKKERHETSKULTUR. I Posten er det ingen arbeidsoppgaver som haster så mye at ansatte skal bli skadet. Ledere i konsernet ble i hele 2009 målt på registrering av uønskede hendelser og nestenulykker for bedre å sikre konsernets evne til å hindre arbeidsrelatert fravær. Ved å rapportere disse økes bevisstheten rundt skadeforebyggende arbeid og årsakene til arbeids-skader kan identifiseres og elimineres. Fokuset på rapportering har medført at 20 460 uønskede hendelser og nestenulykker ble rapportert i 2009, opp fra 1 046 i 2008. Økt rapportering har gitt gevinst i form av redusert antall skader og dermed merkbar effekt på H-verdi. H-verdien ble 11,6 i 2009 ned fra 13,3 i 2008, men en 0-filosofi legges til grunn hos alle ledere. Arbeidet med rapportering videreføres i 2010.

OPPFØLGING AV SYKEFRAVÆR. Konsernet samarbeider med NAV og bedriftshelsetjenesten for å sikre god sykefraværsoppfølging. Hovedmålet med oppfølgingen er å få langtidssyke tilbake i arbeid, blant annet gjennom tilrettelegging av arbeidet. Posten gjennomførte i 2009 grundige analyser av både kort- og langtids sykefravær. På bakgrunn av funnene ble det satt i gang et systematisk oppfølgingsarbeid.

LAVERE SYKEFRAVÆR OG FÆRRE UFØRE. Etter flere år med betydelig nedgang fortsatte konsernets totale sykefravær å falle, fra 7,4 prosent i 2008 til 7,3 prosent i 2009. Også uføreutviklingen i morselskapet viser at langsiktig satsing på HMS og systematisk sykefraværsoppfølging gir resultater. Uføreutviklingen ble 1,1 prosent i 2009 med 154 uføretrygdede årsverk, ned fra 1,5 prosent i 2008 med 225 uføretrygdede årsverk. Antallet arbeidsulykker med fravær steg i 2008 og ble derfor prioritert spesielt i 2009. Rapportering og kartlegging av ulykkesårsaker gjorde at antallet ulykker med fravær ble redusert fra 532 i 2008 til 472 i 2009. Målrettet forebyggende arbeid med fraværsskader videreføres i 2010.

KOMPETANSE OG UTVIKLING. Konsernet lanserte i 2009 et felles nettsted for alle opplæringstilbud i konsernet. Alle medarbeidere med datamaskin – også privat pc – kan melde seg på kurs for sin målgruppe og tilhørighet. Nettsiden har fått navnet

■ VIKTIGE HENDELSER

UTVIKLINGSMULIGHETER

Om lag 3 000 av konsernets ansatte forberedte seg i 2009 på å skifte arbeidssted. Sjøfører, postbud og terminalarbeidere er nå samlet under samme tak ved Postens Østlandsterminal. Omfattende opplæringstiltak og personaladministrasjon ble iverksatt for at alle ansatte skulle være beredt og motivert ved flytting, samt for å sørge for at organisasjonskulturen ved terminalen vil kjennetegnes ved at Postens verdigrunnlag og leveregler etterleves og etterstrebes i årene som kommer.

FRISKERE PÅ JOBB

Sykefraværet ble 7,3 prosent. Antall uføretrygdede og arbeidsulykker ble redusert. Systematisk oppfølging av sykefravær og sterkt ledelsesfokus på rapportering av uønskede hendelser/nestenulykker førte til at sykefraværet ved utgangen av 2009 hadde en bedre utvikling enn i samfunnet for øvrig.

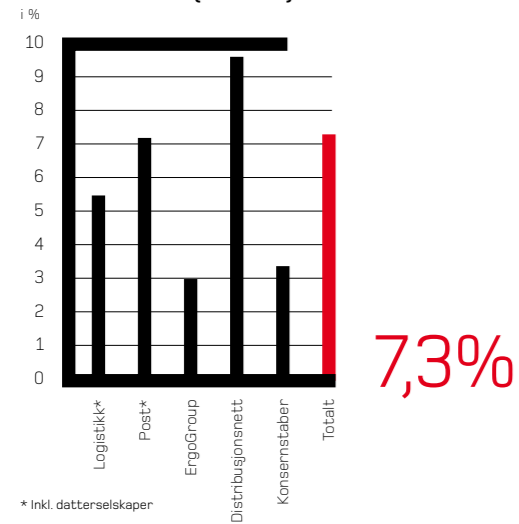
MER TILFREDSE PÅ JOBB

Medarbeidertilfredsheten har økt hvert år siden 2001. I 2009 økte den til 76 fra 75 i 2008. Resultatene viste at konsernets ansatte trives i jobben og er opptatt av å tilfredsstille kundenes krav og forventninger. I tillegg uttrykte de ansatte at de vet hvilke mål og resultater Posten jobber for å oppnå.

Medarbeider-tilfredsheten har økt siden 2001. I 2009 økte den til 76 fra 75 i 2008.

SYKEFRAVÆR 2009 (KONSERN)

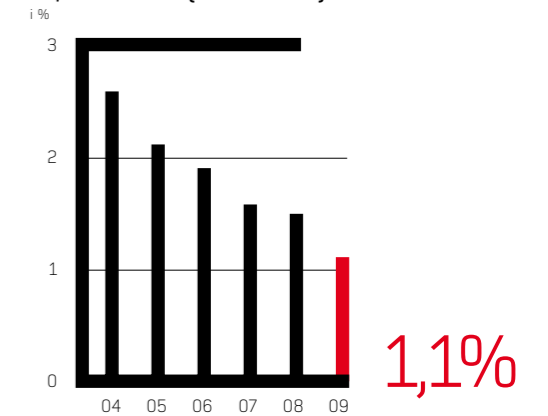
➤ Akademiet og allerede ved lansering var 115 kurs og 21 programmer tilgjengelige for påmelding. I løpet av 2009 hadde nærmere halvparten av konsernets medarbeidere besøkt Akademiet. Nettsiden bidrar i stor grad til å gi ansatte rett kompetanse og gjør kompetanseutvikling lett tilgjengelig. I løpet av 2009 har også Posten inngått en avtale med Kunnskapsdepartementet ved etaten VOX, som gjør det mulig å øke medarbeideres basiskompetanse i årene som kommer.

Posten har gjennomsnittlig nedbemannet 1 000 årsverk årlig de 10 siste årene. Det har gitt betydelig erfaring i hvordan å gjennomføre omstillingsprosesser på en måte som også ivaretar hensynet til de ansatte som berøres. Omstillingene gjennomføres i nært samarbeid med de ansattes organisasjoner både i forberedelses- og implementeringsfasen, basert på gjeldende omstillings- og virkemiddelavtale. Det legges stor vekt på oppfølging av de ansatte som berøres, og løsninger i form av å tilby for eksempel annet arbeid internt, AFP/Gavepensjon, sluttvederlag, mobilitetsstøtte og omstillingsbistand. På tross av omfattende omstillingsprosesser har Posten god uføreutvikling og stabilt stigende medarbeider-tilfredshet. I 2009 nedbemannet Posten 1 688 årsverk uten å ta i bruk ufrivillige oppsigelser.

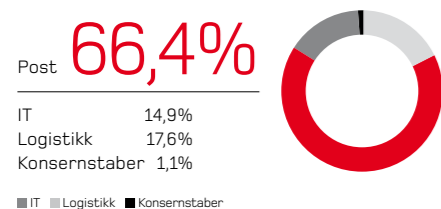
PENSJON OG FORSIKRING. Posten konkurranseutsatte i 2009 sine pensjons- og personalforsikringsavtaler. Siden 1. januar 2006 har selskapet hatt innskuddspensjon og uførepensjon i Vital Forsikring ASA. Konkurransen forutsatte at vilkårene for de ansatte var i henhold til tariffavtalene og for øvrig som før konkurranseutsetting. Vital Forsikring ASA ble beholdt som leverandør av pensjonsavtaler og valgt som ny leverandør av personalforsikringsavtaler. De nye avtalene gir en årlig kostnadsbesparelse på til sammen MNOK 100. Reduksjonen skyldes hovedsakelig de positive effektene Postens HMS-arbeid har hatt på sykefravær og uføretrygging.

VERDIBASERT LEDELSE. I 2009 har 16 ledere vært gjennom konsernets topledlerprogram. 40 har fullført konsernets mellomlederprogram og 164 har deltatt i programmet for førstelinjeledere. Konsernets ledere trenes systematisk i å kjenne sine medarbeidere og deres kompetanse, balansere styring og støtte ut fra medarbeidernes behov, og å gjøre medarbeidere i stand til selv å ta initiativ til problemløsning. Gode, tydelige og motiverende ledere har vært avgjørende for gjennomføring av omfattende omstillingsprosesser. Ledere i Posten har en nøkkelrolle før, underveis og etter omstillingsprosessene.

UFØREUTVIKLING (MORSELSKAP)

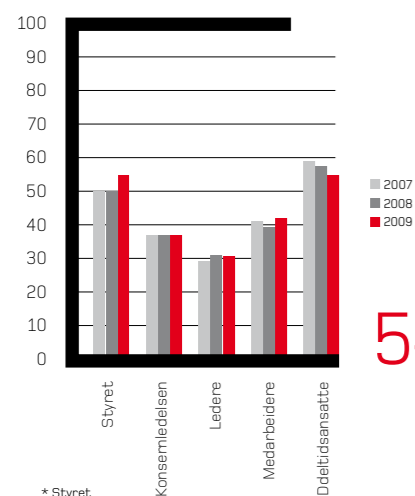

BEMANNING ÅRSVERK (KONSERN)

KJØNNSFORDELING (KONSERN)

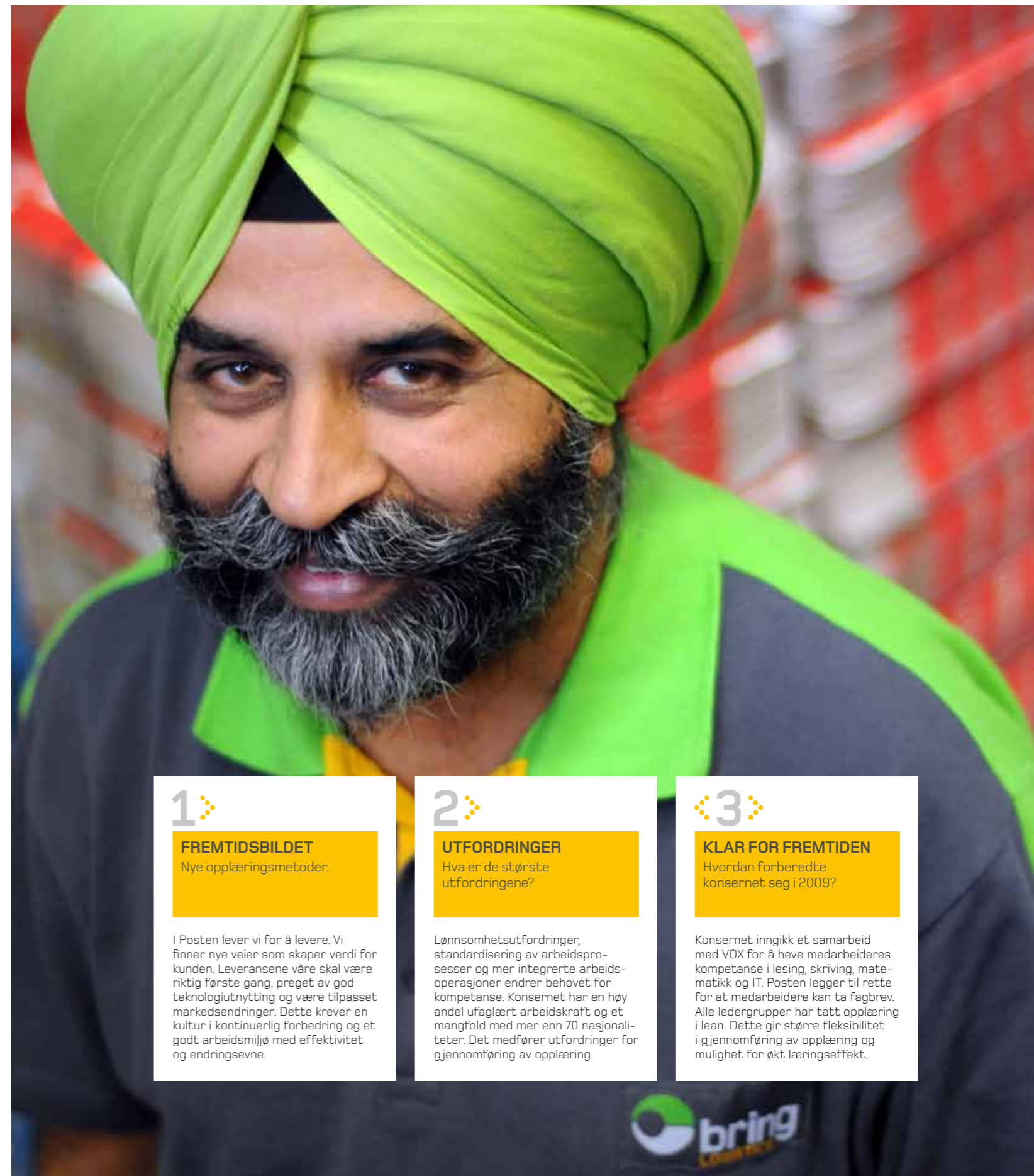
andel kvinner i %

➤ **TRIVSEL.** Posten har gjennomført årlig undersøkelse av medarbeidernes trivsel på jobben siden 2001. Undersøkelsen måler utviklingen på de strategiske satsingene på personalområdet. Totalt svarte 20 117 ansatte på undersøkelsen høsten 2009, det vil si en svarprosent på 93 prosent, opp fra 90 prosent i 2008. Resultatene viser at Postens ansatte trives i jobben, at de er opptatt av å tilfredsstille kundens krav og forventninger samt at de vet hvilke mål og resultater Posten jobber for å oppnå. Undersøkelsen måler også i hvilken grad de ansatte oppfatter at konsernets ledelsesprinsipper og grunnverdier etterleves. Totalindeksen fra undersøkelsen viser at jobbtilfredsheten blant Postens ansatte øker: 76 i 2009, mot 75 i 2008.

ATTRAKTIV ARBEIDSPASS. Posten blir også oppfattet som en stadig mer attraktiv arbeidsplass for unge arbeidstakere. Universumundersøkelsen (undersøkelse blant avgangsstudenter på høyskoler og universitet) rangerte Posten på 38. plass i 2009, som er en betydelig fremgang fra 95. plass i 2000. Blant IT-studenter rykket ErgoGroups datterselskap Bekk opp fra en 7. plass i 2008 til 6. plass i 2009. Bekk ble høyest rangert blant de rendyrkede konsulentelskapene på IT-listen. I tillegg til sitt veletablerte 2-årige magement trainee-program, startet Posten sommeren 2009 et program for sommertrainee'er. Også deltidsstillinger i Postens driftsvirksomhet, produksjon og distribusjon av post, er attraktive blant unge studenter og arbeidssøkende.

MANGFOLD PÅ ORDENTLIG. Mangfold er nå ett av to samfunnsansvarsområder det satses på i Posten. Posten har gradvis gjennom de siste tiår tilegnet seg en etnisk kulturelt mangfoldig arbeidsstokk, og har i dag arbeidstakere fra over 70 nasjoner. Erfaringsmessig har tydelige og inkluderende ledere ført til vellykket integrering av medarbeidere av ulike etniske og kulturelle bakgrunn. Konsernet er erklært «rasismefri sone» og har dermed forpliktet seg til å ha en utadrettet rasismefri profil. Rekrutteringsarbeidet er forankret i konsernets verdigrunnlag og alle søkere har like muligheter for ansettelse i selskapet uavhengig av alder, kjønn, seksuell legning eller religiøs, etnisk og kulturell bakgrunn. 19 prosent av alle som ble ansatt i morselskapet i 2009 er innvandrere eller født av to utenlandsfødte foreldre. Posten-konsernet ble i 2009 valgt som fyrtårnbedrift av Samarbeidsprosjektet «Mangfold på ordentlig», i regi av Likestillings- og diskrimineringsombudet og innovasjonsbedriften Splint. Samarbeidet med prosjektet har ført til utviklingen av en skreddersydd workshop rettet mot service-medarbeidere i Posten. Splint har i 2009 gjennomført ni workshoper i Posten, der 112 ledere og medarbeidere deltok.

1

FREM TIDSBILDET

Nye opplæringsmetoder.

I Posten lever vi for å levere. Vi finner nye veier som skaper verdi for kunden. Leveransene våre skal være riktig første gang, preget av god teknologiutnyttning og være tilpasset markedsendringer. Dette krever en kultur i kontinuerlig forbedring og et godt arbeidsmiljø med effektivitet og endringsevne.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Lønnsomhetsutfordringer, standardisering av arbeidsprosesser og mer integrerte arbeidsoperasjoner endrer behovet for kompetanse. Konsernet har en høy andel ufaglært arbeidskraft og et mangfold med mer enn 70 nasjonaliteter. Det medfører utfordringer for gjennomføring av opplæring.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Konsernet inngikk et samarbeid med VOX for å heve medarbeideres kompetanse i lesing, skrivning, matematikk og IT. Posten legger til rette for at medarbeidere kan ta fagbrev. Alle ledergrupper har tatt opplæring i lean. Dette gir større fleksibilitet i gjennomføring av opplæring og mulighet for økt læringseffekt.

1

FREMTIDSBILDET

Strengere utslippskrav fra myndighetene.

Miljøkrav fra myndigheter, forbrukere og kunder vil øke. Posten tror det blir strenge krav til alle virksomheter ifht hvordan de påvirker miljø. Dette gjelder særlig godstransport. Virksomheter tar miljø på alvor vil bli straffet med avgifter og tapte markedsandeler.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Begrenset tilgang på alternativt drivstoff og kjøretøy som er tilpasset mer miljøvennlig drivstoff og forretningsbehov.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Besluttet målsetning om 30 prosent kutt i CO₂-utslipp innen 2015. Kontinuerlig modernisering av kjøretøypark. Økt utskiftning av bilende ruter med alternative kjøretøy. Økende bruk av jernbane. Påbegynt miljøsertifisering flere deler av konsernet.

HAR STYRKET MILJØARBEIDET

Posten har i 2009 jobbet spesielt med to strategiske områder innenfor ytre miljø. Det ene er å redusere utslippet av klimagasser, spesielt CO₂. Det andre er å øke miljøbevisstheten og -kompetansen i hele organisasjonen.

INNGANG. Posten jobber aktivt for å utnytte energikilder som slipper ut mindre CO₂. Sammen med teknologivirkosomheter og kunder skal vi finne miljøtiltak som vil bidra til reduserte utslipp.

Økt bevissthet og kompetanse er avgjørende for å nå resultater. Dette oppnår vi blant annet ved at medarbeidere på alle nivåer gjennomfører læringskurset Miljøbeviset. I tillegg er flere enheter Miljøfyrtårnsertifisert. Vi gjennomfører miljøeffektiv kjøring, andre målrettede kompetansetiltak og kontinuerlig forankring av miljøarbeidet i ledergrupper.

STRATEGI OG NYE MÅL. Posten vedtok en ny strategi for miljøarbeidet høsten 2008. For å sikre at Posten har tilstrekkelig framdrift og fokus i sitt miljøarbeid, ble det gjennomført en detaljert utredning av utslippsmålene for konsernet. Posten har nå en målsetting om å redusere CO₂-utslippene med 30 prosent innen 2015, sammenlignet med 2008.

Målet er ambisiøst og gir tydelig uttrykk for at Posten ønsker å ta en ledende posisjon når det gjelder miljøprestasjon i sin bransje og marked.

BEDRE ORGANISERING. I løpet av 2009 styrket Posten de sentrale miljøressursene. Det er for å sikre en helhetlig og koordinert tilnærming til miljøarbeidet på tvers av konsernet.

Det er etablert et konsernfelles miljø- nett-

verk som skal sikre deling av beste praksis og målrettet miljøarbeid i alle divisjoner og datterselskaper.

NYTT RAPPORTERINGSSYSTEM. I forbindelse med innhenting av tall til miljøregnskapet for 2009 har Posten bearbeidet og utviklet systemet fra tidligere år. Rapporteringssystemet for 2009 bygger i større grad på GHG-protokollen og ISO 14064-1 standarden, som er internasjonale standarder for å rapportere klimapåvirkning.

ENERGI, AVFALL OG CO₂-UTSLIPP. Konsernet har et årlig forbruk av strøm på ca. 220 – 240 GWh. Andelen fjernvarme har økt de siste årene, mens i 2009 ble det grunnet sterk kulde brukt noe mer fyringsolje enn i 2008. Postens Østlandsterminal åpnet i februar 2010. Den har et geoenergianlegg (termisk energi), som vil gi 97 prosent reduksjon i miljøutslipp. Fjernvarme fra et nærliggende bioanlegg vil bli brukt som spissvarme. Det er første gang denne type teknologi, såkalt geoenergianlegg, installeres i et industribygg av denne dimensjonen i Norge.

Hvert år produserer konsernet ca. 11–13 000 tonn avfall. Vi har i lang tid hatt fokus på sortering av avfall. I 2008 kildesorterte Posten ca. 77 prosent, og i 2009 har andelen økt til 81 prosent. Gjennom kildesortering både sparer og tjener konsernet penger, og bidrar til en mindre belastning på miljøet. Målet er å øke andelen kildesortering til 91 prosent innen 2015.

■ VIKTIGE HENDELSER

OMORGANISERING

Posten har styrket de sentrale miljøressursene. Dette er viktig for å sikre helhetlig og koordinert miljøarbeid på tvers av konsernet. Det er etablert et konsernfelles miljønettverk som skal sikre deling av beste praksis og målrettet miljøarbeid i alle divisjoner og datterselskaper.

MILJØBEVISET

Posten lanserte Miljøbeviset med miljøvernminister Erik Solheim til stede. Dette er et læringsverktøy til alle ansatte. Verktøyet tilbyr grunnleggende miljøkompetanse og læringsmetoden er kostnads og miljøeffektiv. Miljøbeviset er et viktig ledd i arbeidet med å bygge bevissthet og kompetanse om hvordan vi påvirker miljøet både på jobb og hjemme.

1

FREMTIDSBILDET

Miljøkompetente ansatte og miljøstyringssystemer.

Fremtiden vil bringe økt engasjement og kompetanse på miljø hos folk flest både i jobb og privat. Krav fra kunder og myndigheter til formalisert kompetanse og miljøstyringssystemer vil gjelde for de fleste virksomheter.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Det tar tid å gjennomføre kompetansetiltak og bygge styringssystemer. Gitt at vi opererer i flere land må både valg av styringssystemer og kompetansetiltak tilpasses de lokale markeder og forhold.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

1500 personer har tatt Miljøbeviset. Det er planer for videre gjennomføring i hele organisasjonen. Posten utdanner sjåførene i miljøeffektiv kjøring. Til nå er ca 1400 sjåfører utdannet. Posten har 4 enheter sertifisert som Miljøfyrtårn og 7 enheter sertifisert etter ISO14001 standard. Flere er planlagt i 2010.

EGNE KJØRETØY (MORSSELSKAP)

		2007	2008	2009
Varebil u/3,5 tonn	Antall	4 699	4 755	4 601
Lastebiler ≥ Euro2	Antall (%)	122 (98%)	55 (99%)	14 (2%)
Lastebiler ≥ Euro3	Antall (%)	365 (83%)	263 (91%)	272 (51%)
Lastebiler ≥ Euro4	Antall (%)	239 (33%)	249 (48%)	141 (27%)
Lastebiler ≥ Euro5	Antall (%)		51 (8%)	105 (20%)
Mopeder	Antall	87	120	123
Ei Mopeder	Antall		3	47
Sykler	Antall		78	46
Annet (Ei biler ...)	Antall	2	2	2
Totalt kjøretøy	Antall	5 662	5 545	5 303

➤ Totalt slapp konsernet ut ca. 415 000 tonn CO₂ i 2009, dette var en nedgang på 4,11 prosent fra 2008. Morselskapet står for ca. 100 000 tonn CO₂, mens resten er fordelt på de øvrige datterselskapene. Den største kilden til utslipp kommer fra veitransport som står for ca. 75 prosent av utslippene, flytransport utgjør ca. 10 prosent.

KOMPETANSE OG MILJØBEVISET. I 2009 startet Posten et systematisk arbeid for å gi alle ansatte opplæring i miljø. 1 500 personer, først og fremst ledere og nøkkelpersoner, har gjennomført Miljøbeviset. Det er etablert planer for gjennomføring i hele organisasjonen.

Posten Norge vektlegger å utdanne sjåfører i miljøeffektiv kjøring, og har kontinuerlig opplæring i de ulike forretningsområdene. Til nå har konsernet utdannet ca. 1 400 sjåfører, og oppnådd en gjennomsnittlig reduksjon av drivstoff på 5 prosent.

SERTIFISERINGER – MILJØFYRTÅRN OG ISO 14001. Posten Norge har totalt fire enheter som er sertifisert som Miljøfyrtårn. Sju enheter er sertifisert etter ISO 14001-standard. Posten har utdannet to miljøfyrtårn-konsulenter og vil øke dette til tre for å møte etterspørselen i 2010. Miljøsertifiseringer gir dokumentasjon på miljøarbeidet

som gjøres på hver enhet og er et viktig bidrag til å bygge kultur for kontinuerlig forbedring.

Det er planer om å miljøfyrtårnsertifisere 13 nye enheter i 2010.

SAMARBEIDSPARTNERE OG MØTEARENAER. Posten har bidratt til NHOs klimahandlingsplan gjennom utarbeidelse av bransje-temahefte og konsernsjefen sitter som medlem i Næringslivets Klimapanel.

Posten Norge er fortsatt representert i klimaarbeidet til både PostEurop og International Post Corporation (IPC). Disse to internasjonale samarbeidsfora samler postvirksomheter i Europa og fra hele verden for blant annet å utveksle erfaringer fra miljøarbeidet.

Posten fortsetter som samarbeidspartner i «Klimaløftet», som Miljøverndepartementet iverksatte våren 2007. Posten er en av 28 samarbeidstakere fra næringslivet som har forpliktet seg til å jobbe aktivt med å bedre sine miljøprestasjoner. Posten er også deltaker i Fremtidens Byer, et samarbeid mellom myndighetene og de 13 største byene i Norge om å redusere klimagassutslippene.

Posten har deltatt i PRINT (Prioritering av Næringstrafikk) sammen med SINTEF for å se på hvordan man kan forbedre fremkommelighet og pålitelighet for næringstrafikk.

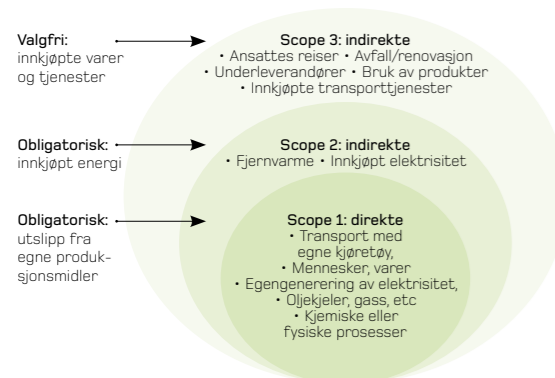
AVFALL (KONSERN)

	ENHET	2007	2008	2009
Rest- og usortert avfall	Tonn	5 306	2 562	2 056
Papir og papp	Tonn	4 292	3 764	4 130
Plast	Tonn	356	334	295
Trevirke	Tonn	2 612	2 932	2 627
Glass	Tonn			2
Metall	Tonn			281
Mat/Våtorganisk	Tonn			878
Annet avfall	Tonn	1 353	1 688	435
Total avfallsmengde*	Tonn	13 919	11 280	10 704
Andel restavfall	%	38	23	19

* Avfallsmengde er estimert for noen deler av selskapet

RAPPORTERING AV UTSLIPP IHT. GREENHOUSE GAS PROTOCOL

Regnskapet er basert på den internasjonale standarden **Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen)**, som er den viktigste standarden for måling av drivhusgasser i regi av World Resources Institute (WRI) og World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). GHG-protokollen består av to regnskapsstandarder som forklarer hvordan man kan tallfeste og rapportere klimagassutslipp, og var i 2006 grunnlag for ISO-normen 14064-1. GHG-protokollen baserer sin klimarapportering på tre «scope» eller kategorier av utslipp og mellom direkte og indirekte utslipp.

KLIMAREGNSKAP (GHG-PROTOKOLL)

Nøkkeltall utslipp tonn CO₂

	KONSERN		POSTEN NORGE AS	
	2008	2009	2008	2009
Scope 1				
Road	80 668	98 424	49 226	47 857
Buildings	1 927	2 342	285	374
Sum scope 1	82 595	100 766	49 511	48 231
Scope 2				
Electricity *	20 770	20 800	7 658	7 368
District heating	1 405	1 467	703	730
Sum scope 2	22 175	22 267	8 360	8 098
Scope 3				
Road	233 369	207 109	3 937	5 875
Rail	3 580	4 869	1 028	1 235
Air	54 304	40 337	31 497	29 180
Water	34 507	37 398	9 132	9 293
Business travel	2 351	2 338	638	468
Sum scope 3	328 112	292 052	46 232	46 051
Sum total:	432 882	415 084	104 103	102 380

* Posten kjøper Grønn El, men viser utslippene i regnskapet.

➤ **TOGLØSNINGER I NORGE, NORDEN OG EUROPA.** Konsernet har over lengre tid hatt fokus på tog, som en løsning på å redusere klimapåvirkningen og vi ser nå resultater av dette arbeidet. Posten oppnådde 80 prosent togandel i 2009, på strekninger i Norge der det er mulig å erstatte lastebiler med tog. I løpet av året ble det sendt over 25 000 vekslebeholdere post med tog i Norge.

Bring har også valgt tog som en del av logistikk løsningen for sine kunder, og i mai 2009 ble Bring Logistics Linehaul AS opprettet som selskap med en viktig målsetting om å etablere miljøeffektive logistikk løsninger for sine kunder.

Bring Frigoscandia startet i 2008 med bruk av tog på forbindelsen Padborg – Verona og lørdag 7. november 2009 gikk det første toget fra Oslo til Rotterdam fullastet med fersk fisk og returemballasje.

KONTINUERLIG FORNYELSE AV BILPARKEN. Posten har en moderne bilpark, noe som bidrar til å minske utslippene. I morselskapet er 27 prosent av de tyngre kjøretøyene type Euro 4 og 20 prosent er Euro 5. Ser man på alderen til den totale kjøretøyparken i konsernet er 89 prosent av varebilene fra 2006 eller nyere og 79 prosent av lastebilene er fra 2005 eller nyere.

ALTERNATIV KJØRETØY. Det siste året har Posten gjort avtaler som sikrer nye og mer miljøvennlige transportformer. Vi har økt antall elmopeder i Norge fra 3 i 2008 til 47 i 2009 og har planer om ytterligere anskaffelser. I Distribusjonsnett Region Øst er man i gang med en større satsing på mopeder til erstatning for biler. 50 biler erstattes med mopeder på to og fire hjul. Ytterligere 50 mopeder skal erstatte bilen i 2010

I Sverige har Bring 39 biogassdrevne biler og Posten Norge har 12 lastebiler, som kjører på 100 prosent biodrivstoff i Oslo.

Bring Express i Norden bruker sykler som levering av ekspressendinger i byer og totalt har de 63 sykkelbud fordelt med 30 sykler i Danmark, 15 i Sverige, 13 i Norge og 5 i Finland.

GRØNN IT. For å redusere strømforbruket og sikre en bedre ressursutnyttelse, har ErgoGroup valgt å ta i bruk HPs bladserver-teknologi, virtualiseringsløsninger og elvevann. Årlig sparer dette strøm tilsvarende forbruket til 75 husstander eller 1,5 millioner kroner. Det jobbes også aktivt på andre områder. Kommunikasjonstjenester bidrar for eksempel til å redusere møtevirksomheten og antall flyreiser. ErgoGroups målbevisste satsing på Grønn IT er gitt stor oppmerksomhet innen IT-miljøene. Posten Norge AS vil se på synergier av de satsingene som er gjort, slik at man kan fortsette satsingen i hele virksomheten.

INNKJØP. Posten har jobbet med å sikre at miljø er en del av alle innkjøpsprosesser. Innkjøp er et av de viktigste virkemidlene Posten har for å understøtte bærekraftig utvikling.

1

FREMTIDSBILDET

Kildesortering av avfall.

Mengden avfall øker i takt med BNP fra år til år. Nasjonale mål er at avfallsmengden skal være lavere enn økonomisk vekst. Krav til sortering vil øke samtidig som tilrettelegging for sortering forbedres. Kostnader ved håndtering av restavfall vil øke.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Hvert år produserer konsernet ca. 11-13 000 tonn avfall, og vi har i lang tid hatt fokus på sortering av avfall. Øke kunnskapen, tilrettelegge for effektiv avfallshåndtering og ha fokus på området.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

I 2009 kildesorterte vi ca. 81 % i konsernet. Postterminalene, som står for en tredjedel oppnådde et snitt på 86% til gjenvinning. 4 terminaler har allerede nådd målsetningen på 91%. Ytterligere fokus og oppfølging på området, flere enheter måler og følger opp avfallshåndteringen.

1

FREMTIDSBILDET

Presisjonmarkedsføring i morgendagens mediebilde.

Folk lager sitt eget univers ved å oppdatere sin digitale profil og sitt mottakerfilter. Avsendere av massebudskap har fått en svært komplisert, uoversiktlig og kostnadskrevende hverdag. Men brukerne vil også trenge enda mer hjelp for å finne det de trenger i den enorme informasjonsmengden.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Vår utfordring er å videreutvikle metoder og verktøy for en relevant og effektiv kundedialog i en individualisert multikanalverden slik at avsendernes krav til effektivitet matches med mottakernes behov for tilpasning og styring med egen tilværelse.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Posten har tilpasset produktene til moderne krav og for å utvikle morgendagens postsystem. Gjennom Bring Dialog bistår Posten virksomheter med å identifisere hvem som er de relevante mottakere for et tilbud, og hvor og når man mest sikkert og effektivt når frem til den enkelte.

NEDTUR, USIKKERHET OG KORTSIKTIGHET

Den globale finanskrisen i 2009 ga omfattende og dramatiske konsekvenser for konsernet. Vi opplevde tidenes største volumfall på alle markedsområder. Produsenter, distributører og sluttbrukere ble nødt til å starte en intens kostnadsjakt.

INNGANG. Usikkerheten har vært stor innen Post, Logistikk og IT-bransjene. De fleste aktørene har klart seg gjennom 2009, men mange er svekket. Betydelige strukturelle endringer kan komme i mange bransjer hvis ikke omslaget kommer raskt.

VOLUMNEDGANG OG KOSTNADSJAKT. Lavkonjunkturen har medført store volumfall for alle markedssegmenter innen post-, logistikk- og IT-markedene. Også i 2010 forventes en vanskelig konjunktur med lav vekst i Norden. Kanskje vi kan se tegn til bedring mot slutten av året. Det kan like gjerne bli en ny tøff situasjon med utgangspunkt i de vanskelige nasjonale økonomiene i Europa. Bedriftene jakter kostnader for å begrense effekten av topplinjefallet. Nedturen kan dermed komme i nye bølger før den endelige bunnen er nådd. Utfordringen for bedriftene er å effektivisere samtidig som man må være forberedt på å kunne ta markedsoppgangen når den kommer. Mot slutten av 2009 var det flere tegn til mer omfattende restruktureringer av virksomheter. Strategier ble lagt om og sammen med omposisjoneringer skaper det ny dynamikk i flere av de nasjonale markedene. Trenden forventes å forsterke seg gjennom 2010. Flere selskaper eller deler av virksomheter vil komme til salgs i markedet. Lavkonjunkturen byr derfor på muligheter for aktører som har krefter og kreativitet til å trekke fordeler av situasjonen.

POSTKONKURRANSE. Optimismen og

pågangsmotet i postbransjen om å leve opp til EUs intensjon om et liberalisert postmarked, ble brutt i 2009. Proteksjonistiske lokale myndigheter gjør konkurranse vanskelig. Det skjer gjennom å opprettholde ordninger til fordel for det nasjonalt eide selskapet og på bekostning av de nyetablerte utfordrerne. I Norden har fusjonen mellom de statlig eide Posten Sverige og Post Danmark skapt en så dominerende aktør innen brev- og reklamedistribusjon, print og pakkedistribusjon, at konkurransen blir hemmet. Lavkonjunkturen har bidratt til å akselerere overgangen til digital meldingsformidling. I tillegg synker volumene som følge av lavere aktivitetsnivå i næringslivet. Det er ikke attraktivt å investere i markeder som har negativ vekst. Summen av dette har medført at flere av de store postaktørene i Europa nå har endret sine vekstambisjoner innen post. Nederlandske TNT slår i sin nye strategi fast at brevvirksomhet utenfor eget hjemmemarked ikke lenger er et satsingsområde. Virksomheten i flere land er solgt eller avviklet. Deutsche Post har indikert det samme. I Norden har Posten Norge avviklet brevvirksomhet i Danmark.

ENDREDE POSTBEHOV. Lavere økonomisk aktivitet har gitt betydelige volumfall for postselskaper over hele verden. I Europa og Norden er postvolumene redusert med mellom 5 og 8 prosent. Denne utviklingen skjuler en mer grunnleggende endring hvor tradisjonelle postsendinger byttes ut med

■ VIKTIGE HENDELSER

NY POSTGIGANT

➤ Fusjonen mellom Posten Sverige og Post Danmark ble formelt godkjent. Den nye postgiganten fikk navnet Posten Norden AB.

MINDRE VEKST

➤ Flere av de store postaktørene i Europa har endret sine vekstambisjoner innen post. Nederlandske TNT slår i sin nye strategi fast at brevvirksomhet utenfor eget hjemmemarked ikke lenger er et satsingsområde. Virksomheten i flere land er solgt eller avviklet.

Usikkerheten har vært stor innen post- og logistikkbransjen i 2009.

- digital informasjon og kommunikasjon over internett og mobilnett. Lavkonjunkturen og økt oppmerksomhet på miljø har satt fart i utviklingen, som har pågått sakte men sikkert i om lag ti år. Mye tyder på at utviklingen vil fortsette. Det er ikke urealistisk å forvente at postvolumene vil bli nærmest halvert i den kommende tiårsperioden. Overgang til nettbank, minibanker og kontantuttak i butikker reduserer behovet for manuelle banktjenester i et fysisk filialnett. Det reduserer kundegrunnlaget for postkontorene. Bankene utvikler andre og rimeligere distribusjonsløsninger. Dette skjer blant annet gjennom etableringen av Bank i Butikk. Derimot vokser pakkevolumene betydelig, men kundenes leveringsønsker stiller andre krav enn det postkontorene kan tilby. Postbutikkjedene i hele Europa forandres for å tilpasse seg nye kundebehov. Dette er noen eksempler på at post- og kommunikasjonsmarkedet er i kraftig endring. Endringstakten vil fortsatt være høy de neste årene. For å møte utviklingen må postselskapene tilpasse produkttilbud, produksjon og nettverk til etterspørselen i markedet. Flere av de europeiske aktørene har varslet omfattende effektiviseringsprogrammer for å redusere kostnadene innen tradisjonell brevformidling. Men nytenkning i produkt- og markedsdimensjonen kan gi grunnlag for nye forretningsmodeller som skaper ny vekst og lønnsomhet.

DIGITAL VERDEN. Digitaliseringen i samfunnet påvirker handelsvaner, kommunikasjonsmetoder og arbeidsmønstre. For aktørene i post-, logistikk og IT-markedene gir utviklingen både nye vekstmuligheter og trusler. Nye digitale løsninger for informasjonsformidling og kommunikasjon dukker stadig opp og gjør at antall meldinger som sendes totalt sett øker dramatisk. Moderne mennesker har behov for stadig å bevege seg fra et sted til et annet i jobben og på fritiden. De forventer å kunne utføre oppgaver og være online når som helst døgnet rundt. Nye kanaler med nye egenskaper vokser fram. Bruken spres seg også over til jobbsituasjonen. Digitaliseringen gir folk mulighet til selv å styre informasjonsflyt og kanalvalg. Aktører som kan tilby både avsendere og mottakere god kontroll over sin kommunikasjon, og en enkel tilgang døgnet rundt vil vinne fram. For postselskapene representerer denne utviklingen både trusler og muligheter. Postselskapene har i utgangspunktet de beste forutsetninger for å være en tiltrodd tredjepart også i digital kommunikasjon. Dette vil kreve nyskaping og mentalitet til å etablere og drifte nye forretningsmodeller som vil utfordre organisasjonen.

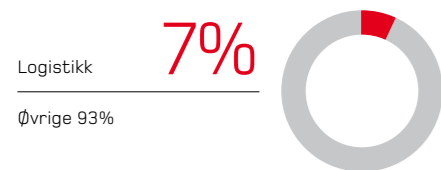
TREFFSIKKER. Brevet som medium og postkassen som kommunika-

sjonskanal vil fortsatt ha en klar og verdibringende rolle i framtidens medie- og kommunikasjonsmiks. Men egenskapene må videreutvikles og forsterkes. Posten vil ha kompetanse som sikrer at store avsendere presist treffer de riktige målgruppene. Denne kompetansen blir viktigere i takt med at antall kanaler og den totale informasjonsmengden eksploderer.

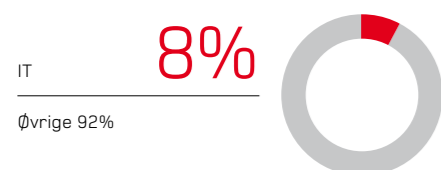
Andelen av varehandel som går gjennom elektroniske kanaler fortsetter å stige. Dette driver etterspørselen etter pålitelige og forutsigbare distribusjonsløsninger. Mottakerne blir i sterkere grad involvert i logistikkprosessen og kravene til distributørene vil endres i tråd med at nye grupper tar del i netthandelen. Effektive og mer internasjonale verdikjeder krever sterk styring og kontroll, samt en god integrasjon av informasjonsflyten. Nye IT-løsninger utvikles og setter bedriftene i stand til å øke effektiviteten i sine forretningsprosesser og forbedre samhandlingen med sine kunder. Digitale leveransekanaler og selvbetjeningsløsninger gjør tjenester tilgjengelig for større deler av markedet. Spesielt for SMB - som nå kan betjenes med effektive salgs- og leveransekanaler tilpasset deres behov - gir dette nye og bedre forutsetninger for videre utvikling og tilgang til større markeder.

Men digitaliseringen stiller mottakere og avsendere overfor nye

LOGISTIKKS MARKEDSANDEL I NORDEN

IT SIN MARKEDSANDEL I NORDEN

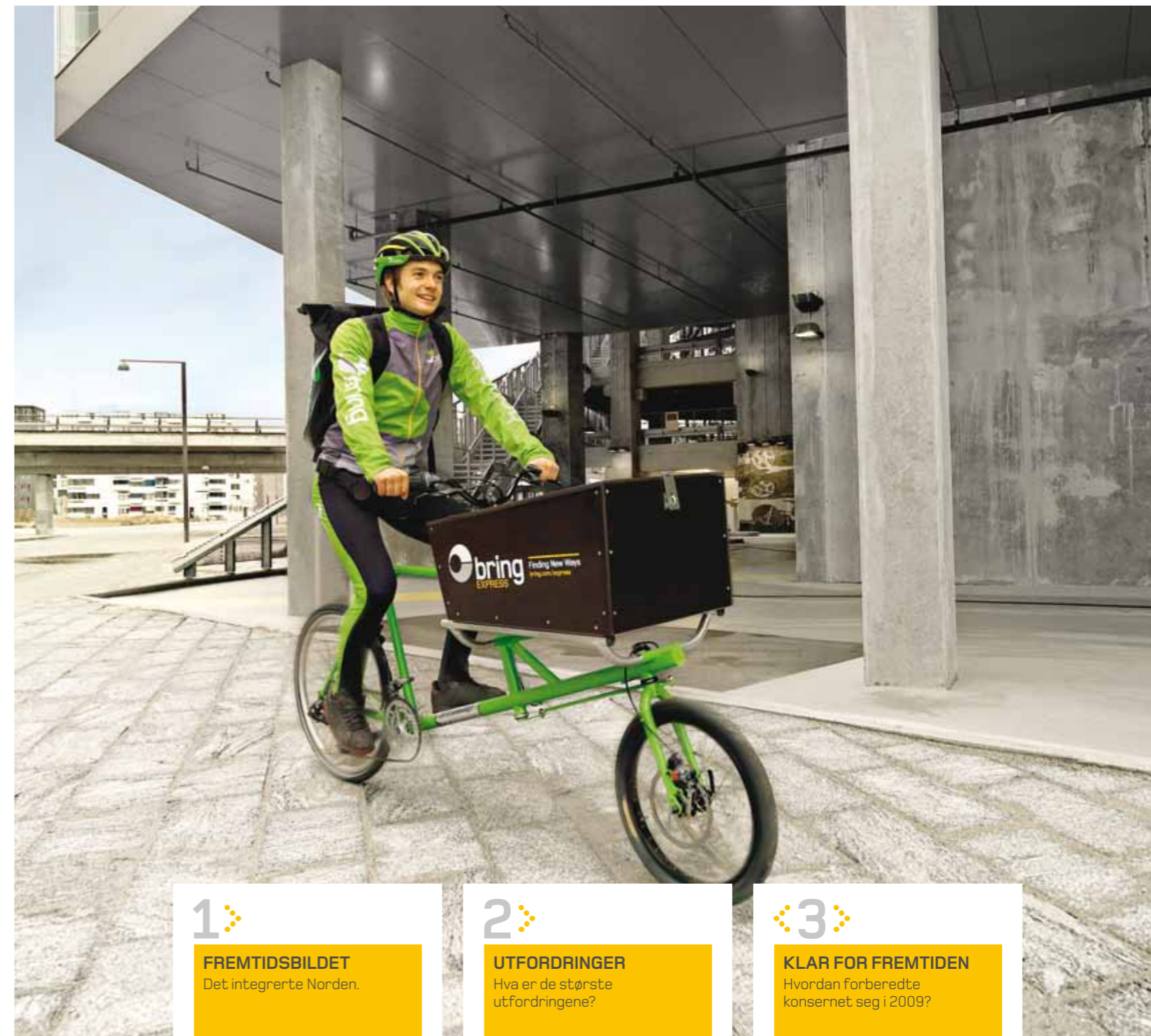

- problemstillinger. ID-tyverier er et raskt økende problem for privatpersoner, bedrifter og samfunnet generelt. Behov for løsninger som gir nødvendig sikkerhet for folk og bedriftens identitetsdata vil øke. Her har postselskapene en viktig rolle å spille.

Digitaliseringen i samfunnet gir store utfordringer, men samtidig nye og lovende muligheter for Posten som tiltrødd tredjepart.

MILJØET STADIG VIKTIGERE. Bevissthet og behov knyttet til klima- og miljøutviklingen har forsterket seg gjennom året. Aktørene innen post, logistikk og IT tar et tydelig ansvar for sin miljøpåvirkning. I post- og logistikkindustrien har betydelige deler av kjøretøyparken blitt erstattet med miljøvennlige alternativer drevet av biodrivstoff og strøm. Det kanskje viktigste og mest resultatbringende tiltaket i 2009 har vært utvikling av nye togløsninger. Det har gjort det mulig å flytte store godsmengder fra vei til en mer miljøvennlig bane. I IT-bransjen halveres energiforbruket ved å konsolidere og virtualisere aktørenes serverparker. Selv ikke finanskrisen har kunnet stjele oppmerksomheten fra fokuset på å redusere miljøbelastningene. Mens kunder, leverandører og samarbeidspartnere nå stiller strengere miljøkrav til hverandre og utvikler mer miljøvennlige løsninger sammen, er det også viktig å stille tydelige krav til myndighetene for å sikre rammebetingelser for en bærekraftig utvikling i næringslivet.

OPP AV BØLGEDALEN. Signalene om hvordan markedene og den generelle etterspørselen vil utvikle seg går for tiden i svært forskjellige retninger. Usikkerheten er stor. Det råder en behersket optimisme om en svak vekst i 2010, mens flere forventer en ny svekkelse i 2011 og betydelig usikkerhet om utviklingen i 2012. Man kan forvente at utviklingen blir litt ulik mellom forretningsområdene. De rekordhøye pakkevolumene julen 2009 viser at netthandel og annen home shopping vil fortsette og drive veksten innen pakke-distribusjon både lokalt og grenseoverskridende. Det forventes også vekst innen godstransport, og ikke minst innen lagerservicetjenester hvor trenden mot outsourcing av denne type aktivitet fortsetter å vokse. Etterspørselen av IT-tjenester er voksende som følge av de sterke driverne av automatisering og digitalisering. En mulig kortvarig dipp i 2010 vil derfor følges av ny moderat vekst fra 2011 og utover. De tradisjonelle posttjenestene vil oppleve en videre reduksjon i etterspørselen. Summen av dette vil være en forsiktig optimisme og vilje til å investere i utvikling.

1

FREMTIDSBILDET
Det integrerte Norden.

Norden utvikles til en integrert region hvor et betydelig antall av virksomhetene sentraliserer og effektiviserer til en organisasjon med ett hovedkontor og en sentralisert innkjøps- og logistikkoperasjon. Gjennom sin sentrale veikryssposisjon har Sør-Sverige etablert seg som et logistikksenter i Norden.

2

UTFORDRINGER
Hva er de største utfordringene?

De nordiske kundene krever nordiske løsninger og forventer oppfølging og service i hele den nordiske regionen. For Bring er det avgjørende å betjene eksisterende og nye kunders behov. Bring skal utvikle sitt kundetilbud og styrke distribusjonsnettverk og leveringsevne i hele Norden.

3

KLAR FOR FREMTIDEN
Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

I 2009 har det vært jobbet med å integrere oppkjøpte virksomheter og videreutvikle helhetlige og kundetilpassede løsninger. Bring har vunnet flere kontrakter innen brev-distribusjon, logistikk og IT-løsninger i hele Norden. Dette vil legge til rette for organisk vekst når volumene i markedene vender tilbake.

03

POSTEN OG BRING MÅ FINNE SAMARBEIDSFORMER FOR INN- OG UTLIVERING. ELEKTRONISKE TJENESTER GIR VARIGE VOLUMFALL OG ENDRINGER I KUNDEBEHOV.

DAG MEJDELL, KONSERN SJEF

1

FREMTIDSBILDET

Fremtidens postkontor.

Vi er der du er - når du trenger det. Porto kjøper du via mobilen. Online får du svar på alt i tillegg til enkel tilgang til alle tjenester du måtte trenge. De mange servicepunktene er skreddersydd dine behov for inn- og utlevering. Postkontoret har blitt en integrert del av din hverdag.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Antall banktransaksjoner fortsetter å falle, og nedgangen fra 2008 til 2009 var på 10 %. Betalingstransaksjonene faller, mens innskudd og uttak holder seg stabilt. Antall kunder i postkontornettet ble redusert med 6 % i 2009 i forhold til 2008. Derfor må Posten hele tiden tilpasse seg nye kundebehov.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Arbeidet med å erstatte 124 postkontorer med Post i Butikk (PiB) ligger litt foran planen. Ved årsskiftet var 95 av totalt 124 postkontor erstattet med PiB. Posten har også besluttet en modernisering av postkontorene over en tre års periode for å tilpasse virksomheten til kundenes endrede behov.

KOMMUNIKASJON I ALLE KANALER

Den digitale utviklingen skaper både muligheter og utfordringer for Post. Postmengdene synker. Samtidig øker behovet for presis og direkte kundekommunikasjon.

TØFT ÅR. Bare siden årtusenskiftet har postmengden falt med 25 prosent.

– 2009 har vært et utfordrende år for hele postvirksomheten, konstaterer konserndirektør Lars Tendal i Post.

Volumnedgangen i 2009 ble forsterket av finanskrisen, og brev volumet ble redusert med nesten 15 prosent i forhold til 2008.

– Vi forventer at volumene fortsetter å falle. Endret kundeatferd medfører økt digitalisering av kommunikasjonen i samfunnet, og dermed færre brev, sier Tendal.

Posten har siden 2003 tilpasset seg denne utviklingen ved å investere i nye sorteringsmaskiner for å få en mer kostnadseffektiv postproduksjon. Et finmasket omdelingsnett bestående av 6500 postbud, fordelt på 4300 postruter, sørger for effektiv distribusjon av pakker og brev i hele Norge.

E-KOMMUNIKASJON. Økt digital kommunikasjon gjør at Posten må tenke nytt. Ett eksempel på det er lansering av postkort for mobil rett før jul. MMS-tjenesten kombinerer mobilteknologi og det tradisjonsrike postkortet. Avsender sender MMS-bilde med sin personlige hilsen. Ved å taste inn telefonnummeret til mottakeren, finner Posten rett adresse for postkortet. Statistiken viser at nordmenn i stadig større grad benytter nettbank, minibank og kontantuttak i butikker fremfor manuelle banktjenester på postkontoret. Kundebesøkene på postkontorene har gått ned med 20 prosent siden 2003. Banktransaksjoner over

disk er halvert i samme periode, og utgjør nå bare 12 prosent av banktransaksjonene i forhold til 1995-nivå.

OMSTILLING. Nye kundevaner og lønnsomhetskrav er hovedårsakene til at 124 postkontorer legges om til Post i butikk. Når arbeidet avsluttes i november 2010, vil salgsnettets bestå av 179 postkontorer, 1250 Post i butikk og 24 bedriftssentre. I tillegg utføres salgs- og servicetjenester på over 1700 landpostruter i hele landet.

– Postens kunder er mer fornøyd med servicen enn noen gang tidligere. Spesielt er økningen for Post i butikk betydelig, slår Tendal fast.

I januar 2010 startet moderniseringen av alle postkontorene, slik at de tilpasses kundenes behov i fremtiden, og mer effektiv drift. Det innebærer mindre arealer, og standardiserte kunderom og arbeidsprosesser. Totalt vil 300 årsverk berøres av effektiviseringen. På tross av alle omstillingene er medarbeidertilfredsheten i Post rekordhøy.

– Medarbeidertilfredsheten har gått opp hvert år siden 2002. Samtidig er staber og støttefunksjoner redusert med 30 prosent i 2009. Det betyr at vi er gode på omstilling og endringsledelse, konkluderer Tendal.

Post starter også opp for fullt med Lean og kontinuerlig forbedring i 2010.

OPPHØR. Bring Citymail Danmark ble avviklet fra nyttår. De har distribuert industriell

Konserndirektør
Divisjon Post
LARS H. TENDAL

■ VIKTIGE HENDELSER

NEDLEGGELSE I DANMARK

➤ Det ble besluttet å legge ned postdistribusjonen i Bring Citymail Danmark fra 1.1.2010. Avviklingen går i henhold til plan. Bakgrunnen for beslutningen var manglede lønnsomhet og konkurranseulemper i postmarkedet fra myndighetene, som for eksempel momsforskjeller.

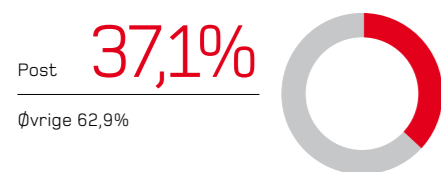
MODERNISERING

➤ Posten skal modernisere postkontorene over en tre års periode for å tilpasse virksomheten til kundenes endrede behov. Postkontorene flyttes derfor til mindre lokaler med tilpasset drift. Arbeidet med å erstatte 124 postkontorer med Post i Butikk (PiB) ligger litt foran planen.

REKLAME

➤ Bedre og enklere reklameprodukter for annonsørene gjorde at volumfallet stagnerte. Siste kvartal i 2009 hadde samme volum som tilsvarende kvartal i 2008, og store brukere innen uadressert reklame har hatt en oppadgående trend.

ANDEL AV KONSERNETS EKSTERNE INNTEKTER

ANDEL AV KONSERNETS ANSATTE

ANSATTE	POST
2009	19 302
2008	19 992
2007	19 813

EKSTERN OMSETNING I MILL. KRONER

2009	10 058
2008	10 630
2007	10 403

DRIFTSRESULTAT I MILL. KRONER

2009	121
2008	(118)
2007	90

FYSISKE SENDINGER MILL. STK

2009	2 284
2008	2 598
2007	2 687

DATTERSELSKAPER

- Bring Citymail Sweden
- Bring Dialog Norge
- Bring Dialogue Sweden

➤ post i København-området siden 2007. Oppstarten har blitt rammet av finanskrisen og lavkonjunktur. Samtidig har Bring Citymail Danmark hatt en momsulempet på 25 prosent i forhold til Post Danmark, som har momsfritak.

Avviklingen i Danmark har ingen konsekvenser for Bring Citymail Sverige. I Sverige er rammebetingelsene like for alle postoperatørene. Bring Citymail Sverige har eksistert i 19 år, og har en stabil kundeportefølje. Selskapet har gjennomført et kostnadskuttprogram, samtidig som salgsinnsatsen har økt.

– Vi forventer lønnsomhet over tid i Sverige, selv om finanskrisen og geografisk ekspansjon har påført selskapet negative resultater de siste to årene, sier Tendal.

Distribusjon av adressert DM er hardt rammet av nedgangstidene. Ti prosent av arbeidsstokken - 200 årsverk - er blitt effektivisert bort.

PERSONLIG. Resultatet i 2009 er bedre enn året før. Bring Mail forsvare sine posisjoner, og fortsetter å bygge nordiske løsninger. Kundetilfredsheten er også i 2009 økende. Uadressert reklame er blitt raskere og enklere å planlegge, bestille og prisberegne for kundene. Samtidig har volumene igjen begynt å stige. Miljøaspektet blir sentralt i årene som kommer. Bring Dialog satser på én-til-én lojalitetsprogrammer. De merker økende interesse for kundepleie og lojalitetsprogrammer. Kupongmarkedet, som ble åpnet etter endringer i markedsføringsloven, er gryende og interessant i personlig markedsføring.

– Bring Dialog leverer presis og kanaluavhengig kundekommunikasjon. De har løsninger for effektiv kundedialog, forteller Tendal.

E-post, nettportaler, sms og postkassen er eksempler på slike kommunikasjonskanaler.

FORBRUKERMAKT. Digitalisering betyr også en tyngdeforskyvning av makt fra leverandører til forbrukere. Selv om den totale meldingsmengden øker, er det realistisk å anta at en tredjedel av volumene både for adressert og uadressert post vil forsvinne frem mot 2020.

– Det blir nok trangt for to store aktører på det norske postmarkedet, men skulle det komme en større utfordrer, er vi forberedt, spår Tendal.

NYE BEHOV. Innen EU liberaliseres postmarkedet neste år. Fremtidens postmarked vil se annerledes ut.

– Presisjonsproduktet for brev vil antakelig ha en fremføring på to til fire dager. Mer post flyttes til bakke som følge av endrede kundebehov og miljøhensyn, fortsetter Tendal.

Fremføring over natt vil marginaliseres, og bli til ekspressendinger i løpet av de neste ti årene. Kanskje blir det til og med kombinerte leveranser av post, reklame, varer og pakker.

– Mer varer og pakker hjem på døren, eller til arbeidsstedet. Kunden kan også velge å hente sendingen i Post i Butikk, på postautomat, eller kanskje på helt andre hentesteder, avrunder Tendal.

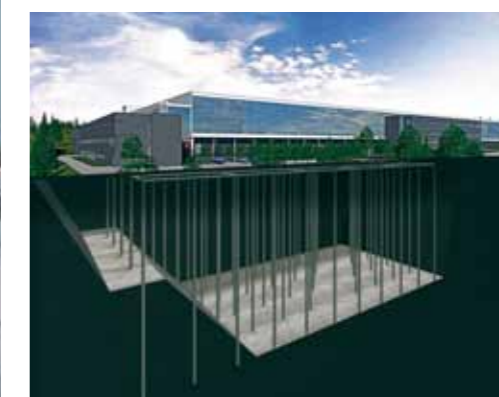
Segmentet består av:

Segmentet består av brevprodukter, banktjenester og dialogtjenester. Rapporteringsmessig omfatter segmentet divisjon Post, datterselskapene Bring Citymail Sweden, Bring Dialog Norge, Bring Dialogue Sweden og produksjons- og distribusjonsapparatet for konsernets postvirksomheten i Norge (divisjon Distribusjonsnett.)

Fire forretningsområder

POSTEN PRIVAT tilbyr brev-, pakke-, og banktjenester for privatmarkedet i Norge. **BRING MAIL** tilbyr distribusjon av brev, reklame, varer, aviser og blader til postkassen for bedriftsmarkedet med relaterte tjenester som segmentering, effektdatabase og adressevask for økt presisjon, høyere salgseffekt og redusert miljøbelastning. **BRING DIALOG** tilbyr tjenester for kundedialog og CRM. **BRING CITYMAIL SWEDEN** tilbyr distribusjon av industriell post i Sverige.

Bedre og enklere reklameprodukter gjorde at volumfallet stagnerte.

FREMTIDENS POSTINDUSTRI

Konserndirektør
Distribusjonsnett
TORE K. NILSEN

➤ Postens Østlandsterminal på Rømsrud i Lørenskog er verdens mest fremtidsrettede postproduksjonsanlegg. Investeringen er på 2,5 milliarder kroner i tomt, bygg og høyteknologisk utstyr.

– Dette er posthistorie. Et anlegg som plasserer oss inn blant verdens mest fremtidsrettede post-konsern, fastslår konserndirektør Tore K. Nilsen i Distribusjonsnett.

POSTFABRIKK. Verdensledende teknologi bidrar til å effektivisere postvirksomheten, og øke fleksibiliteten til å utvikle nye produkter. Før årtusenskiftet var det 52 sorteringsterminaler rundt om i hele landet. Siden 2004 har Posten strømlinjeformet postproduksjonen med stadig mer avanserte maskiner. Antall brevterminaler går ned fra 32 i 2004 til 9 i løpet av neste år. Ny terminalstruktur, mer automatisering og nye pro-

duksjonsprosesser reduserer kostnadene hvert år med nesten en halv milliard kroner.

– Østlandsterminalen blir styringsenheten for postvirksomheten i Norge. Over 60 prosent av all brevpost i Norge kommer til å bli håndtert på Rømsrud, sier Nilsen.

Maskinsorteringsgraden har økt fra 47 prosent i 2003 til 72 prosent i 2009. Målsettingen er å maskinsortere 88 prosent av all brevpost innen 2011.

RASK GEVINST. Han har høye forventninger til Østlandsterminalen, og tror den vil innfri forhåpningene, og vel så det:

– Jeg tror vi kan høste enda større effekter enn vi har kalkulert med når anlegget er i full drift og ferdig kalibrert utpå høsten 2010. Men det kan komme noen kvalitetsdropp i innkjøringsperioden, i følge Nilsen.

Hver dag vil det strømme tre millioner postsendinger gjennom terminalen. Den har kapasitet til å ta unna enda flere postsendinger, opplyser Nilsen.

NORGES STØRTSE BYGGVERK PÅ FASTLANDET

➤ 29. januar 2010 åpnet Kong Harald den nye postfabrikken. Det tok over 15 år fra de første planene ble lagt til terminalen sto ferdig. Investeringen på 2,5 milliarder kroner gjør dette til den største investeringen i Posten noensinne. Det er også en av de største industrielle fastlandsinvesteringene utenfor oljesektoren i Norge.

MILJØFYRTÅRN

➤ Avansert varmepumpe-teknologi bidrar til å redusere energiforbruket med over 60 prosent, sammenlignet med tradisjonell oppvarming. 90 energibrønner er boret 200 meter ned i berggrunnen. Det skal sørge for å holde gigantbygningen oppvarmet vinterstid og avkjølt på hete sommerdager. Grunnfjellet brukes som energilager og varmekilde.

SORTERINGSTEKNOLOGI/MULTISORTER

➤ De nye maskinene på Østlandsterminalen kan hver sortere opptil 35 000 brev i timen. De tre største maskinene – multisorterne – kan ta både små brev og småpakker. Posten Norge er først ute i verden med å bruke maskiner som sorterer alle typer brevsendinger, buntsendinger og småpakker.

1

FREMTIDSBILDET

Verdens beste i Norden.

Bring er en ledende nordisk logistikkoperatør. Med helhetlige og kundetilpassede 3PL og 4PL-løsninger, betjenes kunder i hele Norden, samt til og fra Norden. Bring har utviklet 4PL-spesialistløsninger for spesielle bransjer med særegne logistikkbehov som leveres globalt.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Bring har en målsetning om å bli nordiske spesialister og et lokalt alternativ til de globale standardiserte systemene. Brings utfordring er å bygge et heldekkende nordisk logistikksystem i verdensklasse.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Bring innviet nye terminaler i Jönköping og på Kastrup. Bring overtok 100% av PNL, og fikk et heldekkende pakkedistribusjonssystem i Norden. Nye transportløsninger til og fra kontinentet er etablert bl.a basert på nytt togkonsept. Bygging av lagerhotell ble startet på Berger utenfor Oslo.

BRING-PROFILERING GIR MER SYNLIGHET

Finanskrisen slo inn for fullt i 2009, spesielt for internasjonalt gods. I Norge har godsvolumene holdt seg bedre enn i resten av Norden. Logistikselskapene i Bring har tilpasset kostnader, og hatt fokus på kvalitet og nye framtidrettede løsninger.

NEDGANG. – Jeg er ikke sikker på om vi har sett bunnen for internasjonal godsfrakt ennå, advarer konserndirektør Arne Bjørndahl i Logistikk.

Men det er lyspunkter. Felles Bring-profilering gir mer synlighet og drahjelp i Skandinavia – spesielt for de mindre selskapene. Kjøpet av PNL, som nå har skiftet navn til Bring Parcels, har tilført volumer.

– I løpet av året blir alle kjøretøy og containere Bring-profilert, lover Bjørndahl, som også ser at det kommer flere nordiske anbud.

Bring Logistics og Bring Express har flyttet til felles terminaler i Jönköping og på Kastrup. Nyåpnede Berger varehotell har plass til 82 000 paller. Posten og Bring samarbeider tett flere steder i Norge. I Kristiansand bygger de ny terminal sammen.

SUPERLOGISTIKK. Bjørndahl nevner også fjerdepartslogistikk – at kunden setter bort hele logistikkfunksjonen. Bring SCM inngår og koordinerer slike storavtaler på tvers, og følger kundene ut i verden.

– Disse avtalene blir enda viktigere framover. I Norge opererer vi sentrallageret til Helse Sør-Øst, og sørger for varelevering til sykehusene.

I Sverige tar Bring Frigoscandia hånd om driften av kjøttgiganten SCANs sentrallager. Den globale matavtalen med IKEA er også et eksempel på moderne fjerdepartslogistikk, fremhever Bjørndahl.

BEHOLDER KUNDENE. Bring Express vinner nye volumer. Bring Frigoscandia har beholdt kundene, men med lavere inntekter.

– Vi har tilpasset kostnader, lagt om ruter, redusert bemanningen, og kjøpt inn mindre transport, forteller Bjørndahl.

Bring Frigoscandia leverer tidenes beste resultat tross lavkonjunkturen. Oppkjøps-pausen i 2009 har vært brukt til å standardisere og industrialisere driften i divisjonen. Felles IT-systemer og nye togløsninger er eksempler på dette.

Nye oppkjøp kan komme i 2010 dersom det bidrar til lønnsom vekst. I Sverige er Bring Logistics AB og CombiTrans AB, som ble kjøpt i 2008, i ferd med å fusjonere.

PÅ SKINNER. 7. november gikk det første Bring-toget fra Oslo til Rotterdam – med fersk norsk laks og returemballasje til gjenvinning i Tyskland. For første gang er det mulig å frakte ferske matvarer mellom Norge og Europa på tog. Returtoget hadde med frukt og grønnsaker for Bama.

– Tempo og presisjon er avgjørende for ferskvarer. En times forsinkelse kan være ødeleggende, sier Bjørndahl.

TOG. I 2008 inngikk Posten og CargoNet norgeshistoriens største jernbaneavtale. Bring-selskapene har flyttet godstransport fra vei til bane tilsvarende 2000 semitrailere i måneden. Utlandstogene har gitt 1,5 millioner færre veikilometer, og 1,3 millioner kilo mindre CO2-utslipp hver måned.

Konserndirektør
Divisjon Logistikk
ARNE BJØRND AHL

■ VIKTIGE HENDELSER

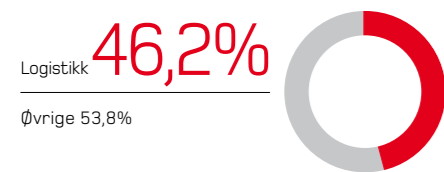
MER TOG

➤ Bring etablerer togforbindelse mellom Alnabu og Rotterdam som erstatter 32 semitrailere hver vei. Det gir fire millioner færre veikilometer, og nesten 4000 tonn mindre CO2-utslipp i året.

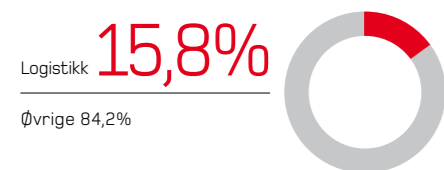
NYE TERMINALER

➤ Bring Logistics og Bring Express har flyttet til felles terminaler i Jönköping og på Kastrup. Hensikten er å utvide servicen og bedre kvaliteten i det svenske og danske markedet. I tillegg åpner et nytt varehotell på Berger utenfor Oslo i løpet av første halvår 2010.

ANDEL AV KONSERNETS EKSTERNE INNTEKTER

ANDEL AV KONSERNETS ANSATTE

ANSATTE	LOGISTIKK
2009	4 367
2008	4 301
2007	3 685

EKSTERN OMSETNING I MILL. KRONER	
2009	12 531
2008	13 293
2007	12 209

DRIFTSRESULTAT I MILL. KRONER	
2009	434
2008	682
2007	466

ANTALL PAKKER MILL. STK	
2009	34,9
2008	35,0
2007	32,1

DATTERSELSKAPER INNENFOR OMRÅDENE:

- Bring Logistics
- Bring Frigoscandia
- Bring Express
- Bring Parcels
- CombiTrans

- Bring-toget fra Alnabu til Rotterdam erstatter 32 semitrailere. Det gir fire millioner færre veikilometer, og nesten 4000 tonn mindre CO₂-utslipp i året. Fremover planlegges tre ukentlige tog til Europa. Det foreligger også en reguleringsplan som gjør det mulig å bygge nye Bring-terminaler på Alnabu.

GRØNNE AVGIFTER. Bjørndahl mener bransjen må erkjenne at den forurenser. Posten og Bring bebuder 30 prosent CO₂-kutt innen 2015.

– Transport er kjøring, og kjøring gir utslipp. Logistikk er kunnskap som kan brukes til å redusere disse utslippene. Optimale verdikjeder er en sentral del av løsningen på klimautfordringen, mener Bjørndahl.

Innen 2020 skal EU redusere totalutslippene med minst 20 prosent i forhold til 1990-nivå. Tyskland har økt veiskatten for lastebiler, og innført kjøreforbud for tørrgods i helgene. EU legger om til grønne avgifter. Bane og båt blir mer lønnsomt enn bil og fly.

Opp til halvparten av kjøretøyparken skal kunne benytte alternative drivstoff i 2015. I 2020 kan muligens lokale ruter gå med elbiler, mens hybridlastebiler tar lange etapper. Posten-konsernets underleverandører står for 57 prosent av utslippene.

– Kundene forventer at vi tenker miljø. Vi lærer opp sjåfører i økokjøring. Forbrenningsmotorene blir også mer effektive, anfører Bjørndahl.

NYE VEIER. Planleggingsverktøyet TDLP skal samordne henting, utlevering og linjetrafikk på tvers av Bring-selskapene.

– Mer logistikk er løsningen. Det vil si å se verdikjeden fra kunde til sluttbruker, og å samordne gods, pakker og temperaturvarer. TDLP øker fyllingsgraden, og foreslår smarteste rute, ifølge Bjørndahl.

GPS-sendere gjør at kundene kan følge sitt gods, og få rask beskjed om avvik. Selv om presisjonskravene øker, vil infrastruktur og veistandard begrense individuell logistikk. Intermodalitet, som er framføring av containere direkte til mottaker på ulike transportmidler, blir mer utbredt.

– Helse- og legemiddel-logistikk blir interessant. Jeg tror det blir mer vanlig med medisiner – satt sammen etter hver pasients individuelle behov – rett hjem, spår Bjørndahl.

NYE TILBUD. Bring Express frakter ferske matvarer hjem på døren til kunder med ukemenyer.

– Vi vil se nye handlemønstre, spesielt for nisjeprodukter og kapitalvarer. E-handlere vil kunne velge mellom billigste, raskeste eller grønne fraktoalternativ. Vi planlegger nye klimanøytrale fraktilbud, ifølge Bjørndahl.

Han tror det blir plass til én eller to Norden-spesialister i framtiden.

– Bring skal kjennetegnes av lokalkunnskap og logistikkkompetanse. Vi trykker posisjonen som ledende aktør på lang sikt, sier Bjørndahl.

Segment Logistikk består av:

Segmentet består av ekspress, pakker, stykk-/partigods, lagerservice og temperaturregulert logistikk.

Rapporteringsmessig omfatter segmentet divisjon Logistikk, og omfatter morselskapets virksomhet innenfor denne divisjonen samt virksomheten i datterselskaper i Bring Logistics, Bring Frigoscandia og Bring Express.

Logistikkmarkedet

BRING LOGISTICS: Består av følgende forretningsområder:

STYKK OG PARTIGODS leverer logistikk-tjenester innen stykk- og partigods, Air & Sea og Offshore & Energy Logistics.

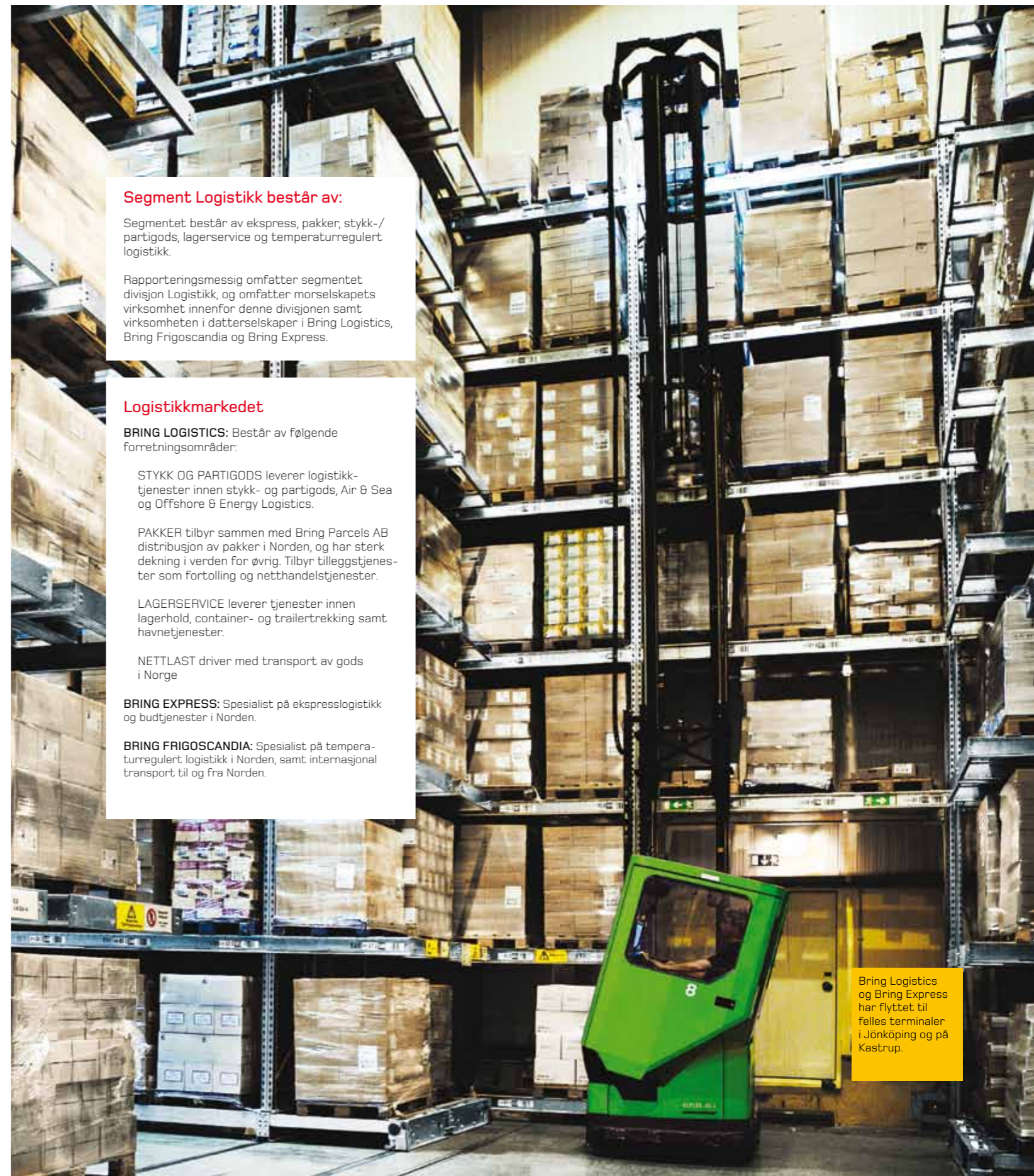
PAKKER tilbyr sammen med Bring Parcels AB distribusjon av pakker i Norden, og har sterk dekning i verden for øvrig. Tilbyr tilleggstjenester som fortolling og netthandelstjenester.

LAGERSERVICE leverer tjenester innen lagerhold, container- og trailertrekking samt havnetjenester.

NETTLAST driver med transport av gods i Norge

BRING EXPRESS: Spesialist på ekspresslogistikk og budtjenester i Norden.

BRING FRIGOSCANDIA: Spesialist på temperaturregulert logistikk i Norden, samt internasjonal transport til og fra Norden.

Bring Logistics og Bring Express har flyttet til felles terminaler i Jönköping og på Kastrup.

1

FREMTIDSBILDET

Det mobile samfunnet
– «alltid tilgjengelig».

Økt bruk av informasjonsteknologi har ført til utvidet kontakt med nye mennesker og nettverk. Som moderne mennesker er vi stadig på farten. Samtidig vil vi både jobbe og være i kontakt med venner, barn og kjæreste når som helst. Å kunne handle og få kontakt med service og informasjon 24/7 er en selvfølge.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Posten konsernets kunder trenger nye løsninger som er tilpasset de nye mobile behovene og utnytter en mer fleksibel, og foranderlig organisasjon. Kundene forventer tilgjengelighet og service på det tidspunkt de måtte trenge det. Dette stiller krav til konsernets evne til innovasjon og kontinuerlig forbedring.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

ErgoGroup har utviklet IT-løsninger for styring og samhandling i virksomheter med medarbeidere i felten. Logistikk har etablert fjerdapartslogistikk-løsninger for virksomheter med stor geografisk spredning og behov. Posten har lansert ny nettportal og det arbeides med en digital multikanalløsning.

TILFREDS – TROSS ALT

Konsulentvirksomheten i Norge redder 2009 for ErgoGroup. Et godt år for segmentet Løsninger og applikasjonstjenester i Norge gjør at administrerende direktør Terje Mjøs sier seg relativt godt fornøyd med året.

PRISER. I Norge har lavere priser på en fornyet driftskontrakt påvirket inntjeningen.

– Kostnadene i den norske delen av driftssegmentet er fremdeles for høye, og omstillingene ble trappet opp. Resultatene av dette vil vi se i 2010, starter Mjøs.

Litt overraskende var det driftsdelen som slet mest, og konsulentdelen som klarte seg best i 2009.

NYE AVTALER. Særlig er det innenfor konsulentområdene systemutvikling, løsninger og infrastruktur at resultatene er gode.

– Vi har vunnet mange nye og viktige kontrakter, sier Mjøs.

I alt ble 3466 kontrakter til en totalverdi på 3,6 milliarder kroner signert i den norske virksomheten i 2009.

TILBAKESLAG. For segment Norden rammer lavkonjunkturen i Sverige. Færre prosjekter startes opp av SYSteam kunder. Dette gir færre IT-investeringer, men også mindre etterspørsel etter konsulent tjenester:

– Det svenske IT-markedet er mye hardere rammet av finanskrisen enn det norske. Vi har hatt en inntektsnedgang på nesten 15 prosent. Resultatene fra virksomheten i Sverige er derfor betydelig redusert med 41 prosent sammenlignet med rekordåret 2008, påpeker Mjøs.

SYSteam har viktige kontrakter, særlig i Vest-Sverige, mot eksportrettede bransjer som bil- og skogsindustri. Begge disse bransjene er hardt rammet av lavkonjunkturen.

– Nå ser det ut til at fallet i Sverige flater ut, og optimismen vender gradvis tilbake. Sett i forhold til IT-bransjen for øvrig har vi klart oss ganske godt, fortsetter Mjøs.

FORBEDRINGER. Kundetilfredsheten holder seg på 2008-nivå. ErgoGroup arbeider intenst og målrettet med forbedringer for å øke denne. Medarbeidertilfredsheten har gått litt ned, men holder seg fortsatt på et meget høyt nivå i forhold til rekordnoteringene året før. Lean-programmet brer seg utover i organisasjonen. I startåret 2009 ble det gjort to transformasjoner, fem er i gang, og det blir gjennomført 10-15 til i løpet av 2010. Innen året er omme, vil 800 medarbeidere ha vært igjennom en Lean-transformasjon. Programmet løper over tre år, og fullføres i 2012. Etter Lean-gjennomgangen, kommer det på plass en enhetlig metode for kontinuerlige forbedringer.

ØKT FART. Ifølge analyseselskapet IDC er IT-tjenestemarkedet i Norden mindre påvirket av nedgangen i økonomien enn andre deler av IT-industrien. Spesielt gjelder dette markedet for outsourcing og drift, der allerede igangsatte prosjekter har bidratt til fortsatt vekst. For konsulent tjenester er bildet mer sammensatt. Svekket svensk økonomi har gitt et merkbart fall i etterspørselen. Men med en gradvis bedring av økonomien i Norden, forventer IDC igjen vekst i begge segmenter av IT-tjenestemarkedet i 2010.

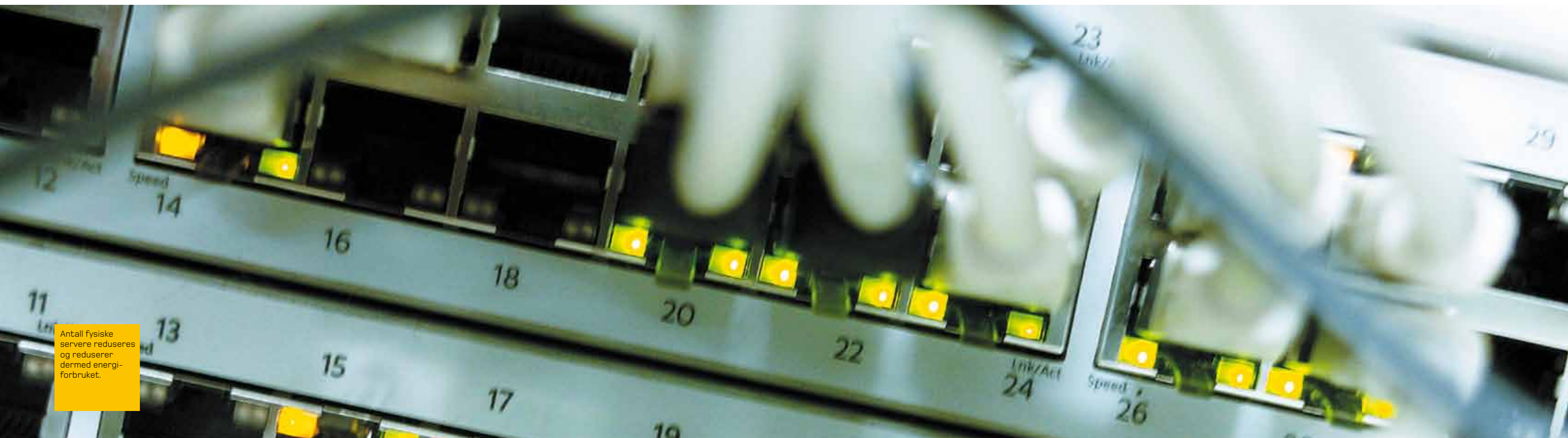
Adm. direktør
ErgoGroup
TERJE MJØS

■ VIKTIGE HENDELSER

LEAN

➤ Forbedringsfilosofien Lean ble tatt i bruk i ErgoGroup i 2009, med gode resultater. Flere transformasjoner er gjennomført og et stort engasjement for kontinuerlig forbedring er skapt i organisasjonen.

E-VALGLØSNING ➤ ErgoGroup skal utvikle det sentrale valg-administrative datasystemet for elektronisk stemmegivning. Systemet skal brukes ved forsøket med elektronisk stemmegivning som 11 kommuner skal benytte ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2011.

Antall fysiske servere reduseres og reduserer dermed energiforbruket.

Segmentet består av:

Segmentet består av drift- og infrastruktur-tjenester, løsninger, applikasjons- og konsulent-tjenester. Segmentet omfatter ErgoGroup konsernet inklusive SYSteam konsernet (Sverige) og Bekk Consulting AS.

Rapporteringsmessig omfatter segmentet ErgoGroup AS, med datterselskapene System AB og Bekk Consulting AS.

- Farten er bedre nå. Det blir fortsatt tøft på det svenske markedet, spesielt i første halvår. Men vi har forventninger innen helsesektoren. Vi skal også få opp lønnsomheten i driftssegmentet, selv om det blir et krevende år. Men 2010 blir bedre enn 2009, tror Mjøs.

Oppkjøpsmarkedet har vært satt ut av spill i forbindelse med finanskrisen fordi det har vært vanskelig å bli enig om verdifastsettelse. Mjøs utelukker ikke at det kan komme nye oppkjøp i 2010 dersom det finnes interessante kandidater. ErgoGroup er klar til å vokse igjen.

GRØNN IT. EU-kommisjonen har bedt IT-bransjen om en plan for hvordan de skal bli 20 prosent mer effektive innen 2015. Samtidig skal IT vise vei for at store sektorer, som bygg og transport, skal nå EUs 2020-mål for CO2-utslipp. ErgoGroup har meldt seg inn i Grønn IT – et initiativ i regi av IKT-Norge. IT-bransjen står alene for to prosent av verdens CO2-utslipp. IDC presenterte en rapport under klimatoppmøtet i København som viser at verdens 20 største økonomier kan redusere sine CO2-utslipp med 25 prosent ved smart bruk av IT. Smartere transport, smartere energi og smartere bygg er grunnpilarer i denne tenkningen, som EU-kommisjonen bygger videre på.

- Mer IT er en del av klimaløsningen. Virtualisering er ett område

der vi kutter ut antall fysiske servere, og dermed også reduserer energiforbruket, eksemplifiserer Mjøs

Et annet område er kommunikasjonstjenester, som Office Communication Server og IBM Lotus Sametime, som bidrar til å redusere møtevirksomhet og flyreiser. ErgoGroups livssyklus-tjenester sørger videre for at 98 prosent av utstyret og emballasjen blir kildesortert og destruert, eller solgt videre. Det er også mulig å donere bort gammelt utstyr.

IT I VEGGEN. 30 prosent av forretningsbasert programvare vil bli levert som standardtjenester over nett innen 2012, spår analysebyrået Gartner. Fenomenet kalles Cloud Computing – eller IT-skyen. I ErgoGroup heter en av dissen tjenestene SaaS (Software as a Service), som er en modell der programvaren i praksis eies, leveres og håndteres av én eller flere IT-leverandører.

- Kunden abonnerer på IT-tjenester etter behov, får det levert over internett, og betaler for bruken. Litt på samme måte som for strøm og telefoni, forklarer Mjøs.

SaaS krever ingen implementering eller lokal installasjon. ErgoGroup tilbyr programvare og tilhørende tjenester uten kjøp av programvaren. Kundene velger tjenester fra en meny, og betaler per bruker per tjeneste. >

ErgoGroups forretningsområder:

IT-DRIFT omfatter serverdrift, outsourcing, samt tele- og datakommunikasjonstjenester.

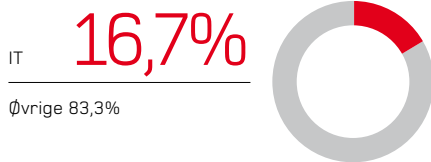
LØSNINGER leverer helhetlige konsepter, it-tjenester, bransjeløsninger og ferdige programvareløsninger til offentlig sektor og private kunder.

REGIONALE TJENESTER leverer IT-systemer, konsulenttjenester og driftsløsninger til små og mellomstore virksomheter innen privat og offentlig sektor, samt leveranser til større lokale hjørnesteinsbedrifter.

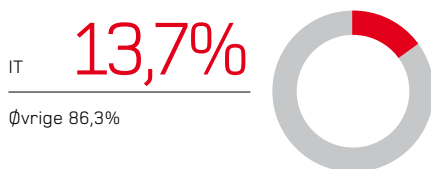
NORDEN tilbyr komplette løsninger til kunder utenfor Norge med over 40 kontorer i Sverige og Finland.

BEKK CONSULTING AS er et norsk konsulent-selskap som bistår med prosess- og organisasjonsutvikling, modernisering av fagsystemer, portal- og selvbetjeningsløsninger og skreddersydde forretningsapplikasjoner.

ANDEL AV KONSERNETS EKSTERNE INNTEKTER

ANDEL AV KONSERNETS ANSATTE

ANSATTE	IT
2009	3 792
2008	3 642
2007	3 362

EKSTERN OMSETNING I MILL. KRONER

2009	4 521
2008	4 735
2007	4 188

DRIFTSRESULTAT I MILL. KRONER

2009	239
2008	369
2007	268

DATTERSELSKAPER

- Bekk Consulting AS
- SYSteam AB

- De unngår dermed å betale for lisenser eller tjenester de ikke abonnerer på, i motsetning til lisensbaserte leveransemodeller.

- Det blir som å skru på en bryter, illustrerer Mjøs.

Leverandøren tar seg også av vedlikehold, oppgradering, og brukerstøtte. Etter hvert som flere bedrifter velger å benytte SaaS, vil flere applikasjoner og programmer flyttes over til denne modellen.

-Vi har levert Software as a Service siden 2005, og har solid kompetanse på området, legger Mjøs til.

NORDISK. Mjøs ser for seg ErgoGroup i 2020 som den ledende nordiske aktøren. En leverandør som leverer tjenester på flere plattformer, og alltid er i nærheten når kunden har en IT-utfordring som skal løses.

- Men det er vanskelig å spå om teknologien om ti år. IT er definitivt en del av løsningen for alle bransjer. Standard tjenester fra IT-skyen og mer fri programvare ser ut til å være klare trender. Det blir mer vanlig å leie enn å eie, og kunden vet ikke nødvendigvis hvor tjenesten produseres, forklarer Mjøs.

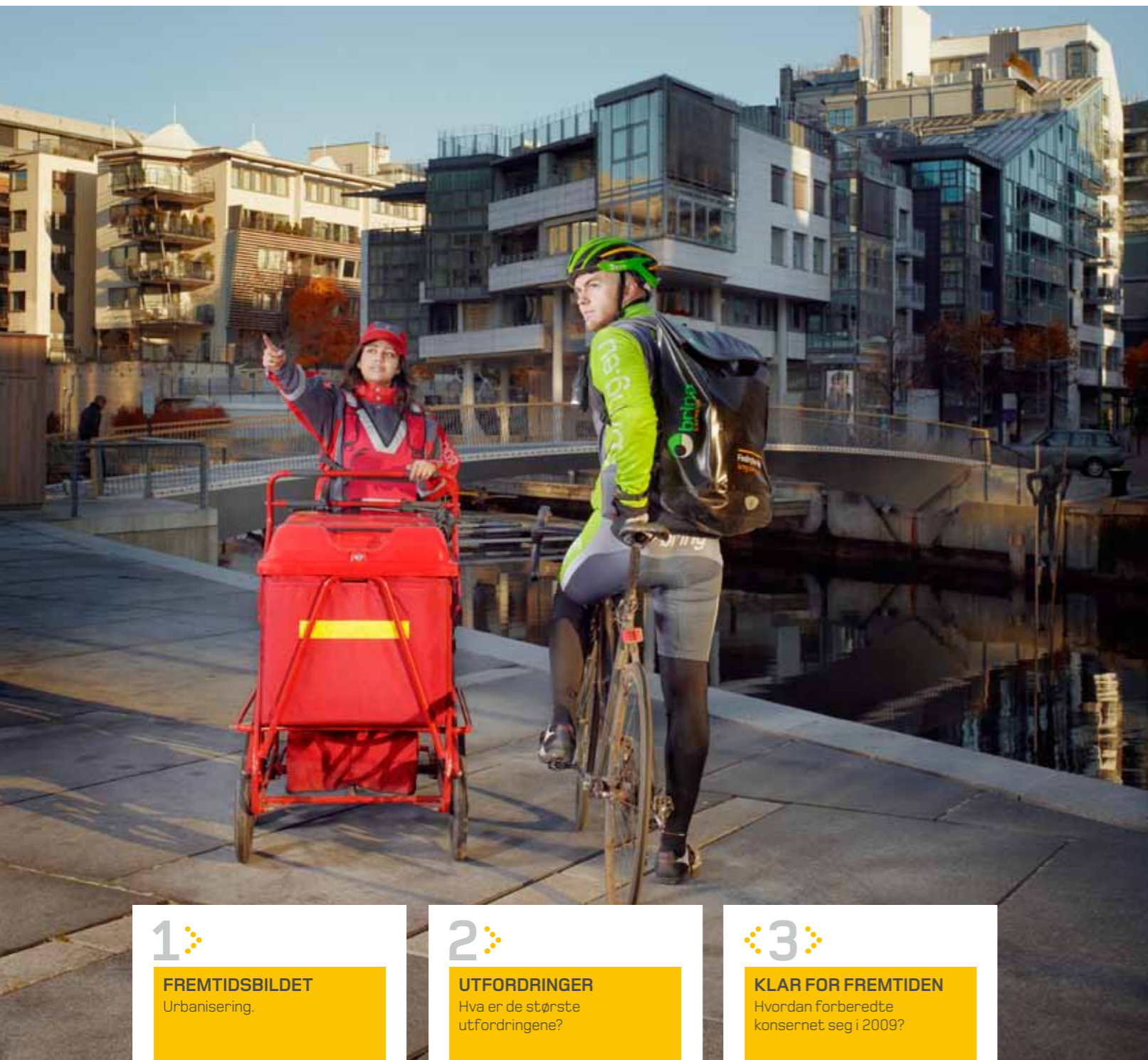
Faste og mobile komponenter kan brukes om hverandre sømløst. Siden store deler av bedrifters og enkeltmenneskers samhandling vil skje på nett, vil digital identitet og sikker gjenkjenning blir avgjørende i en heldigital hverdag.

04

2010 BLIR OGSÅ ET TØFT
ÅR, MEN JEG TROR AT
ØKONOMIEN, OG DERMED
OGSÅ VOLUMER FOR
PAKKER, VARER OG GODS,
VIL HENTE SEG INN
ETTER HVERT.

DAG MEJDELL, KONSERN SJEF

1

FREMIDSBILDET

Urbanisering.

I 2009 bodde for første gang mer enn 50% av klodens mennesker i byer. I 2020 forventes Norge å ha en befolkning opp mot 5,5 millioner innbyggere som tilsvarer en vekst på ca 15%. 2/3 av befolkningen vil bo i landets største tettsteder. Også de som bor utenfor byene har vent seg til en urban livsstil.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Større avstander mellom de siste husstandene øker utfordringen med å utvikle frekvente, presise og lønnsomme distribusjonsnettverk for brev, pakker og gods i alle deler av landet. Det er fare for ledig kapasitet i transportene og unødvendig belastning av miljøet.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberede konsernet seg i 2009?

Posten innviet i januar 2010 en ny sentral brevterminal. Den vil bidra til en effektivisering av brev-distribusjonen og til høy kvalitet i hele landet. Det er startet et arbeid for å koordinere og samkjøre ulike virksomheters transporter og dermed å redusere antall biler som kreves for å dekke transport-behovene.

STYRETS ÅRSBERETNING 2009

Finanskrisen og konjunkturedgangen i 2009 skapte usikkerhet i markedet og påvirket etterspørselen etter Postens tjenester innen alle segmenter. Til tross for inntektsfall på 5,4 prosent, oppnådde konsernet likevel en solid underliggende resultatforbedring.

Driftsresultat (EBIT) før engangseffekter og nedskrivninger ble 1 021 mill. kroner som er 50 prosent bedre enn året før.

Konsernet har i 2009 tilpasset kostnads- og aktivitetsnivået til lavere etterspørsel. Gjennom et omfattende effektiviseringsprogram som ble startet i 2008, har konsernet økt lønnsomheten, effektivisert driften og hentet ut synergier innen og mellom forretningsområdene.

I 2009 ble strategiplanen oppdatert frem til 2013. Den nordiske vekststrategien ligger fast, men ekspansjonstakten vil tilpasses lavkonjunktursituasjonen i første del av strategiperioden. Posten forventer at markedet vil ta seg opp igjen fra 2011/2012. Fokus på lønnsomhet og kostnadseffektivisering skal gi grunnlag for videre vekst og nye oppkjøp i siste del av strategiperioden. 40 prosent av Postens inntekter i 2009 kom fra oppkjøpt virksomhet gjennom de siste fire årene.

Postens målrettede vekst- og utviklingsstrategi har gitt konsernet tre sterke ben å stå på. Oppkjøpte selskaper innen logistikk og IT-segmentet har gitt betydelige positive bidrag til konsernets lønnsomhet.

Bare en liten del av Postens virksomhet er omfattet av gjenværende enerett. Store, internasjonale aktører konkurrerer om kundene i Norge og Norden, og nasjonale grenser viskes ut. De store kundene blir større og etterspør grenseoverskridende post- og logistikk-løsninger. Dette har ført til tøffere konkurranse i Norden – som er ytterligere forsterket av fusjonen mellom Posten Sverige og Post Danmark.

Gjennom målrettet innsats har Posten oppnådd redusert sykefravær og uføretrygding i løpet av de siste årene. HMS er et prioritert arbeidsområde i konsernet og innsatsen vil videreføres i årene fremover.

Postens omdømme er vesentlig styrket i 2009. Konsernets merkevaresatsing, rekordhøy leveringskvalitet og ytterligere omlegging til Post i Butikk har blitt positivt mottatt og vært med på å styrke Postens posisjon i befolkningen og bedriftsmarkedet.

OMSETNINGS- OG PORTEFØLJEUTVIKLING. I 2009 ble omsetningen i konsernet 27 104 mill. kroner, en nedgang på 5,4 prosent fra 2008. Oppkjøp bidro positivt med 410 mill. kroner. Finanskrisen og lavkonjunktur førte til inntektsfall på 6,2 prosent. Omsetningen gikk ned i alle segmenter. 97 prosent av inntektene kom fra bedriftsmarkedet.

Konsernets virksomhet utenfor Norge hadde samlede driftsinntekter på 7 216 mill. kroner i 2009, som var ned 2,9 prosent. Det skyldtes at spesielt Sverige var hardt rammet av lavkonjunktoren. Andelen driftsinntekter utenfor Norge utgjorde 26,6 prosent i 2009, mot 25,9 prosent året før.

Segment Post hadde en omsetning på 12 517 mill. kroner i 2009, en nedgang på 4,5 prosent fra 2008. Eksterne inntekter i segment Post utgjorde 37 prosent av konsernets omsetning. Postvolumene går ned som følge av elektronisk substitusjon og konjunkturedgang. Finanskrisen rammet store postintensive bransjer som varehandel, forlag, postordre og eiendomsmegling hardt. Det totale brevvolume i Norge ble 12 prosent lavere i 2009 enn i 2008. Uadressert reklame hadde en volumnedgang på 13 prosent i 2009. Andelen uadressert reklame utgjorde 49,6 prosent av det totale brevvolume i 2009, mot 50,6 prosent året før. Antall kundebesøk i postkontornettet gikk ned med 6 prosent, mens antall banktransaksjoner falt med 10 prosent.

Bring Citymail hadde en negativ volum- og inntektsutvikling. Bring Citymail Sverige, som står for 11 prosent av det totale brevvolume i segment Post, har iverksatt tiltak for å motvirke effekten av konjunkturedgangen. Postvirksomheten i Danmark ble besluttet avvirket som følge av at volumfall og ulike konkurransevilkår medførte at selskapet ikke oppnådde lønnsomhet i løpet av tre år.

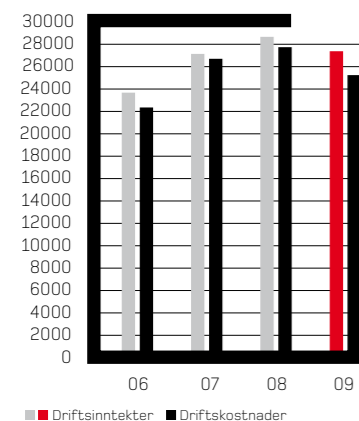
Segment Logistikk hadde en omsetning på 12 656 mill. kroner i 2009, en nedgang på 5,6 prosent. Eksterne inntekter i segment Logistikk utgjorde 46 prosent av konsernets inntekter. Oppkjøp av selskaper har ikke kompensert for reduksjon i driftsinntektene som følger av konjunkturedgangens effekt på volum og prispress i markedet. Logistikkvirksomheten utenfor Norge hadde driftsinntekter på 4 843 mill. kroner i 2009. Dette utgjorde 38,3 prosent av segmentets totale driftsinntekter.

Totalt pakkevolum var på om lag samme nivå som i 2008. Lavkonjunktoren har gitt lavere volum spesielt innenfor parti-, stykkods og ekspress.

Segment IT hadde en omsetning på 5 214 mill. kroner i 2009, en nedgang på 8,3 prosent. Eksterne inntekter i segment IT utgjorde 17 prosent av konsernets inntekter. Nedgangen skyldtes en vanskelig markedssituasjon i Sverige og redusert omsetning mot Posten Norge. >

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER

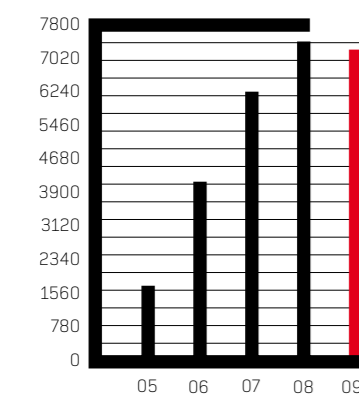
i mill. kroner

27 104

DRIFTSINNTEKTER I UTENLANDSKE SELSKAPER

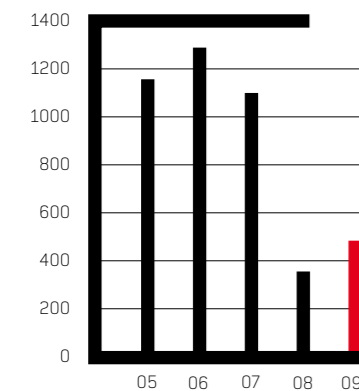
i mill. kroner

7 216

DRIFTSRESULTAT/EBIT

i mill. kroner

482

➤ ErgoGroups omsetning mot Posten Norge AS utgjorde 13 prosent i selskaps samlede omsetning i 2009, mot 16 prosent året før. Ordreinngangen var god i 2009. ErgoGroup inngikk kontrakter for 3 589 mill. kroner, hvilket er 519 mill. kroner høyere enn i 2008.

ErgoGroup økte i 2009 sin eierandel med 16 prosent til 51 prosent i det indiske IT-selskapet ION Solutions. SYSteam har overtatt enkelte mindre aktiviteter i Sverige og Finland.

KVALITET OG SERVICE. Posten leverte over konsesjonskravet for A-post over natt i alle fire kvartaler i 2009. På årsbasis ble resultatet 88,3 prosent. Dette er tidens beste måling og en forbedring på 1,2 prosent poeng i forhold til 2008 og 3,3 prosentpoeng høyere enn konsesjonskravet på 85 prosent. Den gode leveringskvaliteten viste at forbedringstiltakene som er gjennomført de siste årene, har gitt ønskede effekter. Postens øvrige fem konsesjonskrav for fremsending av A-post, B-post og pakker ble innfridd med god margin. Postens husstandsdekning for uadressert reklame var ved utgangen av 2009 på 68,7 prosent, mot 70 prosent året før. Dekningen i storbykommuner var rundt 50 prosent.

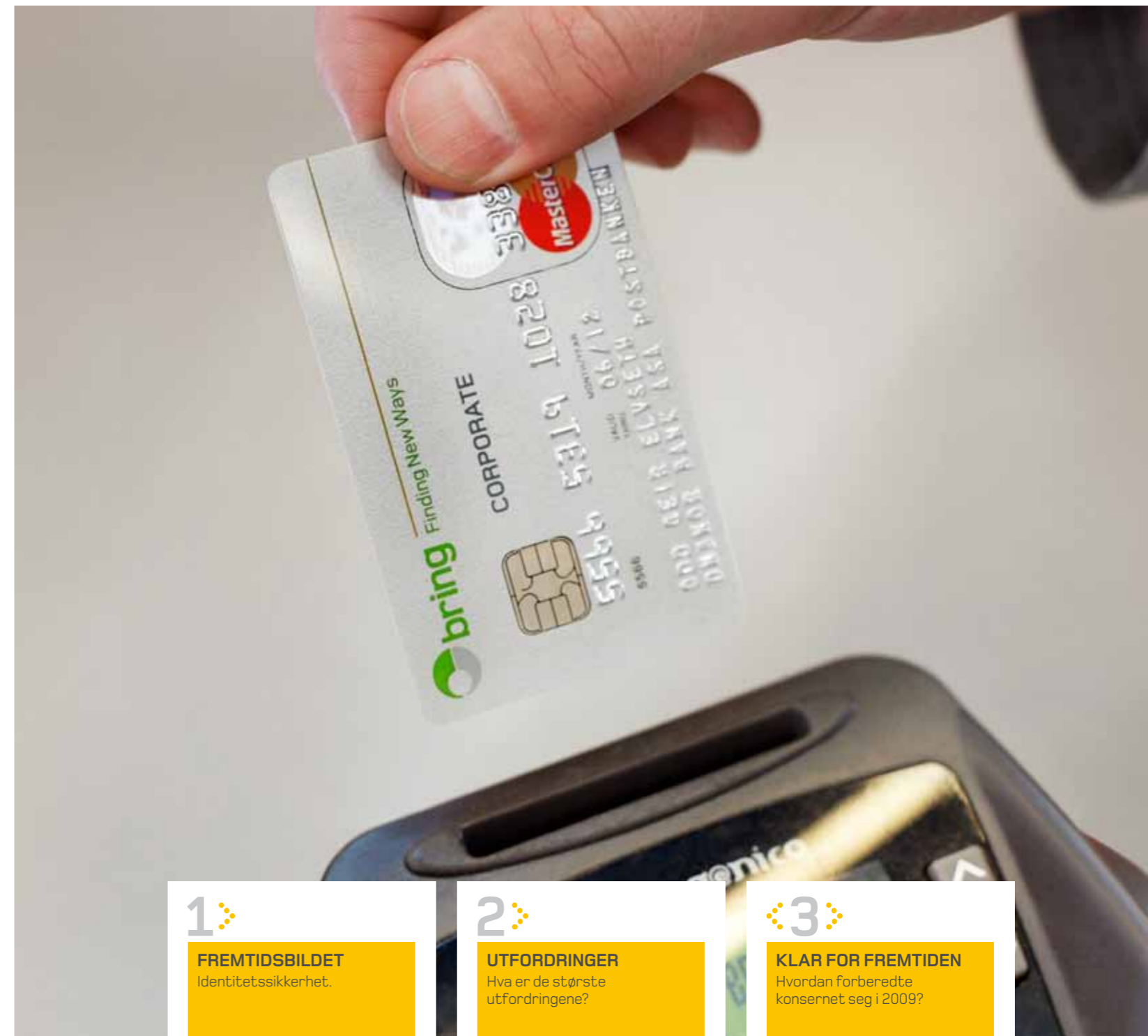
Industrialisering av postproduksjonen er nødvendig for at Posten skal kunne levere posttjenester med høy kvalitet også i fremtiden. I januar 2010 åpnet den nye Østlandsterminalen som representerer det ypperste innen moderne postindustri. Postens Østlandsterminal vil føre til raskere og mer effektiv postlevering i hele Norge og bidra til å gjøre Posten til et av de mest fremtidsrettede post- og logistikkonsern i verden.

I 2009 ble det påbegynt et arbeid for å øke effektiviteten og samlokalisere pakke- og godsterminaler i Norge. Bystyret i Oslo vedtok i februar 2010 en reguleringsplan som legger til rette for at det kan bygges nye godsterminaler på Alnabru som muliggjør samlokalisering av pakker, gods og termo.

Postens omdømme viste sterk fremgang i 2009 og konsernet gikk frem fra 25. til 12. plass på Synovates årlige omdømmemåling. Den nye merkevaren, Bring, og fornyelsen av Posten-merket har bidratt til å styrke konsernets posisjon i markedet. Den nye merkevarerløsningen har synliggjort sammenhengen mellom Posten og Bring og vist at konsernet satser offensivt og fremtidsrettet. Kundernes totaltilfredshet (KTI) viste i 2009 god fremgang for bedriftskundene og Bring, mens privatkundene lå på samme nivå som året før. Kundetilfredsheten med postkontornettet fortsatte på et høyt nivå i 2009 og underbygger at omleggingen til Post i Butikk har blitt godt mottatt.

RESULTATUTVIKLING. Konsernets driftsresultat før avskrivninger, nedskrivninger og engangseffekter (EBITDA) var 1 959 mill. kroner i 2009, mot 1 589 mill. kroner året før. EBIT-margin var 1,8 prosent, mot 1,3 prosent i 2008. Driftsresultatet (EBIT) før engangseffekter og nedskrivninger ble 1 021 mill. kroner i 2009, som er 338 mill. kroner bedre enn året før til tross for inntektsnedgangen. Resultatforbedringen skyldtes at effekter av kostnadsreducerende tiltak og statlig kjøp av pålagte ulønnsomme tjenester har kompensert for volumnedgangen. I tillegg er resultatet påvirket av kostnader til omprofilering til ny merkevare på 62 mill. kroner i 2009, mot 221 mill. kroner i 2008.

EBIT-margin før engangseffekter og nedskrivninger økte til 3,8 prosent, ➤

1

FREMDSBILDET
Identitetssikkerhet.

Tyveri av identitetsdata er den raskest voksende kriminaliteten i verden. I 2020 har så mange som 20% av alle opplevd forsøk på tyveri av egen identitet. Kostnadene for bedrifter og samfunn til dekning av tap og for oppretting og sikring av manipulerede identiteter blir til milliardbeløp.

2

UTFORDRINGER
Hva er de største utfordringene?

Posten og Bring må utvikle nye produkter og løsninger som svarer til det moderne teknologisamfunnets krav og forutsetninger. En leveransekedje med tilhørende prosesser med høyeste sikkerhet er en topprioritet.

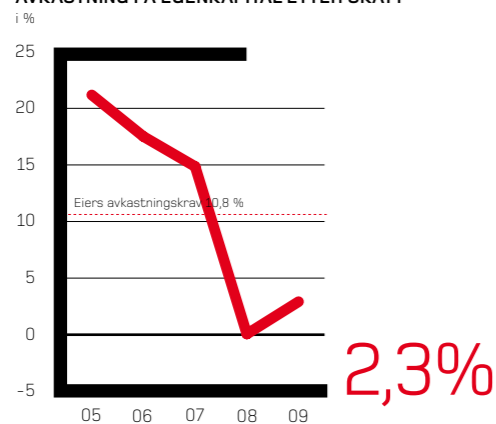
3

KLAR FOR FREMTIDEN
Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

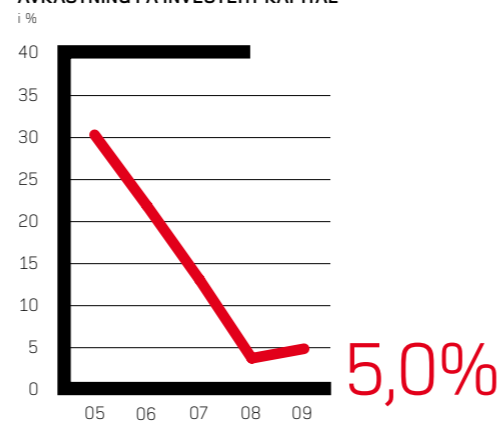
Posten er en av deltakerne i og sponsorene av de norske myndighetenes ID-tyveri-prosjekt under ledelse av NorSIS. Hensikten er å lære mer om dette og bidra til bedret sikkerhet for privatpersoner og bedrifter ved å utvikle og sikre egen verdikjede så vel som å bidra til generelle samfunnstiltak.

AVKASTNING PÅ EGENKAPITAL ETTER SKATT

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

fra 2,4 prosent i 2008. Avkastningen på investert kapital for engangseffekter og nedskrivninger (ROIC) var 10,6 prosent i 2009, mot 7,4 prosent i 2008. Netto omstillingskostnader var 221 mill. kroner i 2009 etter tilbakeføringer fra tidligere år, og skyldtes i hovedsak avviklingen av Bring Citymail Danmark, nytt postkontorkonsept og endringer i terminalstrukturen i Norge. Det ble også foretatt nedskrivning av goodwill og anleggsmidler med totalt 372 mill. kroner, blant annet relatert til Bring Citymail.

Konsernet møter lønnsomhetsutfordringene som følge av volumfall og lavkonjunktur med det omfattende effektiviseringsprogrammet Spinnaker som ble igangsatt i 2008. Programmet skal samlet øke inntektene og redusere kostnadene med 2,3 milliarder kroner innen 2012. I 2009 har Spinnaker-programmet realisert effekter på omlag en milliard kroner som er vesentlig bedre enn forventet. Ytterligere tiltak gjennomføres for å tilpasse kapasitet og kostnader til utviklingen i markedet.

Konsernfelles produktivitetssystem er utvidet til flere enheter for å effektivisere konsernets verdikjeder. Målet er å gi økt verdi til kundene med færre ressurser og enklere arbeidsprosesser.

Stortinget bevilget 518 mill. kroner i statlig kjøp i 2009. Som følge av økt kostnadseffektivitet forventer Posten at deler av beløpet tilbakebetales i henhold til etterberegningssystemet.

Segment Post hadde et resultat (EBIT) på 121 mill. kroner i 2009, som er en forbedring på 239 mill. kroner. Den positive resultatutviklingen skyldtes statlig kjøp, effekter av Spinnaker-programmet og øvrige tiltak.

Lavere brevolumer krever mer effektiv postproduksjon. Omlaggingen til ny terminalstruktur skal gi vesentlige kostnadsreduksjoner. For å tilpasse distribusjonskapasiteten til lavere etterspørsel etter uadressert reklame, kuttet Posten i 2009 reklamedistribusjon på fredag og lørdag.

Omlaggingen av ytterligere 124 postkontor til Post i Butikk ble påbegynt i 2008 og skal være avsluttet i 2010. Ved utgangen av 2009 var 95 postkontor lagt om, som er foran planen. Posten besluttet i 2009 å gjennomføre en modernisering av de egendrevne postkontorene over en tre års periode for å tilpasse virksomheten til kundenes endrede behov. Fra 2003 har antall kundebesøk på postkontorene blitt redusert med rundt 20 prosent og antall banktransaksjoner halvert. De gjenværende postkontorene flyttes derfor til mindre lokaler med tilpasset drift.

Segment Logistikk hadde et resultat (EBIT) på 434 mill. kroner i 2009, som er 248 mill. kroner svakere enn i 2008. Logistikkvirksomheten er påvirket av lavere aktivitet som følge av konjunkturedgangen. Segmentet har gjennomført en rekke kostnadsreduserende tiltak innenfor samtlige forretningsområder som delvis oppveier for inntektssvikten. Ytterligere kostnadstilpasninger vurderes.

Segment IT hadde et resultat (EBIT) på 239 mill. kroner, en reduksjon på 130 mill. kroner fra året før. Særlig det svenske IT-markedet ble hardt rammet av lavkonjunktoren. Resultatene fra selskapets virksomhet i Sverige har falt med en tredjedel sammenlignet med rekordåret 2008. Resultatutviklingen ble også påvirket av lønnsomhetsnedgangen i det norske området for driftstjenester som følge av reforhandlede priser og forsinkelser i et større prosjekt. Forbedrings- og omstil-

lingsprogrammet ble intensivert gjennom siste halvdel av 2009 med mål om å gjenvinne lønnsomheten over en to års periode. Innen den norske delen av løsninger og applikasjonstjenester var det fortsatt gode marginer og resultatene var bedre enn i 2008.

Konsernet hadde i 2009 netto finanskostnader på 284 mill. kroner, mot 253 mill. kroner i 2008. Dette ga et resultat før skatt på 198 mill. kroner mot 108 mill. kroner i 2008.

Per 31. desember 2009 var investert kapital 8 675 mill. kroner, en nedgang på 856 mill. kroner fra 2008. Nedgangen skyldtes blant annet nedskrivning av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, samt valutaeffekter. Avkastningen på investert kapital (ROIC) var 3,9 prosent i 2009. Bokført egenkapital i Posten var 5 214 mill. kroner per 31. desember 2009, sammenlignet med 5 160 mill. kroner året før. Egenkapitalandelen utgjorde 28,3 prosent av totalbalansen i desember 2009, mot 26,4 prosent i 2008. Egenkapitalrentabiliteten ble 2,3 prosent, mot -0,5 prosent i 2008.

Kontantstrøm fra drift og investeringer var 814 mill. kroner, mot -753 mill. kroner i 2008. Samlede investeringer med kontanteffekt utgjorde 1 405 mill. kroner, som er 737 mill. kroner lavere enn i 2008. Største delen av investeringene har vært relatert til den nye Østlandsterminalen og nye IT-systemer.

Rentebærende gjeld var 4 046 mill. kroner ved utgangen av 2009, ned fra 4 763 mill. kroner. Reduksjonen skyldtes i hovedsak netto nedbetaling av lån. Konsernet har god likviditet med en langsiktig likviditetsreserve på 4 796 mill. kroner, inklusiv tilgjengelige trekkrettigheter, mot 4 408 mill. kroner på samme tidspunkt året før.

Styret bekrefter at fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet og at forutsetningene for dette er til stede.

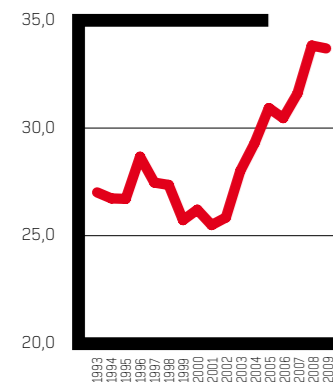
RISIKO. Risikoanalyse og risikostyring er sentralt i Postens selskapsstyring. I utvikling av strategi, forretningsplaner og mål legges det til rette for verdiskapning gjennom å balansere vekst mot lønnsomhetsmål og andre risiki ved Postens virksomhet.

Som en del av selskapsstyringen foretar styret en årlig risikovurdering. Risikoanalysen gjennomføres som en omfattende prosess der alle divisjoner og større selskaper i konsernet involveres. Resultatene fra denne prosessen konsolideres til en vurdering av de overordnede risiki Posten er eksponert for på det strategiske, finansielle og operasjonelle området. Vurderingene følges opp med tiltak og anbefalinger for å styre og kontrollere den enkelte risikofaktor og unngå hendelser som kan være negative for konsernets drift og omdømme i markedet. Posten følger aktivt opp selskapets risikoeksponering med fokus på områder som strategiske oppkjøp eller salg av virksomheter, regulatoriske forhold, konkurranseforhold, gjennomføring av større prosjekter, tilgjengelig kompetanse og ressurser, sykefravær og uføreutvikling.

Posten gjennomførte i 2009 en rekke tiltak for å redusere den finansielle risikoen og øke den finansielle handlefriheten. Disiplin i kapitalbruk, få oppkjøp og fokus på kostnadsreduserende tiltak har mer enn kompensert for reduserte inntekter på grunn av lavere salgsvolum i

VOLUM PAKKEPOST

mill. stk.

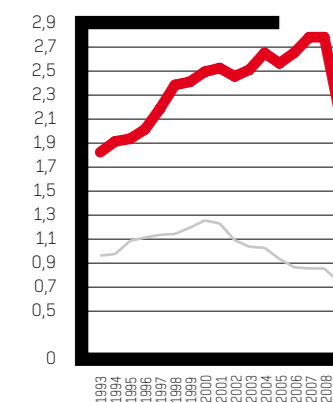

34,8

— Totalt pakkevolum

VOLUM BREVPOST

mrd. stk.

2,28

— Totalt brevolum — Totalt A og B-post

2009. Dette har resultert i en økning i egenkapitalandelen og gitt økt løfteevne til å gjennomføre strategiske investeringer. Balansen har blitt styrket gjennom blant annet innfrielse av lån og reduksjon i konsernets fordringer. Ingen nye langsiktige lån ble tatt opp i perioden og overskuddslikviditet ble plassert til gunstige betingelser. Kreditt- og motpartsrisiko anses som begrenset da ratingen til Postens motpart gjennomgående er høy.

Enkelte av Postens låneavtaler inneholder låneklausuler (covenants) som omfatter en begrensning i forhold til netto rentebærende gjeld/EBITDA på 3,5 og minimum egenkapitalandel på 25 prosent. Per 31.12.09 var netto rentebærende gjeld/EBITDA på 1,1, ned fra 1,8 i 2008, og egenkapitalandelen på 28,3 prosent, opp fra 26,4 prosent i 2008. Posten har særskilt fulgt opp disse klausulene i forhold til effekten av konjunkturedgangen. De iverksatte tiltakene har gitt en økning i soliditet og løfteevne. Posten bruker finansielle instrumenter for å styre risiko knyttet til renteendringer, valutakursendringer og endringer i diesel og drivstoff til fly.

Posten har mottatt et varsel om brudd på konkurranseloven fra ESA, med etterfølgende krav om erstatning fra Schenker. Posten mener selskapet ikke har brutt konkurranseloven og at det følgelig heller ikke er grunnlag for erstatning.

DISPONERINGER. Posten Norge AS hadde i 2009 et resultat etter skatt på -157 mill. kroner. Dette foreslås dekket av annen egenkapital. Posten Norge AS har ikke fri egenkapital per 31.12.2009. I tillegg foreslås det at totalt 181 mill. kroner avgis i konsernbidrag til datterselskaper.

PERSONAL OG ORGANISASJON. Ett av Postens fire hovedmål er attraktive arbeidsplasser og godt arbeidsmiljø. For å nå målet har Posten særlig lagt vekt på helse- miljø og sikkerhet (HMS) i all organisasjons- og forretningsutvikling, samt et godt trepartssamarbeid mellom ledelsen, tillitsvalgte og vernetjenesten. I 2009 har innsatsen vært rettet mot å redusere sykefravær, antall nye uføretilfeller og å forebygge mot arbeidsskader, blant annet ved å øke rapporteringen av nestenulykker. Ambisjonen er å ha et arbeidsmiljø hvor ingen blir skadet eller syk som følge av arbeidet.

Bemanningen i konsernet ble redusert med 1 688 årsverk i forhold til 2008. Reduksjonen skyldtes blant annet effektivisering av stabs- og støttefunksjoner med påfølgende nedbemanning av om lag 370 årsverk. Driften effektiviseres stadig ved naturlig avgang og omstillingstiltak.

Driftsinntekter per årsverk utgjorde 1 148 000 kroner i 2009, mot 1 118 000 kroner i 2008.

Postens årlige organisasjonsundersøkelse som kartlegger arbeidsmiljøet omfatter både fysiske og psykososiale forhold. I 2009 viste undersøkelsen en fremgang på 1 poeng i totaltilfredshet til 76 poeng (på en skala fra 1 til 100). Totalindeksen på tilfredshet har steget hvert år siden 2001. Undersøkelsen viste at de ansatte trives på jobben, at de er opptatt av å tilfredsstille kundens krav og forventninger, samt at de vet hvilke mål og resultater Posten jobber for å oppnå. 93 prosent av de ansatte besvarte undersøkelsen.

Sykefraværet gikk ned fra 7,4 prosent i 2008 til 7,3 prosent i 2009. For morselskapet økte sykefraværet fra 9,1 prosent til 9,4 prosent i 2009 og fordelte seg med 11 prosent for kvinner og 8,1 prosent for menn. Antall nye

1

FREMIDSBILDET

Kampen om talentene.

En aldrende befolkning gir hard kamp om talentene. Kompetanseunderskudd i Europa fører til hard konkurranse og stor mobilitet. Talentene kan velge og vrake mellom attraktive tilbud. De mest attraktive arbeidsgiverne må tilfredsstille forventninger til etikk, miljøansvar og generelt samfunnsansvar.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Post- og logistikkbransjen er i sterk endring. Utfordringene er store og endringsprosessene omfattende. Lokale og regionale aktører uten globale ressurser må bruke unik kompetanse for å konkurrere fremgangsrikt. Det er viktig å fremstå som attraktiv og utfordrende for unge talenter.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Det tiende kullet i Postens trainee-program ble rekruttert i 2009. Programmet har meget høy tilfredshet. Tre av deltakerne i de første kullene er forfremmet til direktørnivå. Nytt talentprogram ble lansert for å fange opp og ivareta toppleder-kandidater i konsernet. Spesielt fokus for å fremme kvinner i ledelse.

1

FREMTIDSBILDET

På vei mot CO2 nøytrale transporter.

Et systematisk og målbevisst miljøarbeid godt støttet av ny kjøretøyteknologi, endrede offentlige rammebetingelser og investeringer i infrastruktur for mer miljøvennlige transportløsninger, har bidratt til nærmest en halvering av konsernets CO2-utslipp.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Gjennom et eget og omfattende tiltaksprogram skal vi redusere virksomhetens miljøpåvirkning. I tillegg må myndighetene gi rammebetingelser slik at mer miljøvennlige løsninger kan tas i bruk. Det gjelder også investeringer slik at mest mulig gods kan overføres fra fly og bil til jernbane.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Posten har sluttet seg til World Economic Forums og IPCs standard retningslinjer for å kalkulere karbonutslippet som er et tiltak for å gå mot mer lavutslipps verdikjeder. Postens miljøpolicy omfatter en rekke tiltak som vil gi betydelige utslippsreduksjoner frem til 2015.

uføreårsverk i morselskapet var 154, en nedgang på 71 sammenlignet med 2008. Antall uføreårsverk i forhold til bemanningen var på 1,1 prosent, mot 1,5 prosent i 2008. Reduksjonen i uførepenjseringen bidrar til å oppfylle delmål i avtalen om Inkluderende Arbeidsliv, ved at flere eldre arbeidstakere står lenger i arbeid.

H-verdien (antall skader med fravær per en million arbeidede timer) gikk ned fra 13,3 i 2008 til 11,6 i 2009. Mer enn 70 prosent av skadene skjer i Distribusjonsnett, men divisjonen har også størst reduksjon i skader i forhold til 2008. De hyppigste årsakene er fortsatt fall som utgjør om lag 40 prosent av skadene og «støt/treff av gjenstand» som utgjør 10 prosent av skadene. Innrapporteringen av nestenulykker og uønskede hendelser ble 20-doblet til 20 460 i 2009. Økt rapportering av slike hendelser er viktig læring for å forebygge skader og ulykker.

De senere års gode HMS-resultater var hovedårsaken til at Posten Norge, gjennom en anbudsrunde i 2009, oppnådde kostnadsreduksjoner på rundt 100 mill. kroner årlig til pensjons- og personforsikringsavtaler gjeldende fra 2010.

Lønn, annen godtgjørelse og opptjent pensjon til ledende ansatte utgjorde 26,4 mill. kroner i 2009.

Postens rekrutteringspolicy og tariffavtale krever moderat kjønnskvotering for å øke antall kvinnelige ledere og medarbeidere i mannsdominerte stillingskategorier. Posten er opptatt av likestilling på alle nivåer. Derfor har selskapet vurdert lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i den norske delen av organisasjonen. Det er ikke påvist signifikante lønnsforskjeller som kan tilskrives kjønn i konsernets driftsstillinger. Postens konsernledelse har 37,5 prosent kvinneandel.

Posten er en mangfoldig bedrift med stort innslag av medarbeidere med ulik etnisk bakgrunn. En rekke integreringstiltak som norskopplæring og holdningsskapende aktiviteter har blitt gjennomført. Posten har definert mangfold/integrering som et samfunnsansvarsområde. Konsernet har forpliktet seg til å ha en utadrettet rasismefri profil ved å være erklært «rasismefri sone». Posten-konsernet ble i 2009 valgt som fyrårbedrift av Samarbeidsprosjektet «Mangfold på ordentlig» mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og innovasjonsbedriften Splint.

Styret vil takke de ansatte for godt samarbeid og medansvar i utviklingen av Posten.

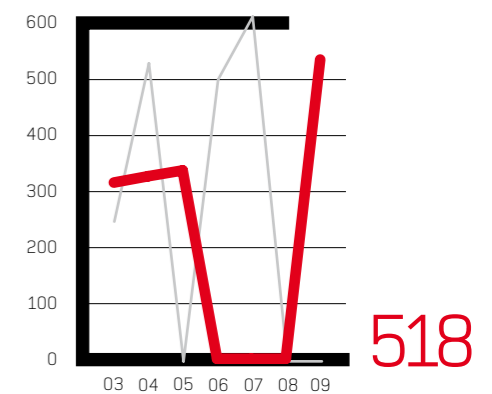
KOMPETANSE. Postens lederprogrammer for topp- og mellomledere er videreført. Til sammen 16 toppledere og 40 mellomledere har gjennomført programmene i 2009. 164 førstelinjeledere har gjennomført programmet for førstelinjeledere som vektlegger blant annet konsernets leveregler og relasjonelle ferdigheter.

En rekke opplæringstiltak har vært rettet mot medarbeidere som flytter til den nye Østlandsterminalen. For å bidra til vellykket flytting og oppstart har opplæring i nye arbeidsprosesser og informasjon om endringer i arbeidshverdagen blitt spesielt vektlagt.

SIKKERHET. I 2009 ble Posten ikke utsatt for ran mot egen virksomhet. Fire ran ble begått mot forretninger med Post i Butikk. Omfanget av

STATLIGE KJØP OG UTBYTTE

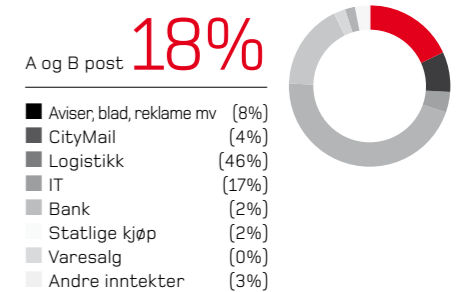
i mill. kroner

■ Statlige kjøp ■ Utbytte (utbetalt for foregående regnskapsår)

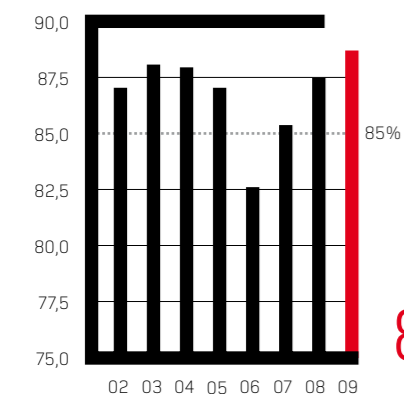
INNTEKSTFORDELING

i %

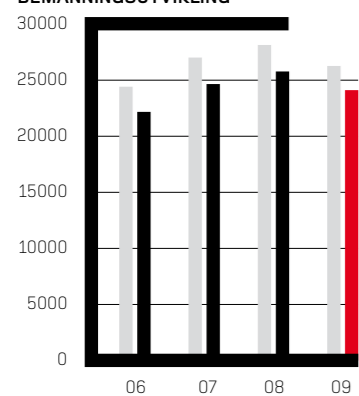
KVALITET A-POST I NORGE

andel levert over natt i %

88,3%

----- Kvalitetskrav iht. konsesjonen

BEMANNINGSUTVIKLING

24 163

■ Antall ansatte ■ Antall årsverk

➤ annen kriminalitet i og mot Posten var moderat. Posten opplevde ingen episoder som skapte alvorlig terrorfrykt. Posten har gode sikkerhetssystemer og -rutiner og er i front når det gjelder å ta i bruk moderne sikkerhetsutstyr. Sikkerhetssystemene vedlikeholdes og styrkes jevnlig i takt med utviklingstrender og trusselbilde.

Selv om både ran og annen kriminalitet ligger på et moderat nivå, ser Posten fortsatt en betydelig trussel i profesjonelle og organiserte kriminelle miljøer. ID-tyveri med utgangspunkt i tyveri av post etter postlevering utgjør en økende utfordring. I slike tilfeller misbrukes personopplysninger både til bedragerier og falske nettbestillinger av verdifulle og attraktive varer. Misbruk av Postens omdresseringstjeneste til identitetstyveri har blitt redusert som følge av nye og forbedrede sikringstiltak de siste årene. Posten holder seg fortløpende oppdatert om terrortrusselen blant annet gjennom informasjon fra politi, sikkerhetsmyndigheter og andre lands postselskap. Tiltak blir vurdert og iverksatt i forhold til informasjonen som mottas.

YTRE MILJØ. Posten har valgt miljø som prioritert samfunnsansvarsområde. I 2009 besluttet konsernet en miljøstrategi hvor ambisjonen er å ta miljølederskap innen post- og logistikkbransjen. Målet er å kutte CO₂-utslippene med 30 prosent på fem år og bli ett av verdens best miljøtilpassede post- og logistikselskaper. Postens miljøarbeid ble i 2009 rangert på 5. plass i en studie foretatt av den internasjonale bransjeorganisasjonen International Post Corporation (IPC).

Posten miljøoffensiv er målrettet og langsiktig for å øke miljøprestasjonene på de områdene konsernet har størst påvirkning: transport, avfall, energi og innkjøp. For å øke kunnskap og miljøbevisstheten i hele konsernet ble det i 2009 tatt i bruk et eget e-opplæringsprogram hvor ansatte kvalifiserer til «Miljøbeviset». 1 500 medarbeidere gjennomførte programmet og ble sertifisert i 2009. I tillegg har 1 200 sjåfører gjennomført opplæring i miljøeffektiv kjøring.

Transport er den største årsaken til klimautslipp og Posten legger om til mer miljøvennlige alternativer. Det jobbes systematisk med å flytte post og gods fra vei til bane. På skinnelagte strekninger i Norge går over 80 prosent av posten med tog. Posten er allerede Norges største bruker av jernbane og ytterligere volumer vil bli flyttet fra fly og lastebil over til tog. I tillegg har Bring-selskapene flyttet godstransport fra vei til bane. I 2009 satt konsernet opp et eget Bring-tog som ukentlig frakter gods mellom Oslo og Rotterdam. Konsernet har i samarbeid med IKEA etablert egen togfrakt på strekningene Danmark – Italia og Sverige – Norge. For egne kjøretøy jobbes det med alternative drivstoff som strøm og biodrivstoff, samt overgang til mer miljøeffektive kjøretøy. Innen 2015 er ambisjonen at 1300 bilbaserte postruter skal legges over til elkjøretøy, moped eller sykkel.

Konsernet investerer 160 mill. kroner i et nytt transportstyrings-system som skal redusere bilbruken og øke fyllingsgraden. Ved Postens Østlandsterminal er det investert i miljøteknologi som reduserer CO₂-utslippene med 97 prosent.

Miljøregnskapet viste en nedgang i CO₂ utslipp fra 2008 til 2009. ➤

1

FREMTIDSBIDET

Det gjennomsiktede og forutsigbare leveranse-systemet?

Varer, tjenester og informasjon distribueres i systemer som er integrert fra a til å. Bedriftene har overlatt styringen av sin logistikk til en partner. Og det til lavest kostnad og kapitalbinding. Utveksling av informasjon mellom kunde og leverandør skaper gjennomskiktighet, forutsigbarhet og trygghet.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Logistikksystemene må videreutvikles og effektiviseres for å møte de nye kravene som oppstår som følge av at leveransene blir mindre og hyppigere, samtidig som forutsigbarhet og pålitelighet i leveransene blir viktigere enn hastighet.

3

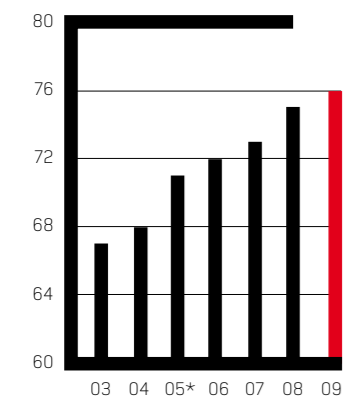
KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Posten og Bring har forbedret leveringskvaliteten til rekordnivåer. Det har gitt høy kundetilfredshet. En ny guide som hjelper netthandelskunder å velge leveringstid og sted er lansert. Fremtidens system for fleksibel og effektiv planlegging av ruter og kapasitet er under utvikling.

MEDARBEIDERTILFREDSHET SISTE 7 ÅR

Konsern (skala fra 1 til 100, hvor 100 er best)

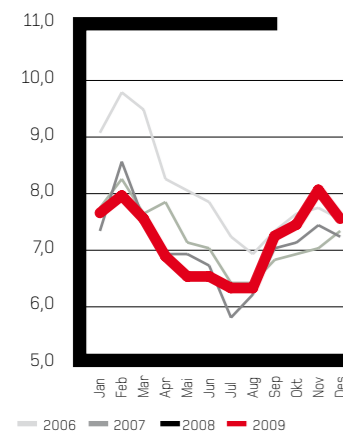

76,0

* Ny målemetode fra 2005

SYKEFRAVÆR SISTE 4 ÅR

Konsern i %

7,3%*

* Gjennomsnitt sykefravær 2009

➤ Dette skyldes blant annet omlegging fra fly og veitransport til tog, økt bruk av alternative kjøretøy, fornyelse av bilparken og at flere sjåførere har gjennomført økonomikjøring. Postens miljørapport og miljøregnskap er presentert i del 1 på sidene 35-39.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE. Det ble i 2009 ikke foretatt endringer i styrets sammensetning. Kvinneandelen er 50 prosent blant styrets medlemmer. Styret ønsker å utvide grunnlaget for ansattes representasjon til styret, og har i 2009 søkt Bedriftsdemokratimndda om etablering av konsernordning.

Styret foretar årlig en evaluering av sitt eget arbeid, kompetanse og arbeidsform, samt vurderer innholdet i styreinstruksen og selskapets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. I tillegg til å være et beslutnings- og kontrollorgan, ønsker styret å være en verdifull diskusjonspartner for selskapets ledelse og eier, basert på god innsikt i Postens strategier, verdikjede og prosesser, kombinert med relevant ekstern kompetanse.

Styret har i 2009 oppdatert styreinstruksen og erklæringen om eierstyring og selskapsledelse i henhold til beste praksis og anbefalinger fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse.

Formålet med erklæringen er å bidra til at Postens interesser har tillit til selskapets styringssystem. Postens erklæring om eierstyring og selskapsledelse er tilgjengelig på Internett; www.postennorge.no

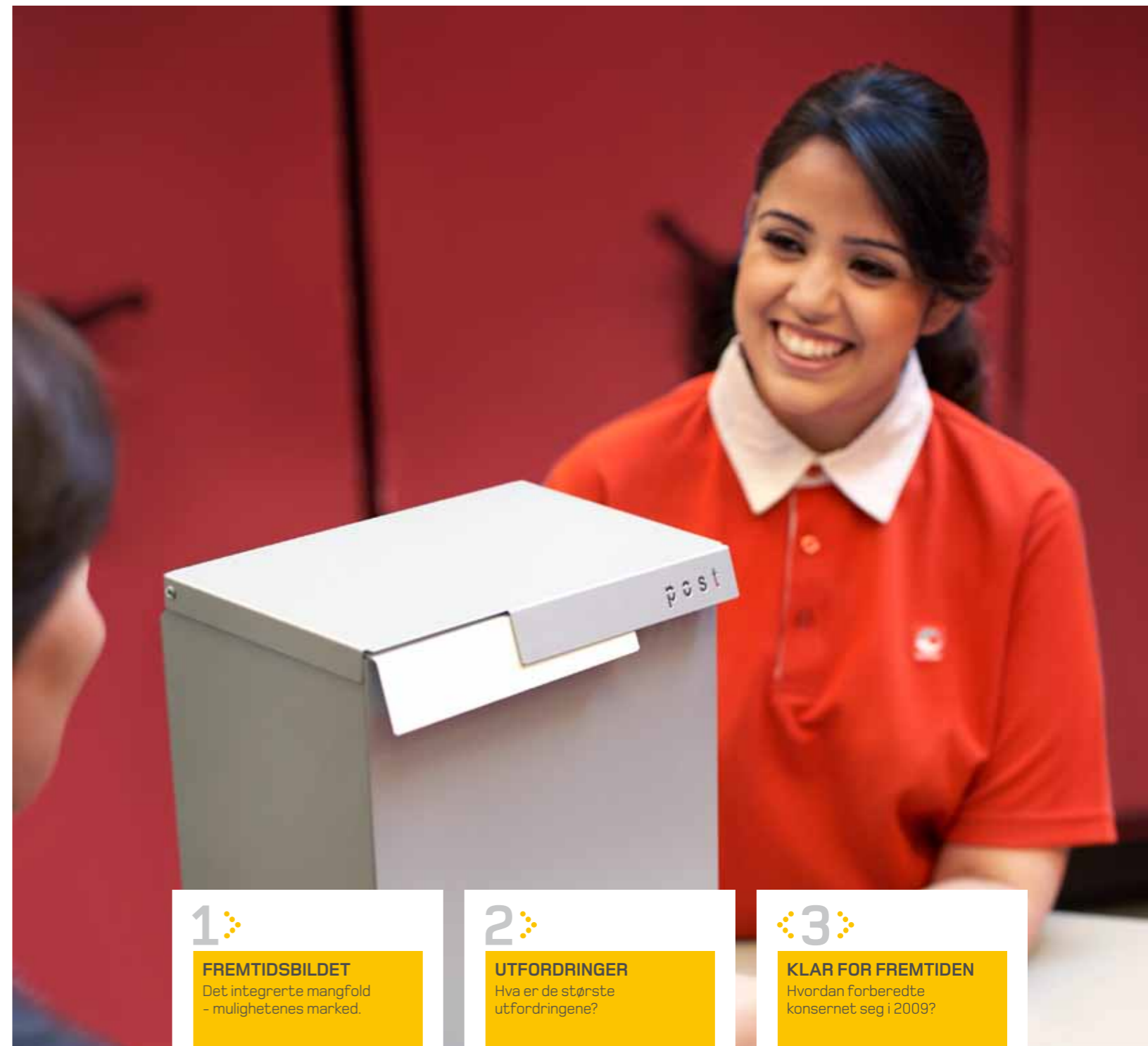
Posten har etablert konsernfelles grunnverdier, styrende prinsipper for konsernet og sentrale fagområder, ledelsesprinsipper og etiske retningslinjer. Varslingsinstituttet som ble etablert i 2008 mottok 7 varsler i løpet av 2009. Disse var i hovedsak knyttet til personalkonflikter og/eller faglig uenighet.

Revisjonsutvalget ble oppnevnt av styret i 2008 for å ivareta intern kontroll rundt konsernets finansielle rapportering og uavhengighet i styrebehandling på områdene finansiell rapportering, intern kontroll og risikovurdering hadde 6 møter i 2009.

Riksrevisjonen fremla i 2009 en rapport om Postens ekspansjon og økonomiske utvikling for perioden 2004-2008 hvor Riksrevisjonens vurdering var at de nye virksomhetene ikke hadde bidratt til å styrke Postens samlede lønnsomhet, og at Samferdselsdepartementet måtte følge bedre opp resultatene av Postens ekspansjon. Styrets vurdering var at utfordringene først og fremst har vært knyttet til negative resultater i Bring Citymails virksomhet. Riksrevisjonens rapport bekreftet at driften i øvrige datterselskaper i 2008 ga en avkastning på mellom 11,6 og 24 prosent som er på linje med eller bedre enn eiers avkastningskrav til Posten. Stortinget behandlet Riksrevisjonens rapport 9. mars 2010..

FREMIDSUTSIKTER. Posten skal bygge videre på den offensive vekststrategien og videreutvikle og styrke sine nordiske markeds posisjoner innen post, logistikk og IT, blant annet gjennom oppkjøp. Kundene blir stadig mer internasjonale og etterspør i økende grad nordiske løsninger.

Posten forventer at 2010 blir et fortsatt krevende år med lav etterspørsel, prispress og økt konkurranse. Inngangen på året bekref-

1

FREMIDSBILDET

Det integrerte mangfold - mulighetenes marked.

Norden har en befolkning som er sammensatt av mennesker med ulik opprinnelse og kulturbakgrunn. Antall innvandrere og lokalt fødte barn av innvandrere vil utgjøre mellom 20-25% av den totale befolkningen i Norden. Store grupper er integrert i arbeidslivet og utgjør en betydelig andel av konsernets ansatte.

2

UTFORDRINGER

Hva er de største utfordringene?

Post- og logistikkbransjen har hard konkurranse om medarbeidere. Mange velger bransjer som oppfattes å ha høyere prestisje. Innvandrere har vanskeligheter med å få innpass i arbeidslivet. Særlig kan dette gjelde kvinner. Med riktig innsats vil dette være et mulighetenes marked for Posten.

3

KLAR FOR FREMTIDEN

Hvordan forberedte konsernet seg i 2009?

Mangfold og integrering er et satsingsområde for å tiltrekke seg nye medarbeidere og gi disse en karriereutvikling i forhold til den enkeltes potensial. I tillegg til målrettet rekruttering av spesifikke grupper som innvandrerkvinner, er det i 2009 etablert utviklingsopplegg for linjeledere med innvandrebakgrunn.

Styret i Posten Norge

STYRET I POSTEN fra venstre: Ingeborg Anne Sætre, Eli Arnstad, Judith Olafsen, Sigbjørn Molvik, Arvid Moss (leder), Liv Stette (nestleder), Terje Christoffersen, Odd Christian Øverland, Paul Magnus Gamlemshaug, Gry Mølleskog.

ter dette. Med videre fall i postvolumer og forsterket konkurranse, vil Posten fortsatt ha hovedfokus på lønnsomhetsforbedringer og gjennomføring av effektiviseringsprogrammet Spinnaker.

Posten vil ta offensive grep for å motvirke volumfall. Konsernfelles forbedringskultur skal skapes i konsernet og små og store forbedringer i prosesser, produkter og tjenester skal bidra til økt kundeverti. Arbeidet med å samordne og realisere synergievinster fortsetter innen logistikkvirksomheten og mellom post- og logistikkvirksomheten. Gjennom økt lønnsomhet vil konsernet være godt posisjonert for videre oppkjøp når markedet fra 2011-2012 forventes å ta seg opp.

Postens merkevarer skal utvikles videre gjennom å øke kunnskapen om Bring-spesialistene og attraktivitet til tilbudene. Utvikling av en prestasjonskultur skal bidra til at organisasjonen lever opp til kundeløftene; for Bring: «Finding new ways» og Posten: «Lever for å levere».

I postsegmentet vil brevvolumene fortsette å falle. Økt substitusjon innen industriell post, digitalisering av reklame og økt reservasjonsgrad på uadressert reklame, er hoveddriverne. I lys av utviklingen er det fortsatt behov for å omstille og effektivisere driften.

Postens konsesjon utløper 31.12.2010. Styret mener det er behov for en vurdering av om det er politisk ønskelig å videreføre et konsesjons-pålagt servicetilbud på dagens nivå i en ny konsesjon når det ikke lenger er markedsmessig grunnlag for blant annet seks dagers postomdeling og Postens lovpålagte bankplikt. Uten endringer i konsesjonspålagt servicenivå vil behovet for statlig kjøp øke i årene fremover.

Innen EU vil hoveddelen av postmarkedet bli liberalisert fra 2011, mens enkelte land har fått utsettelse til 2013. Hvorvidt Norge vil innføre eller reservere seg mot EUs tredje postdirektiv gjenstår for regjeringen å avklare. Posten er allerede eksponert for konkurranse innenfor 87 prosent av virksomheten og forbereder seg på å møte konkurranse også på brev under 50 gram. Innenfor det gjenværende enerettsbeskyt-

tede området utfordres Posten av e-post og andre digitale løsninger.

Den nye Østlandsterminalen overtar all brevproduksjon fra Brevsen-teret i Oslo i løpet av våren 2010, samt fra Hamar og Drammen i løpet av 2011. Med dette fullføres terminalstrukturen som ble påbegynt i 2004. Omleggingen fra 32 til 9 postterminaler har gitt kostnadsreduksjoner på nærmere en halv milliard kroner og muliggjort industrialisering av postvirksomheten med økt automatisering og nye arbeidsprosesser.

Bring Citymail Sverige fortsetter med forsterket innsats selv om den danske virksomheten ble avviklet. Styret forventer lønnsomhet over tid i Sverige, selv om finanskrisen og geografisk ekspansjon har påført selskapet negative resultater de siste årene. For å møte lavkonjunkturen videreføres effektiviseringsprogrammet samtidig som selskapet øker salgsinnsatsen.

Logistikksegmentet påvirkes av den negative konjunkturutviklingen, spesielt innenfor B2B pakker, gods og ekspressprodukter. Det forventes at lavere volumer og økt konkurranse fortsatt vil sette press på inntjeningen i 2010. Senere i strategiperioden forventes moderat vekst og marginforbedringer innen Logistikk.

Konsernet vurderer en samlokalisering av Posten og Brings logistikkvirksomhet i Oslo-området på Alnabru. Løsningen vil gi store effektiviseringsgevinster og positive miljøeffekter.

IT-segmentet påvirkes av lavkonjunkturen, spesielt i Sverige, og det forventes økt press på priser og lønnsomhet i 2010. Samtidig forventes det at flere virksomheter vil outsource sin IT-drift og dermed gi muligheter for økt aktivitet og nye kontrakter for ErgoGroup.

Posten legger vekt på å ta samfunnsansvar gjennom å redusere virksomhetens påvirkning på ytre miljø og utvikle konsernet som en attraktiv arbeidsplass med et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø. HMS-innsatsen skal videreføres i 2010 og det jobbes kontinuerlig og målrettet for å redusere sykefraværet, antall uføre og fraværskader.

Oslo, 25. mars 2010

Arvid Moss
Arvid Moss (leder)

Liv Stette
Liv Stette (nestleder)

Eli Arnstad
Eli Arnstad

Terje Christoffersen
Terje Christoffersen

Sigbjørn Molvik
Sigbjørn Molvik

Gry Mølleskog
Gry Mølleskog

Odd Christian Øverland
Odd Christian Øverland

Ingeborg Anne Sætre
Ingeborg Anne Sætre

Paul Magnus Gamlemshaug
Paul Magnus Gamlemshaug

Judith Olafsen
Judith Olafsen

Dag Mejdell
Dag Mejdell (Konsernsjef)

05

POSTEN SKAL GÅ BÅDE MED OVERSKUDD OG MED POSTEN. DET ER IKKE NOE MOTSETNINGSFORHOLD MELLOM Å DRIVE LØNNSOMT OG IVARETA SAMFUNNS-OPPDRAGET.

DAG MEJDELL, KONSERNSJEF

EGENKAPITALOPPSTILLING KONSERN

Beløp i mill. kroner

KONSERN	Majoritetsinteresse				Totalt	Minoritets interesser	Total egenkapital
	Aksjekapital	Overkurs- fond	Andre reserver	Annen egenkapital			
Egenkapital 01.01.2007	3 120	992	1	1 438	5 551	15	5 566
Årsresultat konsern				796	796		796
Andre inntekter/kostnader direkte innregnet i egenkapital			31	(30)	1		1
Totalresultat			31	766	797		797
Utbetalt utbytte				(488)	(488)	(6)	(494)
Tilbakebetaling tilsv statstilskudd AFP (§ 6)				(80)	(80)		(80)
Øvrige endringer i egenkapital				(2)	(2)	(1)	(3)
Egenkapital 31.12.2007	3 120	992	32	1 634	5 778	8	5 786
Egenkapital 01.01.2008	3 120	992	32	1 634	5 778	8	5 786
Årsresultat konsern				(35)	(35)	7	(28)
Andre inntekter/kostnader direkte innregnet i egenkapital			(106)	102	(4)		(4)
Totalresultat			(106)	67	(39)	7	(32)
Utbetalt utbytte				(597)	(597)	(5)	(602)
Øvrige endringer i egenkapital				11	11	(3)	8
Egenkapital 31.12.2008	3 120	992	(75)	1 116	5 153	7	5 160
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(75)	1 116	5 153	7	5 160
Årsresultat konsern				111	111	7	118
Andre inntekter/kostnader direkte innregnet i egenkapital			68	(114)	(46)		(46)
Totalresultat			68	(3)	65	7	72
Utbetalt utbytte				(2)	(2)	(6)	(8)
Øvrige endringer i egenkapital				(2)	(2)	(8)	(10)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(7)	1 109	5 214		5 214

Se note 19 for ytterligere detaljer.

Styret i Posten Norge

Oslo, 25. mars 2010

Arvid Moss (leder)

Liv Stette (nestleder)

Eli Arnstad

Terje Christoffersen

Sigbjørn Molvik

Gry Mølleskog

Odd Christian Øverland

Ingeborg Anne Sætre

Paul Magnus Gamlemshaug

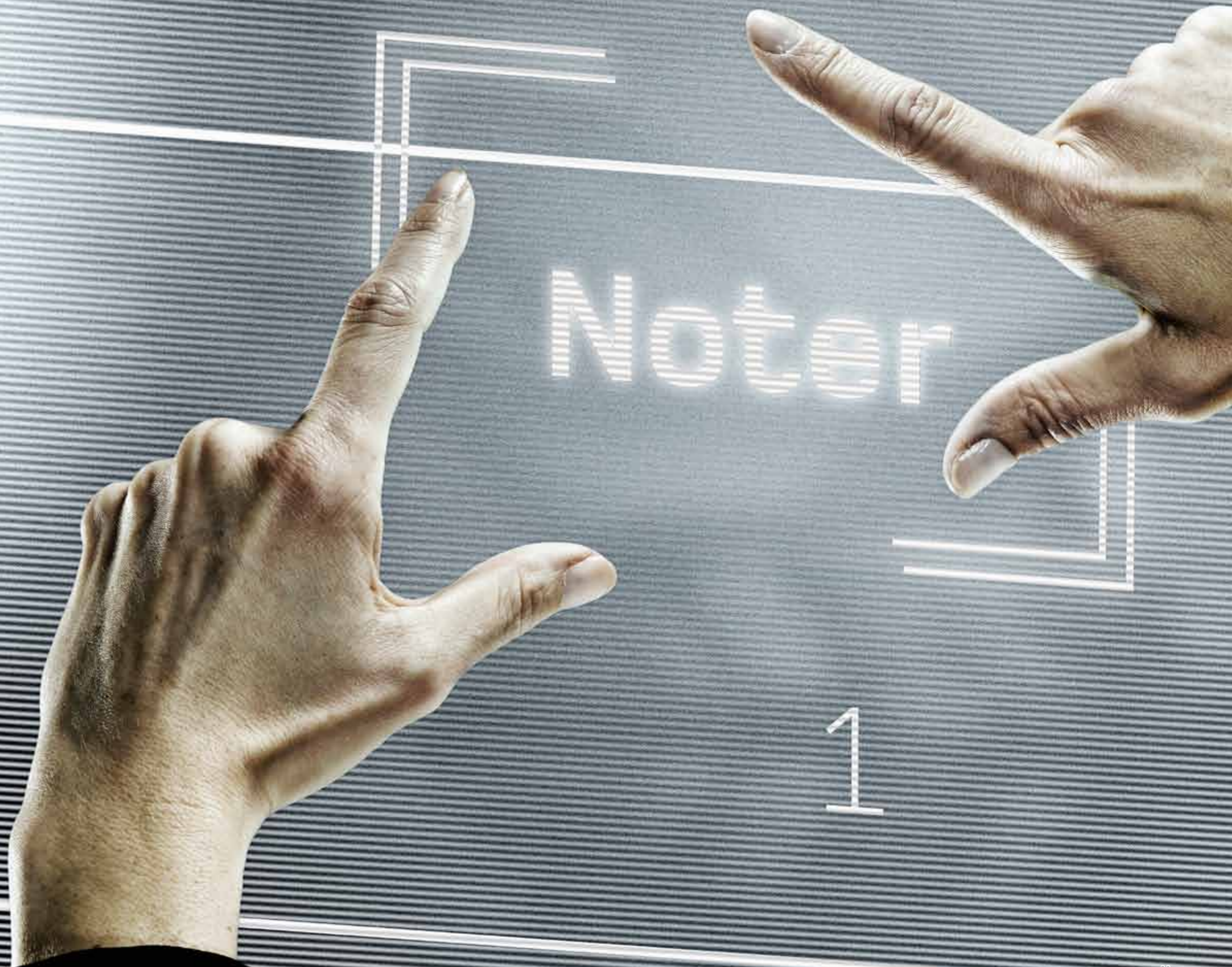
Judith Olafsen

Dag Mejdell (Konsernsjef)

06

**VI HAR IKKE KJØPT NY
VIRKSOMHET I 2009.
MEN ALLEREDE I ÅR VIL
VI VÆRE MER OFFENSIVE
DERSOM VI FINNER
RIKTIG KANDIDAT TIL
EN FORNUFTIG PRIS.**

DAG MEJDELL, KONSERN SJEF

GENERELT

Posten Norge ble etablert som selskap den 01.12.1996 og er i dag et aksjeselskap med staten ved Samferdselsdepartementet som eneste aksjeeier.

KONSERNETS UTVIKLING

Konsernet har siden etableringen i 1996 styrket sin posisjon gjennom oppkjøp innen samtlige segmenter. Fra 2007 til 2009 er det gjennomført følgende endringer i konsernets struktur.

Utskillelse av virksomhet fra Posten Norge AS i 2007–2009

I mars 2007 ble selskapet Posten Eiendom BG 14B AS (Postens brevsender i Oslo) solgt til KLP Eiendom AS for 759 mill. kroner.

I 2008 stiftet Posten Norge AS ytterligere to nye datterselskaper Posten Eiendom Alnabru AS og Posten Eiendom Storbyer AS med formål om utvikling og investering i fast eiendom. I løpet av september overtok disse selskapene henholdsvis eiendommene Postens Gods-senter, Postens Transportsenter og Postens Verksteder i Oslo og eiendommene Post-terminal i Stavanger og Postterminal i Trondheim i en konsern fisjon-fusjon fra Posten Eiendom Reorganisering II AS, som tidligere har blitt fisjonert ut fra Posten Norge AS.

I 2007 – hittil 2010 er følgende virksomheter etablert, fusjonert, kjøpt eller solgt i de ulike segmentene i konsernet

Segment Post:

2007: I mars 2007 kjøpte Posten alle aksjene i det svenske selskapet Bring Dialouge AB Sweden som driver med individualisert kundekommunikasjon.

2008: I 2. kvartal etablerte Posten og finske Itella et nytt selskap innen markedet for informasjonslogistikk. Selskapet Itella Information AS eies 51% av Itella og 49% av Posten. **2009:** I løpet av 4. kvartal 2009 ble det besluttet å avvikle virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S. Som et ledd i å omorganisere eierstrukturen kjøpte Posten Norge AS i november 2009 alle aksjene i Bring Citymail Sweden AB og Bring Mail Nordic AB fra Bring Citymail AB. **2010:** I februar 2010 ble selskapet Posten Eiendom Espehaugen AS solgt til Tine BA.

Segment Logistikk:

2007: I mars kjøpte Posten alle aksjene i de svenske transport- og logistikkelskapene Bring Logistics Sverige (5 selskaper i byene Gøteborg, Halmstad, Linkøping, Jønköping og

Stockholm). I 2007 fortsatte Bring Logistics sitt arbeid med å forenkle selskapsstrukturen fra 2006, og Johs Lunde Transport og Spedisjon AS og Nordan Transport og Spedisjon AS ble fusjonert inn i Bring Frigoscandia Norge AS med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2007.

2008: I 1.kvartal solgte Bring Logistics Solutions selskapet Grenland Transport & Industriservice. I 2. kvartal kjøpte Posten Norge AS 100% av aksjene i det svenske logistikk konsernet CombiTrans og Bring Logistics AS kjøpte 100 % av aksjene i det norske logistikkelskapet Emdal Transport & Spedisjon AS. I 3. kvartal kjøpte Bring Express det finske logistikkelskapet Lähettiryhmä. I tillegg kjøpte Posten Norge AS de resterende 50 % av aksjene i Pan Nordic Logistics (PNL) som dermed ble et heleid datterselskap. I 4. kvartal kjøpte Bring Logistics AS 100 % av aksjene i det britiske logistikkelskapet Bring Logistics UK.

2009: I desember 2009 kjøpte Posten Norge AS resterende aksjer i de fire selskapene Bring Logistics Stockholm AB, Bring Logistics Gøteborg AB, Bring Logistics Linkøping AB og Bring Logistics Jønköping AB fra Bring Logistics Halmstad AB og Bring Logistics Jønköping AB. Som en ytterligere forenkling av konsernstrukturen ble Posten Norge AS sitt datterselskap Cetei AB i løpet av året fusjonert inn i dets heleide datterselskap CombiTrans AB som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Bring Logistics Sverige AB ble solgt fra Bring Logistics Danmark A/S til CombiTrans AB i desember 2009. Videre ble FSD HoldCo AB og FSD NewCo AB ved en nedstrømsfusjon en del av Bring Frigoscandia AB, som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Bring Linehaul AS, som skal utvikle konkurransekraktige løsninger for linjetrafikk for forretningsområdene i Bring og eksterne kunder, ble etablert i 2009.

Segment IKT:

2007: I februar 2007 kjøpte ErgoGroup alle aksjene i SYSteam AB i Sverige. I april kjøpte ErgoGroup samtlige aksjer i ConCentric AS. I oktober kjøpte ErgoGroup 75% av aksjene i Bekk Consulting AS. Det er inngått avtale om kjøp av de resterende 25 % av aksjene, og selskapet konsolideres med en eierandel på 100 %. **2008:** I 1. kvartal 2008 kjøpte ErgoGroup via sitt datterselskap SYSteam AB det svenske IT-konsulentselskapet DTS Solutions AB. **2009:** ErgoGroup kjøpte ytterligere 16 % av aksjene i det indiske IT-selskapet ION Solutions i januar 2009, noe som medførte en total eierandel på 51 %. Kjøpet var et viktig skritt for ErgoGroup i retning av en mer offensiv satsing innenfor offshoring. Eier-

andelen på 50,49 % i Eiendomsverdi AS ble solgt i desember 2009.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet og selskapsregnskapet til Posten Norge AS er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende internasjonale regnskapsstandarder (IFRS), som er fastsatt av International Accounting Standards Board og vedtatt av EU.

Regnskapet er utarbeidet med historisk kost som prinsipp. Finansielle instrumenter klassifisert som «virkelig verdi over resultat» eller «tilgjengelig for salg» er vurdert til virkelig verdi.

1. Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger

Regnskapsprinsippene som er anvendt er konsistente med tidligere år med unntak av endringer som skyldes implementering av følgende nye og endrede standarder og fortolkninger fra IASB som har trådt i kraft og er vedtatt av EU:

- IAS 1 (R) - Presentasjon av finansregnskap
- IFRS 8 - Driftssegmenter
- IAS 23 (R) - Låneutgifter
- IFRIC 14 - IAS 19 - Begrensninger i balanseføring av pensjonsmidler

Implementering av IAS 1(R) har medført en ny oppstilling over totalresultat som er presentert etter resultatregnskapet. Utover dette har ovennevnte endringer ikke hatt noen effekter på konsernets regnskapsprinsipper.

2. Vedtatte standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet godkjennelse av EU
Følgende standarder og uttalelser som er relevante for Posten er utstedt, men var ikke trådt i kraft eller manglet godkjennelse av EU for regnskapsåret 2009. I de tilfeller EU ikke har godkjent de nye regnskapsstandardene før ikrafttredelsestidspunktet vil disse ikke bli anvendt før EU har godkjent dem. Ved senere godkjennelse fra EU enn ikrafttredelsestidspunktet fastsatt av IASB, vil tidligste anvendelsesdato være avhengig av hvilken ikrafttredelsesdato EU fastsetter. Tidligste pliktige anvendelsesdato anses å være startdato for første hele regnskapsår etter EUs ikrafttredelsesdato.

Posten anvender ikke disse standardene ved årets regnskapsavleggelse.

2.1. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU IFRS 3 (revidert) - Virksomhetssammenlutninger

I forhold til gjeldende IFRS 3 medfører den reviderte standarden enkelte endringer og presiseringer som gjelder anvendelsen av

oppkjøpsmetoden. Konkrete forhold som berøres er blant annet goodwill ved trinnviss oppkjøp, minoritetsinteresser, betingede vederlag og oppkjøpsutgifter. Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 3 (R) ble satt til 01.07.2009 og IFRS 3 (R) ble godkjent av EU i juni 2009. Konsernet planlegger å anvende IFRS 3 (R) fra og med 01.01.2010. Endringen i denne standarden, kombinert med endringen i IAS 27 omtalt nedenfor, vil påvirke regnskapsføringen av goodwill, betingede vederlag, transaksjonskostnader og minoritetsinteresser ved utkjøp av minoriteter.

2.2. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU IAS 27 (revidert)– Konsernregnskap og separat finansregnskap

I forhold til dagens IAS 27 gir den reviderte standarden mer veiledning knyttet til regnskapsføring av endret eierandel i datterselskap og av utgang datterselskap. Videre endres dagens regler knyttet til fordeling av tap mellom majoritet og minoritet til at underskudd skal belastes minoritet selv om denne blir negativ. Ikrafttredelsestidspunktet for IAS 27 (R) ble 01.07.2009 og IAS 27 (R) ble godkjent av EU i juni 2009. Konsernet planlegger å anvende IAS 27 (R) fra og med 01.01.2010, men den forventes ikke å ha vesentlig effekt.

2.3. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU Endring til IAS 32 - Finansielle instrumenter – presentasjon og IAS 1 Presentasjon av finansregnskap – finansielle salgsinstrumenter
Endringen i IAS 32 innebærer at visse skrevne salgsopsjoner skal klassifiseres som egenkapital. Endringen i IAS 1 gjelder krav om å gi tilhørende noteopplysninger. Ikrafttredelsestidspunktet for endringene i IAS 32 og IAS 1 var 01.01.2009, og endringene er planlagt godkjent av EU i februar 2010. Konsernet planlegger å anvende endringen i IAS 32 og IAS 1 fra og med 01.01.2011. Anvendelse av standarden forventes ikke å ha vesentlig effekt på konsernets finansielle stilling.

2.4. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU Endring til IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling – berettigede sikringsobjekter

Endringene i IAS 39 innebærer en klargjøring av reglene hvor et finansielt instrument (sikringsobjekt) er sikret med henhold på utvalgte risikoeer eller komponenter av kontantstrømmer. De vedtatte endringene gir i første rekke ytterligere retningslinjer for sikring av ensidig risiko (sikring med opsjoner) og sikring av inflasjonsrisiko, men klargjør også retningslinjene om at de utpekte risikoene og kontantstrømmene må være identifiserbare og pålitelig målbare. Endringen i IAS 39

hadde ikrafttredelsestidspunktet 01.07.2009 og endringen er godkjent av EU. Konsernet planlegger å anvende endringen i IAS 39 fra og med 01.01.2010, men den forventes ikke å ha vesentlig effekt.

2.5. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU **IFRIC 16 – Sikring av nettoinvestering i utenlandske enheter**
Fortolkningen omhandler regnskapsføring av sikring av valutaeksponering knyttet til nettoinvestering i utenlandske enheter. Fortolkningen klargjør hvilke typer sikringer som vil kunne kvalifisere for sikringsvurdering og hvilke risikoeer som vil kunne sikres. Fortolkningen hadde ikrafttredelsestidspunkt 01.10.2008 og ble godkjent av EU i juni 2009. Konsernet vil anvende fortolkningen fra og med 01.01.2010, men den forventes ikke å ha vesentlig effekt.

2.6. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU IFRIC 17 – Utdeling av eiendeler som ikke er kontanter til eiere

Fortolkningen omhandler regnskapsføring av utdeling til eiere som gjøres opp i andre eiendeler enn kontanter. Fortolkningen ble godkjent av EU i juni 2009 og hadde ikrafttredelsestidspunkt 01.07.2009. Konsernet vil anvende IFRIC 17 fra og med 01.01.2010, men den forventes ikke å ha vesentlig effekt.

Utover de effektene som er kommentert over forventes det ikke at implementering av endringene listet opp vil få vesentlig effekt på konsernregnskapet på implementeringstidspunktene.

2.7. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU **Andre standarder og uttalelser**

Følgende uttalelser som er utstedt og som ikke er trådt i kraft, vurderes som ikke relevante for Posten. Posten vil anvende disse når de er trådt i kraft i den grad de blir relevante.

- IFRIC 12 – Regnskapsføring av offentlige tjenestebevillinger
- IFRIC 15 - Avtaler om bygging av fast eiendom
- IFRIC 18 - Overføring av eiendeler fra kunder

2.8. Standard ikke trådt i kraft/vedtatt av EU **IASB's årlige forbedringsprosjekt**
Det er vedtatt endringer i flere standarder som enten ikke har trådt i kraft eller blitt vedtatt av EU for bruk i 2009. Posten vil anvende disse fra 01.01.2010.

Nedenfor er listet opp de viktigste endringene som kan få effekt for innregning, måling

og noteopplysninger:

- IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet: Ved planlagt salg av kontrollerende eierandel i datterselskap skal alle eiendeler og forpliktelser i datterselskapet klassifiseres som holdt for salg selv om foretaket har til intensjon å beholde en ikke-kontrollerende andel etter nedsalget.
- IAS 1 Presentasjon av finansregnskap: Eiendeler og gjeld klassifisert som holdt for salg, i samsvar med IAS 39, klassifiseres ikke automatisk som kortsiktig i balansen.
- IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr: Driftsmidler som innehas for utleie og som ved utløpet av leieperioden selges som del av ordinær drift, skal overføres til varelager.
- IAS 19 Ytelser til ansatte:

a) Endringer i definisjonen av begrepene kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening, avkastning på pensjonsmidler, kortsiktig og andre langsiktige ytelser.
b) Endringer i pensjonsplaner som reduserer ytelsene knyttet til framtidige opptjening behandles som avkorting.

c) Referansen til IAS 37 vedr. betingede forpliktelser, er tatt bort.

- IAS 20 Regnskapsføring av offentlige tilskudd og opplysninger om offentlig støtte: Framtidige lån fra det offentlige til en rente lavere enn markedsrente er ikke unntatt fra kravet om å finne en estimert rente. Forskjellen mellom mottatt lånebeløp og nåverdi skal regnskapsføres som offentlig tilskudd.
- IAS 28 Investeringer i tilknyttet foretak og IAS 31 Andeler i felleskontrollert foretak: Endring i visse noteopplysninger dersom slike investeringer er regnskapsført til virkelig verdi iht IAS 39.

- IAS 36 Verdifall på eiendeler: Det skal gis visse noteopplysninger i forbindelse med nedskrivningstester når diskonterte framtidige kontantstrømmer benyttes for å estimere virkelig verdi fratrukket salgskostnader.
- IAS 38 Immaterielle eiendeler: Utgifter til annonsering og salgsfremmende tiltak skal kostnadsføres på tidspunktet hvor varen er tilgjengelig for selskaper eller når tjenesten er mottatt.

- IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling:
a) Endringen i bruken av et derivat, ved utpeking av derivatet som et sikringsinstrument eller ved opphør av sikring, skal ikke betraktes som en reklassifisering. Derivater kan derfor tas inn eller ut av kategorien «virkelig verdi med verdiendring over resultatet» etter førstegangsinnregning.
b) Ved re-kalkulering av amortisert kost etter IAS 39.AG8 for et instrument som er eller har vært gjenstand for virkelig verdi sikring, skal det ikke benyttes opprinnelig effektiv

rente, men en effektiv rente som hensyntar effekten av sikring.

c) Henvisningen til «segment» er fjernet i forhold til utpekning og dokumentasjon av sikringsforhold.

- IAS 40 Investeringseiendom: Eiendom under bygging eller utvikling for framtidig bruk som investeringseiendom er innenfor virkeområdet til IAS 40.

Ingen av endringene vil ha vesentlig betydning for konsernets anvendelse av regnskapsprinsipper eller noteopplysninger.

3. Estimater

Utarbeidelsen av årsregnskapet er gjort i overensstemmelse med IFRS. Dette innebærer at ledelsen har benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Områder hvor slike estimater er vesentlige er pensjoner, goodwill, varemerker, andre immaterielle eiendeler, varige driftsmidler, restruktureringsavsetninger og andre avsetninger.

Det er knyttet usikkerhet til vurderingen av balanseført verdi for goodwill og andre immaterielle eiendeler i forbindelse med estimering av fremtidige kontantstrømmer ved nedskrivningsvurderinger, samt valg av diskonteringsrente for beregning av nåverdien av kontantstrømmene. Andre immaterielle eiendeler består hovedsakelig av IT-utvikling, varemerke og IT-prosjekter under utførelse.

Det er også knyttet usikkerhet til vurdering av pensjonsforpliktelser, og særlig usikkerheten knyttet til ytelsesordningene inklusive AFP-ordningene i Posten Norge AS og norske datterselskaper. Fremtidige hendelser vil medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når nytt estimat fastsettes. Tilsvarende gjelder ved nedskrivningsvurderinger av varige driftsmidler.

Restruktureringsavsetninger og andre avsetninger har iboende usikkerhet når det gjelder oppgjørstidspunkt og oppgjørsverdi av forpliktelsen.

4. Presentasjonsvaluta

Konsernets presentasjonsvaluta er norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta. For konsolideringsformål er balansetall for datterselskap med en annen valuta omregnet til balansedagens kurs, og resultatregnskapet til datterselskap er omregnet til månedlig gjennomsnittskurs. Omregningsdifferanser er innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapi-

talen. Omregningsdifferanser er inkludert i fond for omregningsdifferanser (se note 19). Ved avhendelse av utenlandske datterselskap blir akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til datterselskapet resultatført.

5. Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen for morselskapet Posten Norge AS og selskaper som Posten Norge AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 % av aksjene i selskapet, eller konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Konsernregnskapet er utarbeidet med ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og andre hendelser under like forutsetninger. Klassifiseringen av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet, inkludert intern fortjeneste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

Selskaper hvor konsernet har bestemmende innflytelse (datterselskaper) er konsolidert 100 % linje for linje i konsernregnskapet. Oppkjøpsmetoden er lagt til grunn ved regnskapsføring av oppkjøpte virksomheter. Selskaper kjøpt i løpet av året innarbeides i regnskapet fra kjøpstidspunktet, mens solgte selskaper inngår i regnskapet frem til salgstidspunktet.

Merverdi ved kjøp av virksomheter er allokert til identifiserbare eiendeler og gjeldsposter på oppkjøpstidspunktet. Merverdi som ikke er allokert til eiendeler og gjeldsposter klassifiseres som goodwill i balansen. Dersom det oppstår negativ goodwill fra virksomhetsoverdragelser foretas en revurdering av identifikasjon og måling av identifiserbare eiendeler og gjeldsposter. Eventuell negativ goodwill som oppstår etter denne revurderingen inntektsføres umiddelbart.

Minoritetens andel av egenkapitalen er vist på egen linje i konsernets egenkapital. Minoritetsinteressens inkluderer minoritetens andel av balanseført verdi av datterselskaper inkludert andel av identifiserte merverdier på tidspunkt for oppkjøp av et datterselskap. I resultatregnskapet vises minoritetsinteressens andel av årsresultatet etter skattekostnad og totalresultatet.

Eierandeler i felleskontrollert virksomhet er vurdert etter bruttometoden, som innebærer

at andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet.

Som tilknyttet selskap defineres selskaper hvor konsernet har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt når konsernet eier mellom 20 og 50 % av stemmeberettiget kapital. Eierandeler i tilknyttede selskaper er regnskapsført etter egenkapitalmetoden og konsernets andel av årets resultat i det tilknyttede selskapet avregnes mot kostprisen for andelen og medtas under finansinntekter eller finanskostnader.

6. Segmentrapportering

Inndelingen i segmenter er foretatt ut fra en vurdering av risiko og avkastning i forhold til type produkt eller tjeneste, produksjonsprosess, kundegrupper, distribusjonskanaler, lovmessige eller andre krav samt ledelsesrapportering.

Segmentenes regnskapsprinsipper er de samme som benyttes for utarbeiding og presentasjon av konsernets regnskap.

Konsernet har tatt i bruk den nye standarden IFRS 8 Driftssegmenter fra og med ikrafttredelse den 01.01.2009. Anvendelse av standarden har ikke endret de rapporterte segmentene i forhold til tidligere år. Den nye IFRS 8 bygger fullt ut på foretakets styringsmodell, mens det i henhold til tidligere IAS 14 kun var krav om segmentrapportering for virksomhet med eksternt omsetning. Endringene medførte blant annet at interne virksomhetsområder kunne bli opplysningspliktige etter den nye standarden. For Posten konsern fikk den nye standarden ikke effekt på inndeling av driftssegmenter da disse er utarbeidet i samsvar med områder hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentet og vurdere dets inntjening.

7. Inntekter

Inntekter regnskapsføres når de er opptjent. Dette innebærer at det foreligger transaksjoner eller andre forhold som vil gi opphav til økonomiske fordeler som kan måles pålitelig. Salgsinntekter er presentert fratrukket merverdiavgift og rabatter. I alle segmentene regnskapsføres inntekter fra vare- og tjenestosalg på det tidspunktet produktene eller tjenestene leveres kunden, risiko er overført og det er etablert en fordring på kunden.

7.1. Inntekter Segment Post

Segmentets inntekter genereres av salg av brevprodukter og små pakker, banktjenester,

filatelisalg, varesalg og dialogtjenester:
- Salg av frimerker betraktes som forskuddsbetaling for salg av posttjenester, og inntektsføres når tjenesteleveransen finner sted
- Frankeringsmaskiner (forhåndsbetalt frankering) inntektsføres på basis av kundens portoforbruk
- Annet salg av porto faktureres og inntektsføres når brevproduktene leveres
- Godtgjørelse for banktjenester inntektsføres på basis av utførte banktjenester
- Internasjonal post innenfor ordinær terminalavgiftsavtale inntektsføres basert på avregning av volumer og foreløpige priser, og justeres året etter når de endelige prisene er mottatt fra International Post Cooperation
- Dialogtjenester, inkludert presise målgrupper, adresser, outsourcingstjenester innen salg, kundeservice og kunderettet markedsføring, inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden
- Godtgjørelse for pakker inntektsføres når pakken leveres
- Varesalg inntektsføres når varen er levert og risiko overført til kunden
- I henhold til Postens konsesjon skal merkostnader som oppstår som følge av konsesjonskrav dekkes gjennom eventuelt enerettsoverskudd og/ eller statlig kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme tjenester. Statlig betaling for ulønnsom drift inntektsføres når bevilgede midler mottas, begrenset til et beløp som tilsvarer årets beregnede merkostnader vedr konsesjonskrav redusert med inntekter fra enerettsoverskudd

7.2. Inntekter Segment Logistikk

Segmentets inntekter genereres av transport- og lagertjenester:
- Transporttjenester omfatter bud- og ekspresstjenester og transport av brev, pakker, gods og temperaturregulerte forsendelser og inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden
- Lagertjenester omfatter lagring, håndtering og plukktjenester, i tillegg til lossing av bil, plastring av pall, montering/reparasjon av utstyr og oppbygging av salgspaller og inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden

7.3. Inntekter Segment IT

Segmentets inntekter genereres av infrastruktur- og applikasjonstjenester, brukerstøtte/kundeservice og konsulenttjenester:
- Inntekter fra abonnement, brukerstøtte og vedlikeholdslisenser basert på inngåtte leaseavtaler fordeles over avtaleperioden
- Inntekter fra langsiktige prosjekter inntektsføres på basis av løpende avregningsmetode basert på ferdigstillelsesgrad
- Inntekter knyttet til leverte outsourcings-

tjenester regnskapsføres på det tidspunktet produktene eller tjenestene er levert kunden i henhold til avtale, risiko er overført og grunnlaget for en fordring på kunden er etablert. Kostnader i forbindelse med implementering av driftskontrakter balanseføres som forskuddsbetalt kostnad og fordeles over tjenesteperioden
- Salg av programvarelisenser inntektsføres på det tidspunktet eierskap til lisensen eller tjenestene er levert kunden. Det avsettes for gjenværende arbeid
- Inntekter knyttet til leverte konsulenttimer regnskapsføres etter løpende avregnings metode

8. Pensjoner

Konsernet har både innskudds- og ytelsesordninger. Netto pensjonskostnader for ytelsesordninger omfatter periodens pensjonsopptjening, inkludert fremtidig lønnsvekst og rentekostnad på den beregnede forpliktelsen, fratrukket innskudd fra de ansatte og forventet avkastning på pensjonsmidlene. For innskuddsordninger blir premien kostnadsført løpende.

Forskuddsbetalt pensjon er differansen mellom beregnede pensjonsmidler og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser fratrukket ikke resultatførte estimatavvik og planendringer. Forskuddsbetalt pensjon føres som langsiktig eiendel i balansen i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Tilsvarende fremkommer en langsiktig forpliktelse i regnskapet når pensjonsforpliktelsen er større enn pensjonsmidlene. Regnskapsføring av pensjonsmidler er begrenset til nåverdien av alle økonomiske fordeler som materialiseres i form av tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i framtidige bidrag til ordningen.

Netto pensjonskostnader klassifiseres som lønnskostnader i resultatregnskapet med unntak av renteelementet som klassifiseres som finansinntekt/finanskostnad. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid med unntak av rettigheter opptjent på endringstidspunktet som kostnadsføres umiddelbart. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik), fordeles over antatt gjennomsnittlig opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av det høyeste av pensjonsforpliktelser eller pensjonsmidler ved årets begynnelse («korrigeringen»). Ikke amortiserte estimatavvik og planendringer fremgår av note 3.

9. Skatter

Skattekostnaden omfatter periodens betalbare skatt og endringene i utsatt skatt/-skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessig resultat. Netto utsatt skatt-/skattefordel er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier og ligningsmessig underskudd til fremføring, med unntak av:
- utsatt skatt som oppstår som følge av goodwillavskrivninger som ikke er skattemessig fradragsberettiget
- midlertidige forskjeller relatert til investeringer i datterselskaper eller tilknyttet selskaper fordi konsernledelsen selv bestemmer når de midlertidige forskjellene vil bli reversert, og det er antatt at dette ikke vil skje i overskuelig fremtid

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utlignet. Skatter utlignes ikke over landgrenser. Utsatt skattefordel er oppført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad dette relaterer seg til forhold som er regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

10. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Kostprisen for anleggsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter/skatter og direkte oppkjøpskostnader knyttet til å klarlegge anleggsmiddelet for bruk. For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost. Det foretas dekomponering av kostprisen på anleggsmidler når anleggsmiddelet består av komponenter med ulik brukstid. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende. Kostnader ved utskiftninger og fornyelser som vesentlig øker driftsmidlenes brukstid balanseføres.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og regnskapsført til påløpte kostnader relatert til anleggsmiddelet.

Varige driftsmidler avskrives lineært over estimert brukstid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmidlet blir satt i drift. Avskrivninger gjennomføres hensyntatt driftsmiddelets utrangeringsverdi. Både

➤ gjenværende brukstid og utrangeringsverdi vurderes årlig. Det foretas ikke avskrivninger av anlegg under utførelse.

Varige driftsmidler er klassifisert som holdt for salg når de er utpekt for salg, forventet solgt innen en tidsperiode på 1 år og det er påbegynt en aktiv salgsprosess. Driftsmidler holdt for salg er verdsatt til den laveste av balanseført verdi og virkelig verdi etter fradrag for salgskostnader.

11. Investerings eiendommer

Investerings eiendommer består av tomter og bygninger som leies ut, er rene investeringsobjekter eller hvor den fremtidige bruk ikke er fastsatt ennå. Disse eiendelene blir ikke brukt i den operasjonelle driften av selskapet. I overenstemmelse med IAS 40 Investerings eiendom, er investerings eiendeler vurdert etter anskaffelseskostmodellen og målt i samsvar med kravene i IAS 16 Varige Driftsmidler.

12. Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført dersom det kan påvises sannsynlig fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen og eiendelens kostpris kan estimeres pålitelig. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost omfatter også egne lønnskostnader dersom innregningskriteriene er oppfylt. Goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for nedskrivning. Se nærmere beskrivelse under nedskrivning av eiendeler. Immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk testes også for nedskrivning.

12.1. Immaterielle eiendeler Utviklings- kostnader

Utviklingskostnader i konsernet er i hovedsak knyttet til utvikling av IT-systemer til bruk for tjenesteyting og i noen grad for salg og utlisen-siering. Utgifter til utvikling balanseføres dersom samtlige av følgende kriterier er oppfylt: - produktet eller prosessen er klart definert og kostnadselementer kan identifiseres og måles pålitelig - den tekniske løsningen for produktet er demonstrert - produktet eller prosessen vil bli solgt eller benyttet i virksomheten - eiendelen vil generere fremtidige økonomiske fordeler - tilstrekkelig teknisk, finansiell og andre resurser for å ferdigstille prosjektet er til stede Først når alle kriteriene er oppfylt vil balanseføring av utgifter knyttet til utvikling

påbegynnes. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende.

12.2 Immaterielle eiendeler **Varemerker** Utgifter til egenutviklede immaterielle eiendeler i form av varemerker blir direkte kostnadsført fordi disse ikke kan identifiseres og skilles ut fra den totale kostnaden knyttet til utvikling av virksomheten som en helhet. Identifiserte varemerker ved oppkjøp av virksomhet er balanseført. Varemerker med bestemt levetid avskrives over levetiden, varemerker med ubestemt levetid avskrives ikke, men nedskrivningstestes årlig.

12.3. Immaterielle eiendeler **Goodwill** Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokeres til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen. Ved investering i tilknyttede selskaper er goodwill inkludert i kostprisen til investeringen.

13. Aksjer i datterselskaper

I selskapsregnskapet til Posten Norge AS er kostmetoden benyttet for aksjer i datterselskaper. I kostpris inngår også transaksjonskostnader i forbindelse med anskaffelsen.

14. Finansielle instrumenter

Initiell måling av finansielle instrumenter gjøres til virkelig verdi på oppgjørsdagen, normalt til transaksjonspris. Finansielle eiendeler kategoriseres som virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg eller lån/for-dringer. Finansielle Forpliktelser kategoriseres som virkelig verdi over resultat eller andre forpliktelser.

- Finansielle eiendeler og forpliktelser som holdes med den intensjonen å tjene på kortsiktige fluktuasjoner i priser (holdt for handelsformål) eller som regnskapsføres i henhold til virkelig-verdi-opisjon er klassifisert som virkelig verdi over resultat - Alle andre finansielle eiendeler unntatt lån og fordringer opprinnelig utstedt fra selskapet, er klassifisert som tilgjengelige for salg - Alle andre finansielle forpliktelser er klassifisert som andre forpliktelser og regnskapsført til amortisert kost

Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi på finansielle investeringer klassifisert som tilgjengelig for salg, blir innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen inntil investeringen avhendes. Da vil akkumulert gevinst eller tap på det finansielle instrumentet som tidligere er regnskapsført mot egenkapitalen bli reversert, og gevinst eller tap vil bli resultatført. Endringer i virkelig verdi i finansielle instru-

menter klassifisert som virkelig verdi over resultat (holdt for handelsformål eller virkelig verdi opsjon) blir resultatført og presentert i finansinntekter/-kostnader.

Finansielle instrumenter innregnes i balansen når konsernet har blitt part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Finansielle instrumenter fjernes fra balansen når de kontraktsmessige rettene eller pliktene er oppfylt, kansellert, utløpt eller overført. Finansielle instrumenter klassifiseres som langsiktige når forventet realisasjonsdato er mer enn tolv måneder etter balansedagen. Øvrige finansielle instrumenter klassifiseres som kortsiktige.

14.1. Finansielle instrumenter Sikring

Ved regnskapsmessig sikring foretas en vurdering av hvorvidt et derivat brukes til a) sikring av virkelig verdi av en eiendel eller gjeld, b) en sikring av fremtidig kontantstrøm fra en investering, gjeldsbetaling eller en fremtidig identifisert transaksjon eller c) sikring av nettoinvestering i utlandet.

Konsernets kriterier for å klassifisere et derivat som et sikringsinstrument er som følger: (1) sikringen er forventet å være svært effektiv ved at den motvirker endringer i virkelig verdi eller kontantstrømmer til en identifisert eiendel eller forpliktelse, og det forventes en sikringseffektivitet som er innenfor spennvidden på 80-125 %, (2) effektiviteten til sikringen er pålitelig målbar, (3) det finnes adekvat dokumentasjon ved inngåelse av sikringen som viser at sikringen er svært effektiv, (4) for kontantstrømssikring, må den forestående transaksjonen være svært sannsynlig, (5) sikringen evalueres løpende og har vist seg å være effektiv gjennom de rapporteringsperiodene sikringen har ment å være.

14.1.1. Sikring Virkelig verdi

Derivater som inngår i virkelig verdi vurderinger er vurdert til virkelig verdi og endring i virkelig verdi regnskapsføres i resultatregnskapet. Tilsvarende er endring i virkelig verdi knyttet til sikret risiko i sikringsobjektet regnskapsført i resultatregnskapet. Sikringsbokføringen opphører når: (a) Sikringsinstrumentet er forfalt eller solgt, terminert eller utøvd, eller (b) Sikringen ikke tilfredsstillr kravene nevnt ovenfor for sikring

14.1.2.Sikring Kontantstrømmer

Endringer i virkelig verdi til et sikringsinstrument i en kvalifiserende kontantstrømssikring er innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen. Den ineffektive

delen av sikringsinstrumentet blir direkte resultatført.

Dersom den sikrede kontantstrømmen resulterer i regnskapsføring av en eiendel eller gjeld, blir relevante gevinster og tap i egenkapitalen overført fra egenkapitalen og medtatt i førstegangs måling av eiendelen eller gjelden. For andre kontantstrømsikringer blir relevante gevinster og tap i egenkapitalen overført til resultatet i samme periode som kontantstrømmen som utgjør sikringsobjektet resultatføres. Når et sikringsinstrument opphører å være svært effektivt avsluttes sikringsbokføringen prospektivt. I dette tilfellet, vil akkumulert gevinst eller tap på et sikringsinstrument i egenkapitalen, først reverseres når den sikrede transaksjonen faktisk skjer. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger er forventet å finne sted, vil tidligere akkumulert gevinst eller tap på sikringsinstrumentet i egenkapitalen reverseres og resultatføres.

14.1.3. Sikring Nettoinvestering i en utenlandsk enhet

Selskapet inntar posisjoner i ulike valutaer for å sikre netto investering i utenlandske enheter. Endringer i valutaderivatene som er bestemt for sikringsformål er rapportert sammen med omregningsdifferansen i konsernets egenkapital inntil en eventuell avhending av investeringen, hvoretter akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen er resultatført.

Den delen av sikringen som ikke er effektiv er kostnadsført direkte.

14.2. Finansielle instrumenter Derivater som ikke er sikringsinstrumenter

Derivater som ikke er klassifisert som sikringsinstrumenter, er klassifisert som holdt for handelsformål og vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi av slike derivater resultatføres.

Et derivat som er innebygd i andre kontrakter vil bli separert fra opprinnelig kontrakt og regnskapsført som et derivat hvis følgende forutsetninger er oppfylt: - Den underliggende økonomiske realiteten og risikoen til det innbygde derivatet er ikke nært relatert til den økonomiske realiteten og risikoen til den opprinnelige kontrakten - Det finnes separate instrument med de samme betingelser som det innebygde derivatet som tilfredsstillr kriteriene for et derivat - Det kombinerte instrumentet (hovedkontrakt og innebygd derivat) ikke er målt

til virkelige verdi hvor verdiendringer blir resultatført

15. Nedskrivning av eiendeler

15.1. Nedskrivning **Goodwill** Goodwill er ikke gjenstand for avskrivning, men testes minst årlig for verdifall. Det foretas en vurdering av hvorvidt diskontert kontantstrøm relatert til goodwill overstiger regnskapsført verdi av goodwill. Dersom den diskonterte kontantstrømmen er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet til gjenvinnbart beløp representert ved bruksverdi. I tillegg foretas nedskrivningstest hvis det foreligger indikasjoner på verdifall.

15.2. Nedskrivning **Finansielle instrumenter** Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost blir nedskrevet når det er sannsynlig at selskapet ikke vil innrive alle beløp beroende på kontraktuelle forhold på lån og fordringer. Nedskrivningsbeløpet resultatføres. Reverse-ring av tidligere nedskrivninger er regnskapsført når en nedgang i nedskrivningsbehovet kan relateres til en hendelse etter nedskrivning er gjennomført. En slik reversering er presentert som inntekt. Men en økning i balanseført verdi er kun regnskapsført i den grad den ikke overstiger hva amortisert kost ville ha vært dersom nedskrivning ikke hadde vært gjennomført.

For finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg, blir akkumulert gevinst eller tap som tidligere er ført direkte mot egenkapitalen resultatført i den perioden det foreligger objektiv informasjon om verdifall. En reversering av en tidligere nedskrivning blir regnskapsført når det foreligger ny objektiv informasjon om en hendelse relatert til tidligere nedskrivning. Reversering av tidligere nedskrivning føres i totalresultatet og direkte mot egenkapitalen for aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, men resultatføres for andre finansielle eiendeler.

15.3. Nedskrivning Andre eiendeler

Det blir foretatt vurdering av nedskrivning av andre eiendeler med bestemt levetid når det foreligger indikasjon på verdifall.

For immaterielle anleggsmidler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler under utvikling gjennomføres det en årlig nedskrivningstest, uavhengig av om det foreligger indikasjoner på verdifall.

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis balanseført verdi for en vurderingsenhet overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er den høyeste av virkelig verdi

fratrasket salgskostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk. Dersom kontantstrømmer knyttet til den enkelte eiendel er uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre eiendeler utgjør den enkelte eiendel vurderingsenheten. Hvis ikke, skapes det en vurderingsenhet på et høyere nivå, kalt en kontantgenererende enhet. En kontantgenererende enhet kan også omfatte goodwill og andel av felleseiendeler, og skal avgrenses konsistent over tid.

Konsernet beregner fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (budsjetter og prognoser) over en fem års prognoseperiode justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivningsperioden inneholder en fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med en vektet avkastningskrav på totalkapitalen og er beregnet før skatt.

Med unntak av goodwill blir nedskrivning resultatført i tidligere perioder, reversert når det foreligger informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet ikke er like stort lenger. Dog vil reversering ikke bli foretatt dersom reverseringen medfører at regnskapsført verdi vil overstige hva regnskapsført verdi ville ha vært med normale avskrivningsperioder.

16. Varebeholdning

Varelager er regnskapsført til det laveste av kostpris og netto salgspris. Netto salgspris er vurdert som markedspris ved normal drift fratrukket kostnader ved ferdigstillelse/salg, markedsføring og distribusjon. Kostpris er fastsatt ved bruk av FIFO-metoden. Ukurant varelager er nedskrevet til forventet salgsverdi.

17. Kundefordringer

Kundefordringer regnskapsføres til nominell verdi, noe som tilsvarer amortisert kost grunnet kort levetid, hensyntatt tap på krav. Ved objektive bevis på verdifall tapsføres forskjellen mellom regnskapsført verdi og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer.

18. Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter inkluderer kontanter i kasse og bankbeholdning. Kontantekvivalenter er kortsiktige likvide investeringer som kan konverteres til kontanter innen 3 måneder og til et kjent beløp, og som inneholder uvesentlig risiko.

19. Annen egenkapital

Posten har i henhold til IAS 1(R), som trådte i kraft 01.01.09, valgt å presentere årets totalresultat som egen oppstilling.

19.1. Egenkapital Omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser oppstår i forbindelse med valutaforskjeller i konsolideringen av utenlandske enheter. Valutaforskjeller på pengeposter (gjeld eller fordring hvis oppgjør hverken er planlagt eller sannsynlig i over-skuelig fremtid) som i realiteten er en del av et selskaps netto investering i en utenlandsk enhet behandles som omregningsdifferanser. Ved avhendelse av utenlandsk enhet reverseres og resultatføres akkumulert omregningsdifferanse knyttet til enheten i samme periode som gevinsten eller tapet ved avhendelsen er regnskapsført.

19.2. Egenkapital Sikringsreserve

Sikringsreserven inkluderer den samlede netto endringen i virkelig verdi på kontant-strømssikring, inntil den sikrede kontant-strøm oppstår eller ikke lenger er forventet å oppstå. Sikringsreserven er bundet egenkapital.

19.3. Egenkapital Virkelig verdi reserve

Virkelig verdi reserve inkluderer samlede nettoendringer i virkelig verdi for finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, inntil investering er avhendet eller hvor det er fastslått at investering ikke har verdi. Virkelig verdi reserven er bundet egenkapital.

19.4. Egenkapital Kostnader ved egenkapital-transaksjoner

Transaksjonskostnader knyttet til en egenkapitaltransaksjon blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen etter fradrag for skatt. Kun transaksjonskostnader direkte knyttet til egenkapitaltransaksjonen regnskapsføres direkte mot egenkapitalen.

20. Avsetninger

Avsetninger regnskapsføres når selskapet har en gjeldende forpliktelse (rettslig eller antatt) som følge av en hendelse som har skjedd og det kan sannsynliggjøres (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålidelig. Avsetninger er gjennomgått ved hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen. Ved vesentlig tidseffekt er forpliktelsen regnskapsført til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer.

Usikre forpliktelser overtatt ved virksomhetskjøp balanseføres til virkelig verdi selv

om det er mindre enn 50% sannsynlighet for at forpliktelsen kommer til oppgjør. Sannsynlighet og virkelig verdi vurderes løpende. Endringer i virkelig verdi resultatføres.

20.1. Avsetninger Restrukturering

Restrukturering er definert som et planlagt program som i vesentlig grad endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, samt sluttvederlag i forbindelse med omorganisering. Avsetninger til restrukturering kostnadsføres når programmet er besluttet og bekjentgjort, og kostnadene er identifiserbare, kvantifiserbare og ikke dekkes av tilhørende inntekter. Restruktureringskostnadene inneholder både kostnader til personaltiltak og til fristilte lokaler.

21. Leasing

Leasingavtaler er behandlet enten som operasjonelle leieavtaler eller som finansielle leieavtaler, basert på en gjennomgang av det reelle innholdet i de enkelte avtalene.

Konsernet presenterer finansielle leieavtaler i regnskapet som eiendel og gjeld, lik kostprisen til eiendelen eller, dersom lavere, nåverdien av kontantstrømmen i leiekontrakten. Ved beregning av nåverdien til leiekontrakten brukes den implisitte rentekostnaden i leiekontrakten når dette kan bestemmes. Alternativt benyttes selskapets marginale lånerente. Eiendelen avskrives på samme måte som tilsvarende driftsmidler. Månedlig leiebeløp blir fordelt i et renteelement og et tilbakebetalingselement.

Ved operasjonell leasing klassifiseres leiebetalinger som en driftskostnad, og resultatføres over kontraktperioden.

22. Lån

Lån er regnskapsført til mottatte midler, netto etter transaksjonskostnader. Lånene blir deretter regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Med amortisert kost forstås det beløp som den finansielle eiendelen måles til ved førstepgangsinnregning, minus tilbakebetalinger (eksempelvis avdrag, renter og gebyrer), pluss effektive renter og minus en eventuell reduksjon for nedskrivning.

23. Offentlige tilskudd

Tilskudd fra myndighetene er ikke regnskapsført før det foreligger rimelig sikkerhet for at selskapet vil møte betingelsene som er fastsatt i forbindelse med mottak av tilskuddene og at tilskuddene vil bli mottatt. Regnskapsføring av tilskudd utsettes og amortiseres over samme periode som de kostnadene til-

skuddet er ment å dekke. Tilskudd regnskapsføres som kostnadsreduksjon når de dekker en bestemt kostnad. Tilskudd som mottas for kjøp av anleggsmidler reduserer balanseført verdi av det kjøpte anleggsmiddelet.

24. Valuta

Transaksjoner i valuta blir omregnet til kursen på transaksjonstidspunktet. På balansedagen blir eiendeler og gjeld i utenlandske valuta omregnet til balansedagens kurs. Resultatvirkningen av valutaendringer inngår under henholdsvis finansinntekter og finanskostnader.

25. Betingede forpliktelser og eiendeler

Med betingede forpliktelser menes - mulige forpliktelser som følge av tidligere hendelser hvor forpliktelsens eksistens avhenger av fremtidige hendelser - forpliktelser som ikke er regnskapsført fordi det ikke er sannsynlig at den vil medføre utbetaling - forpliktelser som ikke kan måles med tilstrekkelig pålitelighet.

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet, med unntak av betingede forpliktelser overtatt i et virksomhetskjøp. Slike forpliktelser avsettes for. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak for betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav.

En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det foreligger en viss sannsynlighet for at en fordel vil tilflyte konsernet.

26. Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om selskapets posisjoner på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

27. Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte modellen. Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter består av likvide midler, inkludert likvider knyttet til salgsnettet.

(Alle tall i notene er oppgitt i mill. kroner om ikke annet er oppgitt).

NOTE 1 SEGMENTER

<p>Segmenter i konsernet rapporteres i henhold til virksomhetsområder. Inntekter rapporteres i tillegg etter geografi, med inndeling i Norge og øvrige land basert på hvor omsetningen genereres. I de ulike segmentene inngår:</p> <p>Post; brevprodukter, banktjenester, dokumenthåndtering og varesalg. I segmentet inngår divisjon Post samt datterselskapene Bring Citymail, Bring Dialog Norge AS, Bring Dialogue Sweden AB og divisjon Distribusjonsnett.</p> <p>Logistikk, parti-/stykkgoods, pakker, lagerservice, termo og ekspress. Segmentet tilsvarer</p>	<p>divisjonen Logistikk, og omfatter morselskapets virksomhet innenfor denne divisjonen, i tillegg til datterselskapene innenfor områdene Bring Logistics, Bring Frigoscandia og Bring Express, samt datterselskapene Bring Parcels AB (PNL), Bring Logistics Sverige AB, og Bring Linehaul AS.</p> <p>IT; drift- og infrastruktur-tjenester, løsninger, applikasjons- og konsulenttjenester. Segmentet omfatter ErgoGroup konsernet inklusive SYS-team konsernet i Sverige og Bekk Consulting AS.</p> <p>Konsernadministrasjon og felleskostnader som ikke er definert som eierfunksjon er allokert til</p>	<p>segmentene. I eierfunksjon inngår kostnader til konsernsjef/-styret, økonomi og finans, organisasjonsutvikling, myndighetskontakt, strategi og konserninformasjon. Konsernet anvender den nye standarden IFRS 8 Driftssegmenter fra og med 2009 regnskapet. For Posten konsern fikk den nye standarden ikke effekt på inndeling av driftssegmenter da disse er utarbeidet i samsvar med områder hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre, for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentet og vurdere dets inntjening.</p>			
<p>VIRKSOMHETSTALL</p>					
2009	Post	Logistikk	IT	Annet / eliminerig	Konsern
Eksterne inntekter	10 058	12 531	4 521	(6)	27 104
Interne inntekter	2 459	125	693	(3 277)	
Sum driftsinntekter	12 517	12 656	5 214	(3 282)	27 104
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	11 104	9 537	4 954	489	26 083
Interne kostnader	868	2 644	10	(3 522)	
Driftskostnader	11 972	12 181	4 964	(3 033)	26 083
Nedskrivninger, inkl inntektsføring negativ goodwill	277	43		52	372
Omstillingskostnader	166	(1)	45	11	221
Gevinst/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap	(19)		(34)	1	(53)
Driftsresultat	121	434	239	(312)	482
Netto finansposter	(123)	20	(63)	(123)	(289)
Inntekt på investering i tilkn. selskap	5				5
Skattekostnad					80
Årsresultat					118
2008	Post	Logistikk	IT	Annet / eliminerig	Konsern
Eksterne inntekter	10 630	13 293	4 735	6	28 663
Interne inntekter	2 477	117	954	(3 548)	
Sum driftsinntekter	13 107	13 409	5 689	(3 542)	28 663
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	12 260	10 102	5 284	334	27 980
Interne kostnader	863	2 640	(3)	(3 501)	
Sum driftskostnader	13 123	12 741	5 281	(3 166)	27 979
Nedskrivninger, inkl inntektsføring negativ goodwill	137	(23)	20	5	140
Omstillingskostnader	(21)	15	18	190	203
Gevinst/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap	(15)	(7)	1		(21)
Driftsresultat	(118)	682	369	(572)	361
Netto finansposter	(5)	(11)	(124)	(109)	(248)
Inntekt på investering i tilkn. selskap	(6)		1		(5)
Skattekostnad					136
Årsresultat					(28)

NOTE 1 SEGMENTER (fortsetter)

VIRKSOMHETSTALL					
2007	Post	Logistikk	IT	Annet / eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	10 403	12 209	4 188	10	26 810
Interne inntekter	2 438	121	843	(3 402)	
Sum driftsinntekter	12 841	12 330	5 031	(3 392)	26 810
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	11 639	9 168	4 738	434	25 979
Interne kostnader	851	2 583	17	(3 451)	
Sum driftskostnader	12 490	11 751	4 755	(3 017)	25 979
Nedskrivninger, inkl inntektsføring negativ goodwill	15	108	7		130
Omstillingskostnader	258	14	1	(5)	268
Gevinst/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap	(12)	(10)		(626)	(647)
Driftsresultat	90	466	268	256	1 080
Netto finansposter	(140)	(16)	(107)	137	(126)
Inntekt på investering i tilkn. selskap			1		1
Skattekostnad					159
Årsresultat					796

Interne inntekter er omsetning mellom segmentene i konsernet. Prising av transaksjoner med andre segmenter er basert på normale kommersielle forhold og som om segmentene var uavhengige parter.

I segment Annet inngår konsernadministrasjon og felleskostnader i konsernet som er definert som eierkostnader, samt eliminerings. I 2009/2008 inkluderte segment «Annet» kostnader knyttet til lansering av nye merkevarer og i 2007 ble det inkludert gevinst ved salg av Posten Eiendom BG 14B AS.

VIRKSOMHETSTALL					
2009	Post	Logistikk	IT	Annet / eliminering	Konsern
Segmenteiendeler	10 875	6 341	3 645	(3 214)	17 646
Ikke allokerte eiendeler					795
Totale eiendeler					18 441
Segment gjeld	6 270	2 484	1 599	(1 172)	9 181
Ikke allokert gjeld					4 046
Total gjeld					13 227

NOTE 1 SEGMENTER (fortsetter)

VIRKSOMHETSTALL					
2008	Post	Logistikk	IT	Annet / eliminering	Konsern
Segmenteiendeler	10 105	6 847	3 803	(2 058)	18 697
Ikke allokerte eiendeler					819
Totale eiendeler					19 516
Segmenat gjeld	6 757	3 516	1 618	(2 299)	9 593
Ikke allokert gjeld					4 763
Total gjeld					14 356
2007					
Segmenteiendeler	8 354	5 608	3 710	(923)	16 749
Ikke allokerte eiendeler					667
Totale eiendeler					17 415
Segment gjeld	6 462	3 341	1 465	(2 833)	8 435
Ikke allokert gjeld					3 194
Total gjeld					11 629

Utsatt skattefordel inngår i ikke allokerte eiendeler, og utsatt skatt og rentebærende gjeld inngår i ikke allokert gjeld.

INVESTERINGER

2009	Post	Logistikk	IT	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel 1)	833	235	201	179	1 448
Avskrivninger	439	218	295	(13)	938
Nedskrivninger	329	43			372
2008					
Investering i anleggsmiddel 1)	1 155	360	250	286	2 051
Avskrivninger	371	212	296	27	906
Nedskrivninger	142	6	20		169
2007					
Investering i anleggsmiddel 1)	694	286	290	250	1 521
Avskrivninger	387	138	284	25	834
Nedskrivninger	15	108	7		130

1) Investering i anleggsmiddel omfatter ikke tilganger ved kjøp av virksomhet og tilgang goodwill.

NOTE 1 SEGMENTER (fortsetter)

GEOGRAFISKE TALL	KONSERN		
	2 009	2 008	2 007
Eksterne inntekter			
Norge	19 677	20 909	20 171
Utland 1)	7 427	7 754	6 639
Sum inntekter	27 104	28 663	26 810
Eiendeler			
Norge	17 104	16 973	15 206
Utland 1)	1 337	2 544	2 209
Sum Eiendeler	18 441	19 516	17 415
Periodens investeringer			
Norge	1 322	1 812	1 196
Utland 1)	126	239	324
Sum investeringer	1 448	2 051	1 521

1) Utland utgjør hovedsakelig øvrige nordiske land.

NOTE 2 LØNSKOSTNADER OG ANDRE GODTGJØRELSE

POSTEN NORGE AS				KONSERN		
2007	2008	2009		2009	2008	2007
5 457	5 616	5 275	Lønninger	9 144	9 479	8 708
719	746	699	Folketrygdavgift	1 412	1 502	1 376
415	427	448	Pensjonskostnader	799	742	636
170	193	137	Andre ytelser	306	411	358
6 761	6 982	6 559	Lønnskostnader	11 661	12 134	11 078
1 810	1 850	2 048	Styrehonorar	2 428	2 817	2 954
1 629	1 759	1 941	Honorar for lovpålagt revisjon	14 015	14 359	11 679
153	97	354	Honorar for utvidet finansiell revisjon	632	546	629
438	686	652	Honorar for andre attestasjonstjenester	720	702	540
343	1 257	452	Honorar for skatterådgivning	1 183	1 590	1 057
27	2 733	277	Honorar for andre tjenester utenfor revisjon	4 562	5 210	1 160
15 828	15 446	14 105	Antall heltidsstillinger/årsverk	24 163	25 851	24 870
18 401	18 304	17 203	Gjennomsnittlig antall ansatte	27 718	28 251	27 068
20 246	21 360	19 453	Antall i pensjonsordningen 31.12.	29 602	30 331	28 615

Arbeidsgiveravgift på pensjoner er klassifisert som pensjonskostnader, se nærmere spesifisering i note 3.

NOTE 2 LØNSKOSTNADER OG ANDRE GODTGJØRELSE (fortsetter)

Godtgjørelser og honorarer (Alle beløp i norske kroner eksklusive arbeidsgiveravgift). Styret har ikke noen pensjonsordning eller andre ordninger utover honorar. Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til styret i Posten Norge AS. Styrehonorarene for 2009 ble godkjent på generalforsamlingen 09.06.2009 og styrets medlemmer har fått følgende godtgjørelse i 2009:						
STYRET	Godtgjørelse				Godtgjørelse	
Arvid Moss	330 000	Sigbjørn Molvik	165 000	Paul Magnus Gamlemshaug	165 000	
Liv Stette	200 004	Gry Mølleskog	197 500	Judith Olafsen	165 000	
Eli Arnstad	165 000	Odd Christian Øverland	165 000	Elisabeth Angell (vara til okt 2009)	63 000	
Terje Christoffersen	219 171	Ingeborg Anne Sætre	165 000	Thore Strøm (vara)	48 000	
Sum					2 047 675	
Et revisjonsutvalg ble etablert i desember 2008 for Posten Norge AS. Styremedlemmene Terje Christoffersen og Gry Mølleskog er oppnevnt av konsernstyret til å delta i revisjonsutvalget og mottar henholdsvis kr 50.000 og kr 30.000 som honorar for dette. Honoraret for både 2009 og desember 2008 er inkludert i godtgjørelse spesifisert over.						
Konsernledelsen						
Ledende personer er definert som personer som har myndighet og ansvar for planlegging, utførelse og overvåking av driften i foretaket (konsernledelsen). Dersom ikke annet er oppgitt omfatter beløpene nedenfor hele året.						
Alle beløp i NOK ekskl. arbeidsgiveravgift						
KONSERNLEDELSEN	Grunnlønn 1)	Utbetalt bonus	Naturalytelse 2)	Pensjonskostnad	Oppsigelsestid	Etterlønn
Dag Mejdell	2 914 626	589 100	13 909	2 274 362	6 mnd.	9 mnd.
Gro Bakstad	1 947 033	371 875	11 143	857 979	6 mnd.	Nei
Elisabeth H. Gjølme	1 632 230	307 877	16 446	436 707	6 mnd.	9 mnd.
Randi Løvland	1 561 183	236 503	12 846	110 037	6 mnd.	9 mnd.
Tore K. Nilsen	2 375 271	289 733	9 475	268 717	6 mnd.	9 mnd.
Lars H. Tendal	2 100 754	393 900	187 076	596 617	6 mnd.	Nei
Arne Bjørndahl	2 103 671	456 925	10 227	969 188	6 mnd.	Nei
Terje Mjøs	1 901 828	467 500	194 542	818 705	6 mnd.	Nei
Sum	16 536 596	3 113 413	455 664	6 332 312		

1) Grunnlønn inkluderer lønn, billønn, feriepenger og pensjonskompensasjon. 2) Inkluderer fri bil og elektronisk kommunikasjon.

Posten Norge AS har en bonusordning gjeldende for konsernsjefen og konsernledelsen. Ordningen har to deler, en basert på konsernresultater og en på individuelle resultater, og innebærer at det kan oppnås inntil 25 % av lønn i bonus. Endelig beslutning om bonus fastsettes av styret (konsernsjefen for konsernledelsen). Bonus utbetales kun til personer som sitter i stillingen per 31.12.

For konsernsjefen er det vedrørende etterlønn avtalt en eventuell avkortning etter 3 måneder mot annen lønn. For andre medlemmer av konsernledelsen er det inngått avtale om avkortning av etterlønn mot annen inntekt. Nøkkelpersonell har ikke mottatt aksjebasert avlønning eller annen langsiktig avlønning.

I pensjonsavtalen til konsernsjefen er pensjonsalderen satt til 65 år med samlet pensjon lik 66 % av lønn. Andre medlemmer av konsernledelsen før 01.01.2007 har ytelsespensjon over drift med pensjonsalder 64 år. Ordningen ble lukket per 31.12.2006. Medlemmer av konsernledelsen etter 01.01.2007 har innskuddspensjon over drift som dekker førtidspensjon fra 65 år samt manglende innskudd for den del av lønnen som overstiger 12G. Øvrige pensjonsordninger er nærmere beskrevet i note 3.

Posten Norge AS har i tillegg bonusbasert avlønning for divisjonsledelse, regionsledelse, andre nøkkelpersoner og salgspersonell. Bonusutbetalingen er basert på definerte konsernfelles, konsernfastsatte og indivi-

duelle mål. Det er definert øvre rammer for utbetaling av bonus i de ulike ordningene.

De fleste av konsernets datterselskaper har bonusordninger for nøkkelpersoner i ledelsen knyttet til resultatoppnåelse og/eller individuelle kriterier. I enkelte selskaper har også salgspersonell, konsulenter og øvrige nøkkelpersoner bonusbasert avlønning, mens det hos andre utdeles produktivetsbonus for alle ansatte.

Honoraret til revisjonsselskapet Ernst & Young utgjorde 16,8 mill. kroner, mens honorar til andre revisjonsselskaper utgjorde 4,3 mill. kroner.

NOTE 4 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
824	888	920	1 586	1 518	1 427
216	255	232	391	391	316
93	96	84	144	168	158
81	70	61	113	141	149
218	113	110	120	120	229
844	956	728	324	375	325
386	354	210	421	773	814
52	42	37	107	115	100
96	92	75	236	276	247
161	135	100	181	231	253
61	42	40	85	86	102
	175	44	62	221	
84	132	645	404	399	278
3 117	3 351	3 286	4 174	4 814	4 398

Øvrige kostnader i 2009 i morselskapet inkluderte 503 mill. kroner i tap på fordring vedr lån til Bring Citymail AB knyttet til finansiering av Bring Citymail Denmark A/S. Virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S er avviklet per 31.12.2009.

I 2009 ble kostnader for andre fremmede tjenester vesentlig lavere enn tidligere

år, blant annet som følge av effektene fra konsernets lønnsomhetsprogramme Spinnaker.

I 2008 lanserte Posten konsernet en ny, samlende merkevare med navnet Bring, for den nordiske post- og logistikkvirksomheten. Samtidig ble Postens logo fornyet for å vise at Posten og Bring tilhører samme konsern.

Den totale kostnaden for merkevare i 2009 for konsernet ble 62 mill. kroner (221 mill. kroner i 2008).

Fra og med 01.01.2008 overtok Posten Norge AS en større andel av lønns- og personaltjenester fra sin eksterne leverandør, noe som har redusert kostnadene for disse tjenestene betydelig.

NOTE 5 OMSTILLINGSKOSTNADER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
282	155	161	226	199	294
(26)	4	(5)	(5)	4	(26)
256	159	156	221	203	268

Restrukturering og ventelønn

I 2009 er det avsatt restruktureringskostnader på 328 mill. kroner for Posten Norge AS og tilbakeført avsetninger fra tidligere år med 167 mill. kroner. Av de samlede kostnadene på 328 mill. kroner gjaldt 193 mill. kroner personalmessige tiltak, 114 mill. kroner lokaler og 21 mill. kroner andre tiltak.

Omstillingskostnadene var i hovedsak knyttet til nedleggelse av virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S, etablering av nytt postkontorkonsept og endring i terminal-

struktur i forbindelse med etablering av ny Østlandsterminal på Robsrud. For ventelønn var det ikke avsatt for nye tilfeller (lukket ordning), men avsetningen var redusert med 4 mill. kroner på bakgrunn av en ny vurdering av estimatet pr 31.12.2009.

I tillegg til Posten Norge AS var det i Ergo-Group, Bring Logistics, Bring Frigoscandia, Bring Express, Bring Citymail Sweden AB og Bring Dialog Norge AS avsatt til sammen 65 mill. kroner, hvorav 55 mill. kroner gjaldt personalmessige tiltak, 8 mill. kroner

husleie og tomme lokaler og 2 mill. kroner øvrig tiltak. Avsetningen i datterselskapene gjaldt i hovedsak omstilling i ErgoGroup AS. Samlede avsetninger til omstilling vises i note 20.

NOTE 6 GEVINST/TAP VED SALG AV ANLEGGSMIDLER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
			30		631
12	35	20	30	42	18
12	35	20	60	42	649
			7	21	2
2	21	1	7	21	2

Salg av anleggsmidler/eiendom

Posten Norge AS solgte postterminalene i Kristiansand, Sarpsborg, Tromsø og Stokke i 2009, med en netto gevinst på 18 mill. kroner. I tillegg solgte Posten Norge AS maskiner og biler med en gevinst på 1 mill. kroner. Datterselskapene har solgt eiendommer med en nettogevinst på 3 mill. kroner og

maskiner og biler med en netto gevinst på 1 mill. kroner.

Salg av datterselskap mv

I 2009 solgte ErgoGroup sitt datterselskap Eiendomsverdi AS med en gevinst på 30 mill. kroner.

I 2008 har salget av selskapene Grenland Transport og Industriservice AS og CDG Sandberg AS/Selektiv AS gitt en gevinst/tap på 0.

I 2007 solgte Posten eiendommen BG 14B, ved å selge sitt heleide datterselskap Posten Eiendom BG 14B AS, med en gevinst i konsernregnskapet på 626 mill. kroner.

NOTE 7 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
182	262	142			
98	36	17	38	79	126
612					
45	139	50	204	301	82
52	63	3		1	9
176	2	288	7	2	4
52	228	241	241	228	52
6	14	3	8	29	9
1 223	744	744	498	640	282
34	39	15			
1	1	1	10	9	3
197	354	247	266	322	205
	4				
62	4	92	225	255	109
	161	4	4	17	
52	228	241	241	228	52
158	253	302	40	57	39
504	1 044	902	786	888	408

Andre renteinntekter i 2009 inkluderte 0,5 mill. kroner (12 mill. kroner i 2008 og 71 mill. kroner i 2007) i verdistigning på kortsiktige markedsplasseringer både for Posten Norge AS og konsernet. I mars 2007 solgte Posten Norge AS sine aksjer i det heleide datterselskapet Posten Eiendom BG 14B AS for 759 mill. kroner. Dette ga en gevinst på salg

av aksjer på 612 mill. kroner i morselskapet. Andre rentekostnader for 2009 inkluderte rentekostnader på netto pensjonsmidler som var reklassifisert fra linjen lønnskostnader til finanskostnader. Rentekostnader for 2009 utgjorde 71 mill. kroner for Posten Norge AS (80 mill. kroner i 2008 og 63 mill. kroner i 2007) og 77 mill. kroner for konsernet (91 mill. kroner

i 2008 og 71 mill. kroner i 2007). Øvrige andre rentekostnader er primært rentekostnader knyttet til langsiktig finansiering. I Posten Norge AS inkluderte andre finanskostnader for 2009 266 mill. kroner (197 mill. kroner i 2008 og 127 mill. kroner i 2007) knyttet til nedskrivning av aksjer i CityMail Group. Se også note 12.

NOTE 8 SKATT

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
RESULTATSKATT					
191	60	54	134	191	298
(69)	(96)	67	(55)	(54)	(139)
122	(36)	121	80	136	159
155	59	56	142	193	241
	1	(2)	(8)	(2)	
36				1	57
191	60	54	134	191	298
(69)	(96)	67	(54)	(51)	(135)
(69)	(96)	67	(55)	(54)	(139)
13 %	11 %	i/a	Effektiv skattesats		
Avstemming effektiv skattesats mot norsk skattesats:					
944	(317)	(36)	Resultat før skatt		
264	(88)	(10)	28 % skatt		
39	65	100	Andre ikke fradragsberettigede kostnader 28%		
(201)	(16)	(1)	Ikke skattepliktig inntekt 28%		
20	3	31	Annet		
122	(36)	121	Skattekostnad		
UTSATT SKATT/UTSATT SKATTEFORDEL I BALANSEN					
(82)	(104)	(82)	(26)	(109)	(60)
(2)	(6)		(8)	(16)	(10)
(1)			(1)		(1)
(1)	(1)	(4)	(4)	(2)	(1)
(439)	(447)	(485)	(449)	(523)	(497)
(76)	(99)	(139)	(256)	(106)	(95)
7	(88)	(38)	(11)	(61)	
(594)	(745)	(720)	(264)	(214)	(134)
			(1 019)	(1 031)	(798)
32	23	14	26	39	51
	29			17	
43		51			16
75	52	65	26	55	67
(519)	(693)	(655)	(993)	(976)	(731)
		34	198	158	64
(519)	(693)	(621)	(795)	(818)	(667)
Endring utsatt skatt regnskapsført direkte mot egenkapitalen					
		(21)			
			19	(41)	48
11	(41)	27	27	(41)	12
36					28
47	(41)	6	46	(82)	88

Brutto midlertidige forskjeller som ikke balanseføres gjelder hovedsaklig underskudd til fremføring. Konsernet har totalt 1.033 mill. kroner i underskudd til fremføring per 31.12.2009. Det er ingen tidsbegrensning knyttet til underskuddene. Underskudd til fremføring som er regnskapsført forventes nyttiggjort ut fra forventninger om fremtidig overskudd.

NOTE 8 SKATT (fortsetter)

POSTEN NORGE AS	31-12-08	Tilgang kjøpte selskaper	Resultat-ført	Ført mot EK	Annet 1)	Omregningsdifferanser	31-12-09
Endringer i midlertidige forskjeller							
Varige driftsmidler	(371)		79				(291)
Gevinst og tapskonto	83		(32)				51
Fordringer	(22)		23				1
Valuta	103		(103)				
Varelager	(5)		(8)				(13)
Pensjon	(1 597)		(39)				(1 636)
Avsetninger	(353)		(20)		(121)		(495)
Konsernbidrag			181				181
Annet	(312)		157	19			(137)
Sum	(2 474)		239	19	(121)		(2 338)
KONSERN							
Varige driftsmidler	(338)		249			(3)	(92)
Gevinst og tapskonto	139		(46)				92
Fordringer	(57)	5	26			1	(25)
Valuta	56		(119)		55	6	(3)
Varelager	(4)		(5)			1	(9)
Pensjon	(1 869)		(87)		4	5	(1 948)
Avsetninger	(380)		(69)		(125)	(3)	(575)
Annet	(235)	(13)	(14)	198	44	(2)	(21)
Underskudd til fremføring	(834)	(3)	(136)		(171)	112	(1 033)
Sum	(3 522)	(11)	(201)	198	(194)	117	(3 614)

1) Gjelder negative midlertidige forskjeller som har oppstått i året og som ikke balanseføres, samt midlertidige forskjeller som tidligere ikke er balanseført og som føres opp i balansen per 31.12.2009.

NOTE 9 IMMATERIELLE EIENDELER

POSTEN NORGE AS	Kjøpte immaterielle eiendeler					
	IT - utv. varemerke mv	Prosjekter under utførelse	Goodwill	Sum 2009	Sum 2008	Sum 2007
Anskaffelseskost:						
Balanse 01.01.			6	1 249	848	655
Tilgang	837	406		255	406	282
Avgang	33	221			(5)	(56)
Konserninterne overføringer						(6)
Overføring fra prosjekter under utf.	364	(364)				
Overføring til holdt for salg						(25)
Balanse 31.12.	1 234	264	6	1 504	1 249	849
Akkumulerte av- og nedskrivninger:						
Avskrivningsmetode	Lineær					
Brukstid	3-7 år					
Balanse 01.01.	(264)		(6)	(270)	(170)	(181)
Årets avskrivninger	(173)			(173)	(99)	(62)
Årets nedskrivninger	(53)			(53)	(6)	(3)
Avgang					5	56
Overføring til holdt for salg						20
Balanse 31.12.	(490)		(6)	(496)	(270)	(170)
Balanseført verdi	744	264		1 008	980	679

NOTE 9 IMMATERIELLE EIENDELER

	Internt opparbeidede immaterielle eiendeler			Kjøpte immaterielle eiendeler				Sum 2009	Sum 2008	Sum 2007
	IT - utvikling	Prosjekter under utførelse	Sum	IT - utv. varemerke mv	Prosjekter under utførelse	Goodwill	Sum			
KONSERN										
Anskaffelseskost:										
Balanse 01.01.	604	9	613	1 384	418	5 889	7 690	8 303	7 450	5 633
Tilgang	35	12	47	50	230	1	281	328	495	398
Avgang	(22)		(22)	(17)	(2)		(18)	(41)	(39)	(114)
Tilgang ved kjøp av selskap (note 30)				3		20	23	23	336	1 714
Avgang ved salg av selskap (note 30)						(2)	(2)	(2)	(14)	(1)
Justering kostpris/reklassifisering 1)	(85)		(85)	(54)		(15)	(69)	(154)	(131)	6
Omregningsdifferanser	(19)	(1)	(20)	(27)		(283)	(310)	(330)	206	(161)
Overføring fra prosjekter under utf.	7	(7)		365	(365)					
Overføring til holdt for salg										(26)
Balanse 31.12.	519	14	533	1 706	280	5 610	7 595	8 128	8 303	7 450
Akkumulerte av- og nedskrivninger:										
Avskrivningsmetode	Lineær			Lineær						
Brukstid	3-10 år			3-10 år						
Balanse 01.01.	(447)		(447)	(629)	(6)	(427)	(1 062)	(1 508)	(1 363)	(1 189)
Årets avskrivninger	(72)		(72)	(216)			(216)	(288)	(250)	(193)
Årets nedskrivninger				(75)		(246)	(321)	(321)	(31)	(116)
Avgang	11		11	5			5	16	8	103
Tilgang ved kjøp av selskap (note 30)									(34)	
Avgang ved salg av selskap (note 30)									12	
Justering kostpris/reklassifisering 1)	84		84	69			69	153	163	
Omregningsdifferanser	14		14	15		15	30	45	(15)	11
Overføring til holdt for salg										21
Balanse 31.12.	(410)		(410)	(830)	(6)	(658)	(1 494)	(1 904)	(1 508)	(1 363)
Balanseført verdi	109	14	123	875	274	4 951	6 101	6 224	6 795	6 088

1) linjen justering av kostpris/reklassifisering inneholder blant annet utrangering av IT-systemer i ErgoGroup som var ferdig avskrevet.

IT-utvikling, varemerke mv

For immaterielle eiendeler med bestemt levetid var avskrivningstiden 3-10 år i 2009 (3-10 år i 2008 og 2-10 år i 2007), avhengig av brukstiden på hver enkelt eiendel, basert på en individuell vurdering. Av totale immaterielle eiendeler med bestemt levetid blir rundt 740 mill. kroner av balanseført verdi avskrevet over en periode på 3-7 år. Eiendeler som avskrives over en lengre periode enn 7 år bestod hovedsaklig av merverdier ved oppkjøp på kontraktsporføljer, systemer, løsninger og software samt gjenværende del av et trafikksystem som er ferdig avskrevet i 2014.

Rundt 460 mill. kroner av balanseførte immaterielle eiendeler gjaldt løsninger utviklet i konsernets IT 2010-program, derunder løsninger for felles adresseregister, svarsen-

dingssystem, lønssystem, datavarehus og deler av HR- og ordresystem. Systemene omfatter Oracle eBusiness Suite (OEBS) som dekker løsninger for ordre, faktura, regnskap og økonomi, systemer for HR og lønn, samt et felles økonomi datavarehus. Konsernet har hatt stor utvikling de siste ti årene med nye forretningsområder og stor økning i omsetning utenfor Norges grenser. Systemene er et resultat og del av Postens IT-Masterplan, som er den planlagte oppryddingen i konsernets IT-portefølje med reduksjon i antall systemer og grensesnitt samt større bruk av standardløsninger. Videre utgjorde 66 mill. kroner IT-systemet for Postens salgsnett.

Årets avskrivning/amortisering presenteres i resultatregnskapet i linjen for avskrivninger.

Forskning og utvikling

I 2009 ble det ikke kostnadsført noe knyttet til utviklingsprosjekter som ikke forventes å generere fremtidige økonomiske fordeler (11 mill. kroner i 2008 og 0 i 2007).

Prosjekter under utførelse

Av anlegg under utførelse utgjorde rundt 33 mill. kroner gjenværende del av prosjektene i IT-2010 programmet som omfatter nytt ruteregister for Posten, og dette vil sammen med den nye løsningen for felles adresse-register gi mer automatisert og detaljert ruteplanlegging. Videre utgjorde rundt 81 mill. kroner utvikling av ny og forbedret løsning for tidsregistrering, planleggingsverktøy for produksjon av uadressert reklame samt nytt datavarehus for datafangst og styringsinformasjon. Løsningene skal tilsammen gi konsernet et bedre utgangs-

NOTE 9 IMMATERIELLE EIENDELER (fortsetter)

punkt for å styre og planlegge bemanningen og distribusjon av post og reklame på en effektiv måte, og de vil erstatte mange av dagens manuelle rutiner. Det er også balanseført rundt 73 mill. kroner knyttet til et prosjekt som skal etablere en løsning for å planlegge og styre transportaktiviteten i konsernet på en mest mulig hensiktsmessig måte. Løsningen skal muliggjøre planlegging av en ordre på tvers av de forskjellige typer transport, helt fra avsender til mottaker, og dermed gi mest mulig kostnadseffektiv transport av gods. Systemet vil tas i bruk rundt årskiftet 2010-2011.

Nedskrivning prosjekter under utførelse og

immaterielle eiendeler med bestemt levetid
Nedskrivningskostnader er presentert i resultatregnskapet på linjen for nedskrivninger.

I 2009 ble det nedskrevet totalt 75 mill. kroner på andre immaterielle eiendeler enn goodwill (4 mill. kroner i 2008 og 101 mill. kroner i 2007). Nedskrivningen i 2009 gjaldt hovedsaklig nedskrivningen av IT-systemet for Postens salgsnett med 52 mill. kroner. Store endringer i markedet for denne type systemer med enklere og mer fleksible løsninger til lavere pris og med lavere driftskostnad, medførte at totalverdien på systemet antas å ligge en del lavere enn da systemet ble tatt i bruk i 2007. Forholdene

medførte også at en utskiftning av systemet antas å komme tidligere enn opprinnelig antatt ved investeringen og det ga dermed en redusert gjenværende brukstid. Som følge av årets nedskrivning hadde reduksjonen i gjenværende brukstid ikke vesentlige effekt på de fremtidige årlige avskrivningskostnadene. Som følge av utviklingen av virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S ble en andel av fellessystemene aktivert hos Bring Citymail Sweden AB nedskrevet med omlag 15 mill. kroner i 2009.

Se også note 29 for kjøpsforpliktelser knyttet til immaterielle og materielle eiendeler.

Goodwill									
	Balanseført verdi 01.01	Tilgang	Avgang	Justering kostpris	Nedskrivning	Omregningsdifferanser	Balanseført verdi 31.12		
KONSERN									
Post segmentet									
Bring Citymail	251				(205)	(24)	22		
Bring Dialog Norge AS	45						45		
Bring Dialogue Sweden AB	36			1		(4)	33		
Logistikk segmentet									
Bring Logistics	777			(1)		(3)	773		
Bring Frigoscandia Sverige	550					(57)	493		
Bring Logistics Sverige	267					(28)	239		
Bring Express	296				(41)	(24)	232		
CombiTrans	229			(13)		(20)	196		
Bring Frigoscandia Norge	208						208		
Bring Logistics Solutions	84	1					85		
IT-segmentet									
ErgoGroup konsern 1)	2 721	20	(2)	(2)		(109)	2 628		
Sum goodwill konsern	5 462	21	(2)	(15)	(246)	(269)	4 951		

1) ErgoGroup konsern består av flere kontantgenererende enheter

Tilgang av goodwill

Kjøp og salg av selskaper er nærmere omtalt i note 30.

Justering kostpris

Ved inngåelse av avtaler om tilleggsvederlag i forbindelse med kjøp av selskaper, gjøres en avsetning i kostpris basert på beste estimat av tilleggsvederlaget inntil kriteriene for tilleggsvederlaget er endelige. Ved endelig fastsettelse av tilleggsvederlaget føres en eventuell justering i kostpris for

aksjene og goodwill tilknyttet selskapet i kolonnen «Justering kostpris». Dersom tilleggsvederlaget fastsettes i samme regnskapsår som kjøpet, føres det samlede vederlaget som tilgang i kolonnen «Tilgang». Justering for tilleggsvederlag vurderes til valutakurs per balansetidspunkt eller eventuelt kurs per fastsettelse dersom dette avviker fra balansedagen.

I CombiTrans er kostpris goodwill justert ned med 13 mill. kroner, i hovedsak som følge

av at utbetalt tilleggsvederlag tilknyttet oppnådd EBIT i 2009 ble lavere enn antatt per 31.12.2008. Tilsvarende gjelder tilleggsvederlaget knyttet til ErgoGroups kjøp av DTS Solutions AB i 2008 som er justert ned med rundt 2 mill. kroner i 2009.

Nedskrivning immaterielle eiendeler med ubestemt levetid

Ved årsslutt gjøres det en vurdering av om det er indikasjoner på verdifall for immaterielle eiendeler, og dersom slike indikasjoner

NOTE 9 IMMATERIELLE EIENDELER (fortsetter)

foreligger estimeres eiendelens gjennvinnbare beløp. For immaterielle eiendeler med ubestemt levetid, immaterielle eiendeler under utvikling og goodwill gjøres årlige testinger av verdi, og dersom det foreligger indikasjoner på verdifall gjennom året, testes de oftere.

Goodwill allokeres til kontantgenererende enheter for vurdering av nedskrivningsbehov. Allokeringen foretas basert på en vurdering av kontantstrømmer knyttet til den virksomheten goodwill tilhører. Deresom kontantstrømmene er uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre enheter utgjør den enkelte virksomheten vurderingsenheten. Hvis ikke, allokeres goodwill til en vurderingsenhet på et høyere nivå.

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis bokført verdi for en vurderingsenhet inklusiv goodwill overstiger gjennvinnbart beløp. Gjennvinnbart beløp er den høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk.

Konsernet har beregnet fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (budsjetter og langtidspaner) som gjenspeiler de økonomiske forretningsplanene godkjent av ledelsen, og som dekker en periode på fem år. Det er justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivingsperioden inneholder en mekanisk fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Størrelsen på vekstrate per segment er angitt i tabellen nedenfor. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med en vektet avkastningskrav på totalkapitalen for det enkelte segment og er beregnet før skatt. Konsernets avkast-

ningskrav per segment vurderes hvert år for vesentlige endringer i faktorer som påvirker kravet. Som følge av nedgangskonjunkturen i 2008 besluttet konsernet å sette opp avkastningskravet for å ivareta en økt risiko knyttet til usikkerheten i kontantstrømmene. En vurdering av avkastningskravet i 2009 medførte en justering ned til tidligere nivå. Avkastningskrav benyttet per segment er angitt i tabellen nedenfor.

Utifra disse kriteriene ble det i 2009 nedskrevet totalt 246 mill. kroner knyttet til goodwill (26 mill. kroner i 2008 og 14 mill. kroner i 2007). Av dette gjaldt 181 mill. kroner Bring Citymail Sweden AB, hvor nedskrivning av goodwillposten ble foretatt etter en nærmere vurdering av fremtidige resultater. Fremtidige prognoser påvirkes av blant annet volumsvikt med særlig utslag på det konjunkturavhengige området Direkteteklame. Det ble også nedskrevet 24 mill. kroner på goodwill i Bring Mail Nordic AB, hvor tiltak for å redusere driftskostnadene ikke fullt ut dekket opp for omsetningssvikt både i nysalg og ved tap av kunder. Videre har Bring Express Danmark A/S også slitt med budsjettoppnåelse i flere år, og en nærmere vurdering av fremtidige prognoser medførte at goodwill ble skrevet ned med 41 mill. kroner.

Goodwill knyttet til Blomquist Trucking Slovakia (20 mill. kroner) og IKT driftstjenester i ErgoGroup (483 mill. kroner) er følsomme for justeringer i nøkkelforutsetningene som marginer og avkastningskrav. I vurderingene av verdien på goodwillpostene forutsettes en vesentlig forbedring i fremtidige resultater. Kontantstrømmer og avkastningskravet lagt til grunn i vurderingene er alle basert på ledelsens beste estimater. Goodwill tilknyttet Bring Express (232 mill. kroner), Bring Frigoscandia Norge AS (208 mill.

kroner), CombiTrans (195 mill. kroner), Bring Logistics Sverige (239 mill. kroner), SYSteam (945 mill. kroner) og Bring Dialog Norge AS (45 mill. kroner) anses for usikre grunnet at de kontantgenererende enhetene leverer under budsjett, men utviklingen den siste perioden har vært positiv og bygger opp under forutsetningene om de fremtidige marginer lagt til grunn i nedskrivningsvurderingene.

Der de oppkjøpte enhetene ikke har hatt marginer i henhold til budsjett, er det gjort en vurdering av om begrunnelsen for budsjettavvikene og igangsatte tiltak på inntekts- og kostnadssiden anses tilstrekkelige for å forsvare kvaliteten på fremtidige estimater av kontantstrømmene. Forutsetninger om marginer er også vurdert i forhold til bransjen for øvrig og fremtidsutsiktene. I de enheter som har vært ekstra påvirket av konjunkturedgang og markedsutviklingen, er det gjort ytterligere sensitivitetsberegninger.

Goodwill vedrørende ErgoGroup AB (94 mill. kroner) og SMB/Regionale tjenester i ErgoGroup AS (657 mill. kroner) er også følsomme for justeringer i nøkkelforutsetningene marginer og avkastningskrav, men enhetene leverer foreløpig marginer i henhold til budsjett. Endringer i ErgoGroups forretningsstruktur medfører at ErgoGroup AB inngår som en integrert del av en sammenslått enhet og dermed nedskrivningstestes som en del av denne.

Nedskrivning presenteres på egen linje i resultatregnskapet.

Inntektsføring negativ goodwill

Det er i år ikke inntektsført negativ goodwill (29 mill. kroner i 2008 og ingen inntektsføring i 2007).

NOTE 10 VARIGE DRIFTSMIDLER

POSTEN NORGE AS								
		Transp.midl, inventar, utstyr	Bygninger, fast eiendom	Anlegg under utf maskiner og anlegg 1)	Anlegg under utf bygg 1)	2009 Sum	2008 Sum	2007 Sum
Anskaffelseskost:	Maskiner							
Balanse 01.01.	1 163	1 790	261	170	1	3 386	5 158	5 273
Tilgang	1	65		221	1	288	213	214
Avgang	(16)	(182)	(421)			(619)	(360)	(222)
Konserninterne overføringer, tilgang /avgang							(925)	(5)
Reklassifisering/Justering av kostpris	(3)	3		(8)	(2)	(10)		
Overføring til/fra holdt for salg			700			700	(700)	(90)
Overføring til/fra investeringseiendom								(13)
Overføring fra anlegg under utf.	78	25		(102)				
Balanse 31.12.	1 223	1 701	540	281		3 745	3 386	5 158
Akkumulerte av- og nedskrivninger:								
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær					
Brukstid	5 - 10 år	2-12 år	15 - 40 år					
Balanse 01.01.	(855)	(1 411)	(137)			(2 404)	(2 997)	(2 951)
Årets avskrivninger	(75)	(138)	(7)			(220)	(254)	(321)
Årets nedskrivninger	(3)	(4)				(7)	(131)	(7)
Reversering tidligere nedskrivninger								(1)
Avgang	13	185	185			383	278	212
Konserninterne overføringer, tilgang /avgang							386	5
Overføring til/fra holdt for salg			(312)			(312)	312	66
Balanse 31.12.	(920)	(1 369)	(271)			(2 560)	(2 404)	(2 997)
Balansført verdi	303	332	269	281		1 185	982	2 162

Oversikt over kontantgenererende enheter per segment, tilhørende verdier for goodwill og nøkkelforutsetninger:

Segment	Goodwill	Diskonteringssats før skatt (WACC):			Langsiktig vekstrate:		
		2009	2008	2007	2009	2008	2007
Post	99	10,00 %	11,00 %	10,60 %	2,0-2,5 %	2,0 %	2-4%
Logistikk	2 225	10,00 %	11,00 %	10,70 %	2,0-2,5 %	2,0 %	0-3%
IT	2 628	12,00 %	12,00 %	11,10 %	2,2-3,2 %	2,7 %	2,7 %
Sum konsern	4 951						

NOTE 10 VARIGE DRIFTSMIDLER (fortsetter)

KONSERN							2009	2008	2007
Anskaffelseskost:	Maskiner	Transp.midl, inventar, utstyr	Bygninger, fast eiendom	Anlegg under utf maskiner og anlegg	Anlegg under utf bygg		Sum	Sum	Sum
Balanse 01.01.	1 787	3 332	2 073	186	1 225		8 603	8 441	7 739
Tilgang	83	255	33	227	523		1 121	1 562	1 124
Avgang	(63)	(266)	(432)				(761)	(443)	(330)
Tilgang ved kjøp av selskap (Note 30)		1					1	97	68
Avgang ved salg av selskap (Note 30)		(1)					(1)	(26)	
Reklassifisering/Justering av kostpris 1)	(7)	(43)	(15)	(8)	(34)		(107)	(332)	
Omregningsdifferanser	(4)	(98)	(9)	(1)			(112)	54	(22)
Overføring til/fra holdt for salg			700				700	(749)	(90)
Overføring til/fra investeringseiendom									(48)
Overføring fra anlegg under utf.	78	40	1 655	(118)	(1 655)				
Balanse 31.12.	1 874	3 220	4 005	286	59		9 444	8 603	8 441
Akkumulerte av- og nedskrivninger:									
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær						
Brukstid	3-15 år	2-12 år	5 - 40 år						
Balanse 01.01.	(1 245)	(2 173)	(781)				(4 198)	(4 404)	(4 115)
Årets avskrivninger	(185)	(396)	(69)				(650)	(656)	(641)
Årets nedskrivninger	(3)	(48)					(51)	(138)	(14)
Reversering tidligere avskrivninger									(1)
Avgang	55	251	195				501	357	308
Tilgang ved kjøp av selskap (Note 30)								(10)	
Avgang ved salg av selskap (Note 30)		1					1	7	
Reklassifisering/Justering av kostpris 1)	5	21	39				65	331	
Omregningsdifferanser	1	40					41	1	(8)
Overføring til/fra holdt for salg			(312)				(312)	312	66
Balanse 31.12.	(1 372)	(2 304)	(928)				(4 603)	(4 198)	(4 404)
Balanseført verdi	502	916	3 078	286	59		4 841	4 406	4 037

1) Linjen reklassifisering/justering av kostpris inneholder i hovedsak utrangering av maskiner og inventar som var ferdig avskrevet, samt justering av kapitaliserte renter på anlegg under utførelse fra tidligere år.

Byggelånsrenter

Varige driftsmidler inkluderer byggelånsrenter. Balanseførte byggelånsrenter utgjorde 76 mill. kroner per 31.12.2009, 85 mill. kroner per 31.12.2008 og 17 mill. kroner per 31.12.2007, hvorav den største andelen knyttet seg til sorteringsterminalen på Robsrud.

Nedskrivninger

Nedskrivningen av maskiner og transportmidler/inventar og utstyr på 7 mill. kroner

i Posten Norge AS gjelder interiør i PIB (Post i Butikk) og ved postkontorene, samt sorteringsmaskiner i forbindelse med utrangering.

Da det ble besluttet å nedlegge virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S ble det foretatt en nedskrivning av driftsmidlene med totalt 43 mill. kroner.

Terminalene i Hamar og Drammen som var reklassifisert til holdt for salg i løpet av

2009, ble tilbakeført til varige driftsmidler innen 31.12.2009 da beslutningen om salg av disse ble omgjort.

Opplysninger om holdt for salg eiendeler og finansiell lease fremgår av henholdsvis note 18 og note 28.

Se også note 29 for kjøpsforpliktelser knyttet til immaterielle og materielle eiendeler.

NOTE 11 INVESTERINGSEIENDOM

POSTEN NORGE AS				KONSERN		
2007	2008	2009		2009	2008	2007
60	73	73	Balanse 01.01.	108	108	60
13			Overføring fra (til) varige driftsmidler			48
			Overføring fra (til) holdt for salg	(35)		
73	73	73	Balanse 31.12.	73	108	108

Posten eier en ubebygget tomt på Alnabru som ble anskaffet i 1999 som beliggenhet for ny brevsentral. I ettertid ble det besluttet at denne skulle lokaliseres til Robsrud. Den fremtidige bruken av tomtene er etter dette ikke fastsatt, og den er derfor klassifisert til investeringseiendom.

Datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS anskaffet i 2005 en tomt

i Bergen med formål om å bygge en ny postterminal. I påvente av beslutning om bebyggelse av tomtene, ble denne klassifisert som investeringseiendom. I desember ble det, med forbehold om styrets godkjenning, avtalt salg av tomtene og den ble samtidig reklassifisert til holdt for salg. Salget ble gjennomført i februar 2010. Se også note 18.

Investeringsseidommene er vurdert etter anskaffelsesmodellen og avskrives ikke. Det foreligger ingen restriksjoner på når investeringseiendommene kan realiseres, eller hvordan inntektene og kontantstrømmen til avhendingen kan benyttes. Det foreligger heller ingen vesentlige kontraktuelle forpliktelser til å kjøpe, konstruere eller utvikle investeringseiendommene.

NOTE 12 AKSJEINVESTERINGER

POSTEN NORGE AS				Balanseført verdi		
Datterselskaper	Anskaffet/ stiftet	Adresse	Hoved- virksomhet	Eierandel 31.12.2009	Stemmeandel 31.12.2009	31.12.2009
ErgoGroup AS	01.12.1996	Oslo	IKT	100 %	100 %	1 581
Bring Logistics AS	10.06.2004	Oslo	Transport	100 %	100 %	998
Bring Frigoscandia AB	20.01.2006	Sverige	Transport	100 %	100 %	596
CombiTrans AB	08.06.2008	Sverige	Transport	100 %	100 %	241
Bring Express AS	01.01.2009	Oslo	Ekspress	100 %	100 %	198
Bring Logistics Halmstad AB	09.03.2007	Sverige	Transport	100 %	100 %	176
Bring Logistics Jønkøping AB	10.03.2007	Sverige	Transport	100 %	100 %	56
Bring Logistics Stockholm AB	12.03.2007	Sverige	Transport	100 %	100 %	50
Bring Logistics Linkøping AB	12.03.2007	Sverige	Transport	100 %	100 %	47
Bring Logistics Gøteborg AB	10.03.2007	Sverige	Transport	100 %	100 %	29
Bring Logistics Solutions AS	12.04.2000	Oslo	3P Logistikk	100 %	100 %	141
Bring Frigoscandia Holding AS	10.06.2004	Lørenskog	Transport	100 %	100 %	136
Bring Parcels AB (tidl PNL)	1999/2008	Sverige	Transport	100 %	100 %	57
Bring Logistics Nettlast AS	15.11.2000	Jaren	Transport	100 %	100 %	54
Bring Logistics Linehaul AS	03.04.2009	Oslo	Transport	100 %	100 %	1
Bring CityMail AB	01.05.2002	Sverige	Holding	100 %	100 %	
Bring CityMail Sweden AB	01.05.2002	Sverige	Post	100 %	100 %	29
Bring Mail Nordic AB	01.09.2005	Sverige	Post	100 %	100 %	86
Bring Dialog Norge AS	01.11.2006	Oslo	Kunderelasjoner	100 %	100 %	57
Bring Dialogue Sweden AB	01.02.2007	Sverige	Kunderelasjoner	100 %	100 %	36
Posten Eiendom Storbyer AS	01.01.2008	Oslo	Eiendom	100 %	100 %	255
Posten Eiendom Kanalveien AS	21.03.2006	Oslo	Eiendom	100 %	100 %	121
Posten Eiendom Robsrud AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100 %	100 %	111
Posten Eiendom Alnabru AS	01.01.2008	Oslo	Eiendom	100 %	100 %	78
Posten Eiendom AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100 %	100 %	
Posten Forbrukerkontakt AS	01.10.1997	Oslo	Ingen	100 %	100 %	
Bring AS	08.03.2005	Oslo	Ingen	100 %	100 %	

NOTE 12 AKSJEINVESTERINGER (fortsetter)

POSTEN NORGE AS						
	Anskaffet/ stiftet	Adresse	Hovedvirksomhet	Eierandel 31.12.2008	Stemmeandel 31.12.2008	Balansført verdi 31.12.2008
Øvrige selskapsandeler						3
SUM Aksjeinvesteringer						5 139
Investering i tilknyttet selskap						
Itella Information AS	01.06.2008	Oslo	Informasjonslogistikk	49 %	49 %	11
SUM Posten Norge AS						5 150
KONSERN						
Tilknyttet selskap i konsern						
Se oversikt nedenfor						51
Aksjeinvesteringer konsern						
Fagernes Skysstasjon	1996	Fagernes			25 %	3
Mindre aksjeposter						2
Aksjeinvesteringer						5
SUM konsern						56

Bring Citymail AB ble i 2009 tilført til-sammen 80 mill. kroner for å kunne foreta nyemisjon i datterselskapet Bring Citymail Denmark A/S på bakgrunn av egenkapital-situasjonen i dette datterselskapet. I løpet av høsten 2009 ble det besluttet å avvikle virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S. Posten Norge AS har skrevet ned verdien på aksjene i Bring Citymail AB til null. Videre kjøpte Posten Norge AS i november 2009 alle aksjene i Bring Citymail Sweden AB og Bring Mail Nordic AB fra Bring Citymail AB for henholdsvis 29 mill. kroner og 86 mill. kroner.

I løpet av 2009 er Cetei AB fusjonert inn i det heleide datterselskapet CombiTrans AB som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Verdien på aksjene er i 2009 redusert med 13 mill. kroner blant annet i forbindelse med en justering av en avsatt earn-out på grunn av ikke oppnådde resultater i 2009 .

I desember 2009 kjøpte Posten Norge AS resterende aksjer i de fire selskapene Bring Logistics Stockholm AB, Bring Logistics Gøteborg AB, Bring Logistics Linkøping AB og Bring Logistics Jønkøping AB fra Bring Logistics Halmstad AB og Bring Logistics

Jønkøping AB. Transaksjonen skjedde til virkelig verdi og medførte en økning i verdien på aksjene i de to selgende selskapene på henholdsvis 19 mill. kroner og 5 mill. kroner.

Bring Logistics Linehaul AS ble etablert i 2009 og selskapet skal utvikle konkurranse-kraftig linehaul for forretningsområdene i Bring og eksterne kunder.

Posten Eiendom Espehaugen er per 31. desember 2009 overført til holdt for salg. Se note 18.

NOTE 12 AKSJEINVESTERINGER (fortsetter)

Konsernet har følgende investering i felleskontrollert virksomhet:			
Enhet	Land	Virksomhet	Eierandel
BuyPass AS	Norge	IT	50 %
Konsernets totale andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader relatert til investeringer i felles kontrollert virksomhet som er pådratt sammen med de andre deltagerene er som følger:			
	BuyPass		
	2009	2008	2007
Eiendeler			
Anleggsmidler	10	15	14
Omløpsmidler	143	111	57
Gjeld			
Langsiktig gjeld	99	8	12
Kortsiktig gjeld	1	76	35
Netto Eiendeler	53	42	24
Inntekter	73	64	48
Kostnader	52	45	38
Bring Parcels AB (tidl PNL) var i 2007 en felleskontrollert virksomhet eiet med 50%. I 2008 ble resterende 50% kjøpt og selskapet ble konsolidert inn som et datterselskap per 31.12.2008. I 2007 hadde selskapet sum eiendeler på 193 mill. kroner, sum gjeld på 167 mill. kroner, inntekter på 664 mill. kroner og kostnader på 650 mill. kroner.			

NOTE 12 AKSJEINVESTERINGER (fortsetter)

Investeringer i tilknyttede selskap		Balansført verdi		Avgang	Resultat-	Øvrige	Balansført
Enhet	Land/By	Eierandel	31.12.2008	2009	andel 2009	justeringer	verdi 31.12.2009
Itella Information AS	Oslo	49 %	11		2		13
Svensk Adressändring AB	Sverige	15 %	19		3	(2)	20
AdressPoint AB	Sverige	15 %	2			1	3
Materiallageret AS	Longyearbyen	34 %	8			(1)	7
Euroterminal A/S	Danmark	50 %	5			(1)	4
ION Solutions LTD	India	35 %	5	(5)			
Gecko Industrisystemer AS	Kristiansand	34 %	2			(1)	2
Nor-Cargo Vestfinnmark AS	Hammerfest	50 %	1				1
Udac Alfa AB	Sverige	42 %	1		(1)		1
Øvrige selskapsandeler			1				1
Totalt			56	(5)	5	(3)	51
ErgoGroup kjøpte ytterligere 16% av aksjene i ION Solutions i januar 2009, noe som medførte en total eierandel på 51%. Selskapet ble konsolidert inn i konsernregnskapet som datterselskap fra og med januar 2009.							

NOTE 12 AKSJEINVESTERINGER (fortsetter)

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede selskapene:					
Enhet	Eiendeler	Gjeld	EK	Omsetning	Årsresultat
Itella Information AS	81	50	31	149	4
Svensk Adressändring AB	74	55	19	224	18
AdressPoint AB	6	3	3	10	2
Materiallageret AS	21	11	11	6	1
Euroterminal A/S	17	8	9	3	
Sum øvrige	90	77	13	197	
Totalt	288	203	85	589	25

NOTE 13 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIGE OG KORTSIKTIGE FORDRINGER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
22	39	65			
2 918	2 463	1 719	67	43	31
2 940	2 502	1 784	67	43	31
		39	3		
		39	3		
		39	3		
		8			
		1 659	58		
		1 784	67		
58	83	74	76	84	59
539	2 311	2 031			
597	2 394	2 105	76	84	59

1. års forfall/innbetalinger på rentebærende langsiktige fordringer er reklassifisert til rentebærende kortsiktige fordringer.

Forskuddsbetalinger til innskuddsfond og premiefond i Vital inngikk i annen kortsiktig fordring med 71 mill. kroner (76 mill. kroner i 2008 og 58 mill. kroner i 2007).

Selskapet har sikret vesentlige deler av sin virksomhet og materielle verdier gjennom tradisjonelle forsikringsdekninger. For biler

har selskapet kun lovpålagt ansvarsdekning. Selskapet er selvassurandør for kaskodelen.

Som forsikringstaker har selskapet anledning til å håndtere avtalte deler av virksomhetens risikoeksponering innenfor forsikringsselskapenes forsikringskonsesjon. Denne forsikringsaktiviteten håndteres økonomisk og risikomessig atskilt fra forsikringsselskapets øvrige virksomhet, ved at selskapet bruker en egen konto for å håndtere disse risiki. Kontrolløsning

gjelder for noen utvalgte dekninger, og er begrenset til å gjelde kun ansvarsdekningen. Skadeomfanget innenfor dekningene som har ligget under kontoordningen, har vært positiv. Postens kontoordning for forsikringer inngår i andre langsiktige fordringer med 30 mill. kroner (27 mill. kroner i 2008 og 21 mill. kroner i 2007).

Det er også tegnet styreansvarsforsikring for konsernet. Konsernets ansatte er dekket for skade og liv gjennom personal-forsikringer.

NOTE 14 ANDRE LANGSIKTIGE FORDRINGER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
3	5	4			
57		47	1	1	5
21	25	21	5	6	5
81	30	72	46		57
			89	78	53
			141	85	120

Forordringer på ansatte består i sin helhet av lån til ansatte med nedbetalingstid lengre enn 12 måneder. Disse lånene er rentefrie og de ansatte innberettes for rentefordelen.

Øvrige langsiktige fordringer i datterselskapene inneholder forskuddsbetalte kostnader knyttet til kontrakter for implementering av driftsplattformer innen IKT på 30 mill. kroner i 2009 (25 mill. kroner i 2008).

NOTE 15 VAREBEHOLDNINGER

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
55	60	47			
(4)	(5)	(13)	69	86	71
51	55	34	(17)	(21)	(6)
			52	65	65

Varebeholdningen består hovedsakelig av frimerker og øvrige varer som selges gjennom salgsnettene. Periodens varekostnad for Posten Norge

AS beløp seg til 119 mill. kroner (138 mill. kroner i 2008 og 130 mill. kroner i 2007). Periodens nedskrivning utgjorde 13 mill. kroner (5 mill. kroner i 2008 og 4 mill. kroner i 2007).

For konsernets datterselskap beløp periodens varekost seg til 441 mill. kroner (514 mill. kroner i 2008 og 552 mill. kroner i 2007).

NOTE 16 RENTEFRIE KORTSIKTIGE FORDRINGER

POSTEN NORGE AS			KONSERN			
2007	2008	2009		2009	2008	2007
964	886	735	Kundefordringer	2 887	3 361	3 351
2	8	6	Fordringer ansatte	9	12	4
174	195	174	Fordringer konsernselskaper			
50	72	43	Forskuddsbetalte kostnader	306	377	387
15	26	8	Kortsiktige derivater	8	26	17
276	372	371	Øvrige fordringer	935	999	749
1 481	1 559	1 338	Rentefrie kortsiktige fordringer	4 145	4 775	4 508
Aldersfordelte kundefordringer:						
700	615	696	Ikke forfalt	2 307	2 413	2 422
254	263	38	0 - 30 dager	422	755	730
9	19	2	30 - 60 dager	57	107	89
	4	3	60 - 90 dager	28	39	31
14	14	9	Over 90 dager	133	127	125
(13)	(29)	(12)	Avsetning tap på fordringer	(60)	(80)	(45)
964	886	735	Sum kundefordringer	2 887	3 361	3 351
Avsetning tap på fordringer:						
11	13	29	Balanse 01.01	80	45	37
13	29	17	Avsatt i løpet av året	38	60	32
(9)	(17)	(42)	Faktiske tap ført mot avsetning	(56)	(20)	(16)
(2)	4	8	For mye/for lite avsatt tidligere år		(4)	(9)
			Omregningsdifferanser	(2)	(1)	1
13	29	12	Balanse 31.12	60	80	45
9	17	528	Totale faktiske tap på fordringer	28	22	16
Fordeling avsetning tap på fordringer:						
6	22		Individuelle krav	23	52	24
7	7	12	Kollektiv avsetning	38	28	21
13	29	12	Sum fordeling	60	80	45

Balanseført verdi av rentefrie kortsiktige fordringer var tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av kort forfallstid. Konsernet hadde ingen vesentlig kredittrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kunne sees på som en gruppe pga likheter i kredittrisikoen. Konsernet har retningslinjer

for å påse at salg kun foretas til kunder som ikke har hatt vesentlige problemer med betaling tidligere og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer. Det er ingen indikasjoner på at kundefordringer som ikke er forfalt eller allerede avsatt for ved balansedagen ikke skal kunne inndrives.

Totale faktiske tap på fordringer i morselskapet inkluderer 503 mill. kroner i tap på intern fordring mot Bring Citymail AB knyttet til finansiering av Bring Citymail Denmark A/S. Fordringen var tidligere klassifisert som langsiktig lån til datterselskaper.

NOTE 17 LIKVIDE MIDLER

POSTEN NORGE AS			KONSERN			
2007	2008	2009		2009	2008	2007
438	993	1 034	Bank/kontanter	1 634	1 812	954
646		300	Kortsiktige plasseringer	300	25	693
1 084	993	1 334	Likvide midler i balansen	1 934	1 837	1 647
			Kassekreditt		(2)	(15)
1 084	993	1 334	Netto likvide midler	1 934	1 835	1 632

Med likvide midler menes kontanter og kontantekvivalenter.

En betydelig del av kontantene er knyttet opp til likviditetsbehovet i salgsnett. Posten forplikter seg i Kasseholdsavtalen med Postbanken til en hver tid å ha tilstrekkelig med kontanter tilgjengelig til å kunne betjene Postbankens kunder. Kassebeholdningen per 31.12.2009 utgjorde 308 mill. kroner og beregnes ut fra et krav om å kunne møte 95% av historiske netto utbetalinger. Godtgjørelse for disse tjenestene inngår i driftsinntektene, mens rentekompensasjon fra kasseholdet føres som finansinntekter.

I tillegg har konsernet bundne midler på totalt 103 mill. kroner.

Posten Norge AS har etablert en bankgaranti i Nordea som sikkerhet for de ansattes forskuddstrekk på totalt 479 mill. kroner samt at de fleste datterselskaper også har egne skattetrekksgarantier hos banker. Posten Eiendom har etablert bankgarantier på tilsammen 76 mill. kroner hovedsakelig i Nordea og Fokus Bank som sikkerhet for prosjektet med utbygging av Østlandsterminalen.

Det benyttes et konsernkontosystem i Nordea i både Norge, Sverige og Danmark

hvor Posten Norge AS i henhold til avtalene er konsernkontoinehaver. Tilsvarende avtale er etablert for tre datterselskaper i Handelsbanken i Sverige. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinehaver. Per 31.12.2009 hadde Posten ubenyttede trekkrettigheter på konsernkontoordninger i Nordea og Handelsbanken på henholdsvis 500 mill. kroner og 300 mill. kroner.

NOTE 18 HOLDT FOR SALG

POSTEN NORGE AS			KONSERN			
2007	2008	2009		2009	2008	2007
5			Holdt for salg immaterielle eiendeler			5
24	388		Holdt for salg bygninger	35	438	4
		37	Holdt for salg transportmidler, inventar mv			24
			Holdt for salg aksjer			4
			Holdt for salg øvrige eiendeler	2		
29	388	37	Sum holdt for salg eiendeler	37	438	37

Følgende eiendeler var klassifisert som holdt for salg per 31.12.2009:

I 2009 ble det besluttet at tomten i det 100% eide datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS ikke skulle brukes av Posten. Aksjene i selskapet ble reklassifisert til holdt for salg i Posten Norge AS og eiendelene i selskapet reklassifisert til egen linje for holdt for salg i konsernregnskapet. Selskapet ble solgt i februar 2010 for 87 mill. kroner. Dette gir en gevinst på salget på 24 mill. kroner i morselskapet og på 25 mill. kroner i konsernet.

Følgende eiendeler var klassifisert som holdt for salg per 31.12.2008 og ble solgt/tilbakeført til anleggsmidler i løpet av 2009:

Posten Norge og Bring Logistics besluttet i 2008 å selge til sammen 16 av konsernets post- og godsterminaler for å frigjøre kapital til andre satsinger. Per 31.12.2009 var de fleste terminalene solgt, mens de resterende terminalene har blitt tilbakeført til anleggsmidler.

Terminalene i Kristiansand, Stokke, Sarpsborg og Tromsø ble solgt i januar 2009 med en

samlet netto gevinst på 18 mill. kroner. Terminalen i Vestfold, som eies gjennom Bring Logistics datterselskap Nor-Cargo Eiendom AS, ble solgt i februar 2009 til bokført verdi. Posten har tegnet leieavtaler med de nye eiere av de solgte terminalene.

Terminalene i Hamar og Drammen ble ikke solgt, og 155 mill. kroner ble tilbakeført fra holdt for salg til anleggsmidler i 2009. Aktive salgsprosesser for disse eiendommene er planlagt gjenopptatt i 2010.

NOTE 19 EGENKAPITAL

	Majoritetsinteresser					
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Sikrings- reserve	Virkelig verdi reserve	Annen egenkapital	Total egenkapital
POSTEN NORGE AS						
Egenkapital 01.01.2007	3 120	992		3	1 220	5 335
Kontantstrømsikring:						
- Verdiendringer/overført til resultat			39			39
- Skatt på verdiendringer			(11)			(11)
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			28			28
Årsresultat Posten Norge AS					822	822
Totalresultat			28		822	850
Utbetalt utbytte					(488)	(488)
Tilbakebetaling tilsv statstilskudd AFP (§ 6)					(80)	(80)
Egenkapital 31.12.2007	3 120	992	28	3	1 475	5 618
Egenkapital 01.01.2008	3 120	992	28	3	1 475	5 618
Kontantstrømsikring:						
- Verdiendringer/overført til resultat			(147)			(147)
- Skatt på verdiendringer			41			41
Skatteeffekt fisjonsfordringer					(2)	(2)
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			(106)		(2)	(108)
Årsresultat Posten Norge AS					(281)	(281)
Totalresultat			(106)		(283)	(389)
Utbetalt utbytte					(597)	(597)
Egenkapital 31.12.2008	3 120	992	(78)	3	595	4 632
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(78)	3	595	4 632
Kontantstrømsikring:						
- Verdiendringer/overført til resultat			95			95
- Skatt på verdiendringer			(27)			(27)
Omregningsdifferanser					(54)	(54)
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			68		(54)	14
Årsresultat Posten Norge AS					(157)	(157)
Totalresultat			68		(211)	(143)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(10)	3	384	4 489
Fri egenkapital:	2009	2008	2007			
Annen egenkapital	377	520	1 506			
Bundne reserver	7	75	(31)			
Utsatt skattefordel	(621)	(693)	(519)			
Fri egenkapital før utbytte	(237)	(98)	956			

NOTE 19 EGENKAPITAL (fortsetter)

	Majoritetsinteresser								
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Sikrings- reserve	Virkelig verdi reserve	Omregnings- differanse	Annen egenkapital	Total	Minoritets- interesser	Total egenkapital
KONSERN									
Egenkapital 01.01.2007	3 120	992	(2)	3	34	1 405	5 551	15	5 566
Årets omregningsdifferanser					(30)		(30)		(30)
Kontantstrømsikring:									
- Verdiendringer/overført til resultat			43				43		43
- Skatt på verdiendringer			(12)				(12)		(12)
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			31		(30)		1		1
Årsresultat konsern						796	796		796
Totalresultat			31		(30)	796	797		797
Utbetalt utbytte						(488)	(488)	(6)	(494)
Tilbakebetaling tilsv statstilskudd AFP (§ 6)						(80)	(80)		(80)
Øvrige endringer i egenkapital						(2)	(2)	(1)	(3)
Egenkapital 31.12.2007	3 120	992	29	3	4	1 630	5 778	8	5 786
Egenkapital 01.01.2008	3 120	992	29	3	4	1 630	5 778	8	5 786
Årets omregningsdifferanser					102		102		102
Kontantstrømsikring:									
- Verdiendringer/overført til resultat			(147)				(147)		(147)
- Skatt på verdiendringer			41				41		41
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			(106)		102		(4)		(4)
Årsresultat konsern						(35)	(35)	7	(28)
Totalresultat			(106)		102	(35)	(39)	7	(32)
Utbetalt utbytte						(597)	(597)	(5)	(602)
Øvrige endringer i egenkapital						11	11	(3)	8
Egenkapital 31.12.2008	3 120	992	(77)	3	106	1 009	5 153	7	5 160
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(77)	3	106	1 009	5 153	7	5 160
Årets omregningsdifferanser					(114)		(114)		(114)
Kontantstrømsikring:									
- Verdiendringer/overført til resultat			95				95		95
- Skatt på verdiendringer			(27)				(27)		(27)
Inntekter/(kostnader) direkte innregnet i egenkapital			68		(114)		(46)		(46)
Årsresultat konsern						111	111	7	118
Totalresultat			68		(114)	111	65	7	72
Utbetalt utbytte						(2)	(2)	(6)	(8)
Øvrige endringer i egenkapital						(2)	(2)	(8)	(10)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(9)	3	(8)	1 116	5 214		5 214

Aksjekapital besto per. 31.12.2009 av 3 120 000 aksjer til en pålydende verdi av 1 000 kroner. Selskapets aksjer eies i sin helhet av staten ved Samferdselsdepartementet.

Aksjelovens krav til at utbytte ikke skal medføre en egenkapitalandel på under 10%, og at selskapet ikke kan beslutte utdelt mer enn det som er forenlig med forsiktig og

god forretningskikk, er overholdt. I 2009 var det ikke utbetalt utbytte. I 2008 ble det utbetalt totalt 597 mill. kroner i utbytte til Samferdselsdepartementet, inklusiv et ekstraordinært utbytte på 91 mill. kroner. I 2007 ble det utbetalt 488 mill. kroner i utbytte, samt foretatt en tilbakebetaling av statstilskudd for AFP på 80 mill. kroner. Det er ikke foreslått utbytte av årets resultat

som følge av manglende fri egenkapital.

Minoritetens andel av egenkapitalen per 31.12.2009 utgjorde 0,4 mill. kroner (7 mill. kroner i 2008 og 8 mill. kroner i 2007).

For nærmere opplysninger om skatt og skatteeffekter henvises til note 8.

NOTE 20 AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

POSTEN NORGE AS	Restrukturering	Ventelønn	Pensjon	Andre	Sum
Balanse 01.01.2007	41	128	1 484	101	1 754
Avsatt i løpet av året	282				282
Reverserte avsetninger fra tidligere år		(26)		(6)	(32)
Renteeffekt av neddiskontering	1	2			3
Benyttet avsetning gjennom året	(29)	(22)			(51)
Årets endring pensjonforpliktelse			83		83
Balanse 31.12.2007	295	82	1 567	95	2 039
Avsatt i løpet av året	194	4		3	201
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(39)			(19)	(58)
Renteeffekt av neddiskontering	10	3			13
Benyttet avsetning gjennom året	(55)	(18)			(73)
Årets endring pensjonforpliktelse			29		29
Balanse 31.12.2008	405	71	1 596	79	2 151
Avsatt i løpet av året	328			4	332
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(167)	(5)			(172)
Renteeffekt av neddiskontering	4	2			6
Benyttet avsetning gjennom året	(121)	(15)			(136)
Årets endring pensjonforpliktelse			10		10
Overføring av forpliktelse	(29)		29		
Balanse 31.12.2009	419	53	1 635	83	2 190
Kortsiktig del av avsetninger	295	12			307
Langsiktig del av avsetninger	124	41	1 635	83	1 883

KONSERN

Balanse 01.01.2007	66	128	1 710	141	2 045
Avsatt i løpet av året	300			3	303
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(6)	(26)		(9)	(41)
Renteeffekt av neddiskontering	1	2			3
Omregningsdifferanser			(3)		(3)
Benyttet avsetning gjennom året	(45)	(22)		(10)	(77)
Årets endring pensjonforpliktelse			118		118
Balanse 31.12.2007	316	82	1 825	125	2 348
Avsatt i løpet av året	245	4		13	262
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(46)			(1)	(47)
Renteeffekt av neddiskontering	10	3			13
Omregningsdifferanser	2		4		6
Benyttet avsetning gjennom året	(65)	(18)		(9)	(92)
Årets endring pensjonforpliktelse			91		91
Balanse 31.12.2008	462	71	1 920	128	2 581
Avsatt i løpet av året	393			10	403
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(167)	(5)		(8)	(180)
Renteeffekt av neddiskontering	4	2			6
Omregningsdifferanser	(3)		(8)	(1)	(12)
Benyttet avsetning gjennom året	(178)	(15)		(8)	(201)
Årets endring pensjonforpliktelse			51		51
Overføring av forpliktelse	(29)		34		5
Balanse 31.12.2009	482	53	1 997	121	2 653
Kortsiktig del av avsetninger	355	12		12	379
Langsiktig del av avsetninger	127	41	1 997	109	2 274

NOTE 20 AVSETNING FOR FORPLIKTELSE (fortsetter)**Restrukturering**

Årets avsetning i morselskapet på 328 mill. kroner var knyttet til:

Personalmessige tiltak	193
Husleie tomme lokaler	114
Andre tiltak	21

Total avsetning per 31.12.2009 i morselskapet var på 419 mill. kroner etter overføring av 29 mill. kroner til pensjonsforpliktelser, som gjelder avsetning av forpliktelser knyttet til avtalefestet førtidspensjon (AFP).

Forpliktelsen fordelte seg på:

Personalmessige tiltak	260
Husleie tomme lokaler	138
Andre tiltak	21

Det er forventet at utbetalingene fordeler seg med 295 mill. kroner i 2010, 104 mill. kroner i 2011 og 20 mill. kroner i 2012. Omstillingskostnadene var i hovedsak knyttet til nedleggelse av virksomheten i Citymail Danmark, etablering av nytt postkontor-

konsept og endring i terminalstruktur i forbindelse med etablering av ny Østlands-terminal på Robsrud.

I tillegg til Posten Norge AS var det i konsernet avsatt tilsammen 63 mill. kroner per 31.12.2009. Avsetningene fordelte seg på 52 mill. kroner til personalmessige tiltak, 9 mill. kroner for husleie og tomme lokaler og 2 mill. kroner til andre tiltak. Det er forventet at 60 mill. kroner utbetales i 2010 og 3 mill. kroner i 2011.

Avsetningene samsvarer med beregnet forpliktelse, og er neddiskontert.

Ventelønn

Ventelønn utbetales til ansatte i staten som blir oppsagt fra sin stilling, i en periode fram til de får nytt arbeid. For ansatte i Posten Norge AS gjelder ordningen for oppsigelser foretatt til og med 31.12.2004. Ved etablering av Posten Norge AS 01.07.2002 besluttet staten at selskapet selv må dekke

ventelønnskostnader knyttet til oppsigelser foretatt i tidsrommet 01.07.2002 til 31.12.2004. Utbetalingene i 2009 var 15 mill. kroner og avsetningen per 31.12.2009 var på 53 mill. kroner.

Utbetalingene strekker seg inntil 11 år framover i tid og er avhengig av i hvilken grad ventelønnsuttakerne får seg fast eller midlertidig arbeid. Det er derfor en viss usikkerhet knyttet til størrelsen på avsetningen, som er vurdert ut fra erfaringen med utbetalinger i årene 2003-2008. Avsetningen er neddiskontert.

Pensjon

Pensjoner er nærmere beskrevet i note 3.

Andre

Langsiktige avsetninger for forpliktelser inkluderte fjerningsforpliktelser på 13 mill. kroner knyttet til tomten på Alnabru samt kjøpsforpliktelser for IT-relatert teknologi på 11 mill. kroner.

NOTE 23 FINANSIELLE INSTRUMENTER (fortsetter)

Totalt kontraktsbeløp (MNOK) for renteswapper og terminkontrakter balanseført per 31.12.2008:

KONSERN	Gjenværende periode			Sum kontraktsbeløp		
	Under 1 år	1 - 5 år	Mer enn 5 år	2009	2008	2007
Kontantstrømsikring						
Renteswapper		1 150		1 150	900	400
Valuta terminkontrakter SEK	2 149			2 149	2 450	2 236
Valuta terminkontrakter EUR	239			239	414	167
Terminkontrakter kraftkjøp						19
Terminkontrakter diesel						26
Terminkontrakter jetfuel						13
Virkelig verdi sikring						
Valutaswapper					135	150
Renteswapper		400		400	400	
Ikke sikring						
Rente-/valutaswapper 1)			1 211	1 211	1 211	915
Valutaterminkontrakter 2)						
Inflasjonsswap (netto) 3)					1 000	1 000
Sum	2 388	1 550	1 211	4 638	6 510	4 926

1) Rente-/valutaswapper knyttet til langsiktige låneavtaler hvor både lånene og derivatene er klassifisert som virkelig-verdi-over-resultat, se nærmere beskrivelse under punkt 2.

2) Terminkontrakter og swapper klassifisert som virkelig verdi over resultat og inngått for å styre risiko knyttet til enkelte euroinntekter, dieselkostnader og rente.

3) Inflasjonsindeksert rentebytteavtale ble inngått med sikte på å beskytte konsernets konkurransevne ved å sikre selskapet mot kostnader som er positivt korrelert til inflasjon. Swappen ble klassifisert som virkelig verdi over resultat. I henhold til avtale mottar Posten Norge den prosentvise endringen i den norske konsumprisindeksen over kupongperioden (årlig) samt en fast spread på inflasjonsindeksen mot å betale 3 måneders Nibor kvartalsvis. I 2009 ble deler av avtalen kansellert, og avtalens hovedstol var per 31.12.09 på 700 mill. kroner. I tillegg ble det i 2009 inngått en avtale med DnBNOR om en realrenteobligasjon hvor kontantstrømmene motsvarer kontantstrømmene fra den gjenværende inflasjonsindekserte rentebytteavtalen. Som en følge av dette er inflasjonsswapen eliminert så lenge konsumprisindeksen er større enn eller lik 0.

Kontantstrømsikring**Rentesikring – langsiktig lån**

Posten Norge har to lån i Nordiska Investeringsselskapet på henholdsvis 400 mill. kroner (tatt opp i 2005) og 750 mill. kroner (tatt opp i 2008) med rentefastsettelse hver 6. mnd. For å sikre faste rentebetingelser er det inngått renteswapper for 1 150 mill. kroner slik at Posten netto betaler fastrente på de sikrede lånene. De sikrede lånene og renteswappene har de samme kritiske betingelsene og kontantstrømmene forventes å finne sted til 2011 for lånet tatt opp i 2005 og til 2016 for lånet tatt opp i 2008. I 2009 ble 12 mill. kroner resirkulert over resultatet (9,6 mill. kroner i 2008 og 3,2 mill. kroner i 2007).

Valutasikring – euro inntekter

Posten Norge hadde inntekter på rundt 28 mill. EUR for distribusjon av post fra utlandet i 2009 og forventer inntekter på rundt 27 mill. EUR i 2010. En andel av valutakursrisikoen sikres ved å selge euro terminer. Verdiendringen for valutaterminer som er

effektive sikringsinstrumenter føres mot egenkapitalen. Kontantstrømmene i form av opptjente euro inntekter påvirker resultatregnskapet månedlig. I 2009 ble 17,2 mill. kroner overført fra egenkapital til resultatlinjen Driftsinntekter som reduksjon av inntekter (3,8 mill. kroner til økning av inntektene i 2008 og 5,3 mill. kroner til økning av inntektene i 2007) på grunn av realiserede euro inntekter. 2,6 mill. kroner ble overført til resultatlinjen Finansinntekter (1,5 mill. kroner i 2008 og 1,7 mill. kroner i 2007) på grunn av dagskursomregning av balansen. Per 31.12.2009 er det inngått salgsterminer på 27,5 mill. EUR for 2010, og per 31.12.2009 er det balanseført en urealiserte gevinst på rundt 8 mill. kroner som følge av styrket krone mot euro.

Kraftsikring

Posten Norge konsern kjøper kraft tilsvarende 230 mill. kWh i året. Kraftprisene ble frem til 2008 sikret ved å kjøpe forwardkontrakter. Verdiendringen for forwardkontraktene som var effektive sikringsinstrumen-

ter ble ført mot egenkapitalen. I 2007 ble det inngått avtale med Bergen Energi for forvaltning av konsernets strømforsbruk i Norge, Sverige og Danmark med virkning fra og med henholdsvis 01.04.2008, 01.01.2008 og 01.01.2009. Avtalen innebærer at Bergen Energi overtar finansielle posisjoner og fakturerer fysisk og finansielt samlet.

Diesel/Jetfuel sikring

Posten Norge forbruker 25-30 mill. liter drivstoff, henholdsvis bensin, diesel og jetfuel i året. Prisene har historisk blitt sikret for diesel og jetfuel da eksponeringen er størst i disse produktene. En andel av eksponeringen sikres ved å kjøpe forwardkontrakter. Verdiendringen for forwardkontraktene som frem til 2007 ble vurdert som effektive sikringsinstrumenter ble ført mot egenkapitalen. I 2007 inngikk Posten terminkontrakter som sikret ca 40% av forventet forbruk for 2008 for jetfuel og diesel, men på grunn av utfordringer i forbindelse med effektivitetsberegninger ble ikke sikringsbokføring benyttet. Forwardkontraktene ble

bokført som virkelig verdi over resultat med et netto resultatteffekt på 1,4 mill. kroner i 2008, og per 31.12.2008 var det ikke inngått teminkontrakter som sikret drivstoff. Det er heller ikke inngått terminkontrakter i 2009 som sikrer drivstoff.

Virkelig verdi sikring**Landslogistikken**

Posten Norge hadde avtale om å kjøpe maskiner til prosjekt Landslogistikken i perioden 2009-2010 for 15 mill. EUR. Valutakursrisikoen knyttet til investeringene var sikret med euro terminer for tilsvarende beløp. Verdiendrin-

gene på terminkontraktene samt tilsvarende urealisert gevinst/tap på innkjøpskontraktene ble balanseført inntil investeringene var bokført i regnskapet. Per 31.12.2009 var siste euro kjøp gjennomført og balanseført virkelig verdi på terminkontraktene og balanseført urealisert gevinst/tap på innkjøpskontrakter var 0. Dette tilsvarte en endring i løpet av året på hhv 26 mill. kroner (24 mill. kroner i 2008) og 33,7 mill. kroner (34,2 mill. kroner i 2008 og 1,2 mill. kroner i 2007). I 2009 er den akkumulerte realiserede nettogevinsten på terminene på tilsammen 9,7 mill. kroner ført som reduksjon av anskaffelseskost på maskiner.

Obligasjonslån

Posten Norge utstedte obligasjonslån i 2008 der 1 100 mill. kroner er i henhold til flytende betingelser og 400 mill. kroner til faste betingelser. Posten har inngått en renteswap fra fast til flytende rente slik at hele lånet er til flytende betingelser. Verdiendringene på renteswappen balanseføres inntil lånet forfaller i 2011. Per 31.12.2009 var balanseført virkelig verdi på renteswappen på 15 mill. kroner. Verdien av renteswappen justeres for gevinst/tap ved rullering og utgjorde en gevinst på 2,8 mill. kroner i 2009.

4. SIKRING AV INVESTERINGER I UTENLANDSKE ENHETER:

	2009	2008	2007
Valuta terminkontrakter	2 149	2 450	2 236
Sum	2 149	2 450	2 236

Siden 2005 har Posten Norge benyttet valutaterminkontrakter i svenske kroner for sikring av investeringer i utenlandske datterselskaper. Posten Norge har investert 100 mill. svenske kroner i Bring Citymail Sweden AB, 65 mill. svenske kroner i Bring Express AB, 675 mill. svenske kroner i Bring

Frigoscandia AB, 180 mill. svenske kroner i Bring Mail Nordic AB, 961 mill. svenske kroner i SYSteam AB, 374 mill. svenske kroner i Bring Logistics Sverige selskapene og 225 mill. svenske kroner i CombiTrans AB. Investeringenes valutakursrisiko er sikret ved å selge totalt 2 580 mill. svenske kroner

i rullerende terminkontrakter. Verdiendringene i terminene føres mot omregningsdifferanser fra investeringene ført i egenkapital inntil investeringene avhendes. Ved sikringsineffektivitet føres verdiendringen mot resultatet.

5. SIKRINGSRESERVE I EGENKAPITAL:

Bevegelser i fond for sikringsreserver i egenkapital (se note 19) fordelt på renteswapper og terminkontrakter:

KONSERN	Renteswap	Terminkontrakter	Sikringsreserver	Sum
Balanse 01.01.2007	12	(15)		(2)
Verdiendringer	9	38		47
Overføring til resultat	(3)			(3)
Tilhørende utsatt skatt	(2)	(11)		(13)
Balanse 31.12.2007	16	12		29
Verdiendringer	(41)	(81)		(122)
Overføring til resultat	(10)	(15)		(25)
Tilhørende utsatt skatt	14	27		41
Balanse 31.12.2008	(20)	(57)		(77)
Verdiendringer	(4)	73		69
Overføring til resultat	12	15		26
Tilhørende utsatt skatt	(2)	(25)		(27)
Balanse 31.12.2009	(15)	6		(9)

Av den totale bevegelsen i sikringsreserven i 2009 på 69 mill. kroner (-106 mill. kroner i 2008 og 31 mill. kroner i 2007) gjaldt alt Posten Norge AS.

NOTE 24 FINANSIELL RISIKO

RISIKOSTYRING I POSTEN NORGE

Utgangspunktet for risikostyringen i Posten er at den enkelte leder i konsernet skal sørge for å ha kunnskap om all vesentlig risiko innenfor eget ansvarsområde. Gjennom definerte prosesser skal håndtering av risiko rapporteres slik at det ansvaret konsernstyret og konsernledelsen har i henhold til gjeldende lovgivning samt prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse, kan ivaretas. Årlig gjennomføres det en risikoanalyse som vurderer konsernets samlede risiko. Analysen angir konsernovergripende risikoforhold og hvilke tiltak som er iverksatt for å styre og kontrollere risikoene.

ORGANISERING OG FULLMAKTSSTRUKTUR

Styret: Årlig presenteres en risikoanalyse for styret i Posten Norge AS. Styret behandler administrasjonens vurdering av konsernets totale risikobilde på områdene strategisk risiko, finansiell risiko, operasjonell risiko og omdømmerisiko.

Fullmakter: Det skal foreligge fullmakter for bevilgninger og investeringsrammer. Overordnede rammer besluttes i styret og kan delegeres i organisasjonen. Enhver videredelegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder.

OPPFØLGING OG ANVENDELSE

Ansvarliggjøring: Alle ledere er ansvarlige innen eget område og skal ha full innsikt i og forståelse for risikobildet til enhver tid.

Risikorapportering: Risikorapporteringen i konsernet skal sikre at alle ledere har nødvendig informasjon om risikonivå og -utvikling. Styret mottar en årlig total risikoanalyse med en årlig analyse om tiltak og status.

Anvendelse av risikoinformasjon: Risiko inngår i styringen og oppfølgingen av divisjonene.

BRUK AV FINANSIELLE DERIVATER

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder. Derivater omfatter bytteavtaler (swapper) og fastprisavtaler (terminkontrakter). Finansielle derivater i Posten Norge handles for å håndtere markedsrisiko som oppstår som følge av konsernets ordinære virksomhet, samt å sikre balanseverdi (omregningsdifferanser) av utenlandske selskaper. Konser-

nets motparter og utstedere har lav kreditrisiko (se tabell for kredittrisiko under).

FØLGENDE DERIVATER BENYTTES FOR SIKRINGSFORMÅL I KONSERNET:

Terminer: En avtale om å kjøpe eller selge valutabeløp i fremtiden til en på forhånd avtalt pris. Posten benytter i hovedsak valuta-terminer for å sikre inntekter i EUR og for å sikre investeringer i utenlandsk valuta.

Swapper: Transaksjoner der to parter bytter kontantstrømmer for et avtalt beløp over en avtalt periode. De fleste swapper er skreddersydde og handles utenfor børser. De viktigste swapformene som handles av Posten er:

Swapper Renteswapper - bytte av kontantstrømmer i en avtalt periode hvor den ene parten i swappen betaler fast rente og den andre flytende rente

Swapper Valutaswapper - en avtale mellom to parter om å bytte en valuta mot en annen, med avtale om å bytte disse tilbake på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs. Kursen bestemmes ut fra dagens spotkurs og rentedifferansen mellom de to aktuelle valutaers land

Swapper Kombinert rente- og valutaswapper - partene bytter både valuta- og rentebetingelser

RISIKOKATEGORIER

For risikostyringsformål skiller Posten mellom følgende risikoformer:

Strategisk risiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer.

Finansiell risiko omfatter blant annet:

Kredittrisiko: Risiko for tap som skyldes at konsernets motparter/kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor konsernet. Kredittrisiko vedrører alle finansielle eiendeler på motparter/kunder, i hovedsak rentebærende verdipapirer, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, leasing, innvilgede ikke trukkede kreditter/ trekkfasilitet samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter.

Finansiell markedsrisiko: Oppstår som følge av konsernets åpne posisjoner i valuta-, rente- og energiinstrumenter, og risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av

endringer i markedspriser eller kurser.

Likviditetsrisiko: Risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine finansielle forpliktelser.

Operasjonell risiko: Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Omdømmerisiko: Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, eier og myndigheter. Risikostyring er et fagfelt i konsernet som er i kontinuerlig utvikling og målemetoder og verktøy forbedres løpende.

Finansiell risiko Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre et finansielt tap for den andre parten ved å ikke oppfylle forpliktelsen. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukkede kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter medfører også kredittrisiko. Da motparten i derivathandelen normalt er banker anses kredittrisikoen knyttet til derivater for å være begrenset. Den finansielle uroen i 2008 har medført at Konsernet i større grad velger motparter med lav kredittrisiko. Tabell under viser kredittrisiko for Konsernets viktigste samarbeidspartnere der alle har rating A- eller bedre.

	Standard & Poor	Moody's
DnB NOR Bank ASA	A+	Aa3
Nordea Bank Norge ASA	AA-	Aa2
Fokus Bank	A	Aa3
WestLB AG	A-	A2
BNP Paribas Oslo Branch	AA	Aa2
Svenska Handelsbanken	AA-	Aa2
Intesa Sanpaolo Group	AA-	Aa1
Commerzbank Europe (Ireland)	A+	Aa3
Skandinaviske Enskilda Banken AB	A+	A1
Societe Generale Oslo	A+	Aa2
Fortis International Finance (Dublin)	A	A1
ING Bank N.V., Dublin Branch	A	A1

Kredittrisiko knyttet til finansielle eiendeler:

Konsernet har ingen vesentlig kredittrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kan sees på som en gruppe

på grunn av likheter i kredittrisikoen. Konsernet har retningslinjer for å påse at salg kun foretas til kunder som ikke har hatt vesentlige problemer med betaling tidligere, og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer. Da konsernet ikke har finansielle eiendeler utenom

balansen, anses maksimal risikoeksponering å være representert ved bokført verdi av de finansielle eiendelene i balansen.

Konsernet anser sin maksimale risikoeksponering å være balanseført verdi av kundefordringer og andre omløpsmidler. Se note 16 for

nærmere spesifisering av kortsiktige rentefrie fordringer inklusiv aldersfordelte kundefordringer og avsetning for tap på fordringer.

Konsernet har ikke garantert for tredjeparters gjeld.

Kredittrisiko knyttet til konsernets finansielle investeringer:

RISIKOKLASSIFISERING:			
	Sannsynlighet for mislighold innen 5 år (prosent)		Ekstern rating
Risikoklasse	Fra og med	Til	Standard & Poor's
1	0,00	0,39	AA - A
2	0,15	1,05	BBB
3	0,72	4,63	BB
4	4,11	15,97	B

Kilde: Standard & Poor's Fixed Research and Standard & Poor's CreditPro (Average Default Rates 1981-2008)

ENGASJEMENT FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER			
Totale markedsbaserte plasseringer per:	1-2	3-4	
31. desember 2007	693		
31. desember 2008	25		
31. desember 2009	300		

MARKEDSBASERTE PLASSERINGER BESTÅR AV:			
Utlån	31-12-2009	31-12-2008	31-12-2007
DnB Nor	100		200
Pareto	100		
Pareto høyrente			300
Danske (Hedgefond)			100
Nordea	100		
Andre			47
Sum Posten Norge AS	300		647
DnB Nor			9
Handelsbanken		15	34
Danske Bank		9	
Nordea		1	3
Sum konsernet	300	25	693
Tapsnivå (mill. kroner):			0,59
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av utlån:			0,20

Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdfrekvens). Maksimal tap for Postens investeringer er beregnet til 0,59 mill. kroner gitt motpartens kredittrisiko.

NOTE 24 FINANSIELL RISIKO (fortsetter)

Finansiell risiko **Markedsrisiko**
Markedsrisiko oppstår som følge av konsernets åpne posisjoner i valuta-, rente- og energiinstrumenter. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser eller -kurs. Postens målsetning er å sikre risiko knyttet til både kontantstrømmer og balansen (verdirisiko som en konsekvens av kurs og renteendring).

Valuta: Markedsrisiko begrenses ved å redusere valutakurseffekten på inntekter og

i balansen gjennom bruk av terminkontrakter. Ettersom norske kroner er konsernets presentasjonsvaluta er Posten eksponert for omregningsrisiko knyttet til konsernets nettoinvesteringer. Posten søker så langt som mulig å inngå terminkontrakter for å eliminere omregningsdifferansene i regnskapet på månedlig basis. Dette gjøres ved å inngå terminkontrakter lik kjøpssum som rulleres inntil beslutning om å avhende det oppkjøpte selskapet eller ved at Posten velger en annen strategi vedrørende risi-

koeliminering, som for eksempel lån i valuta. Posten bruker sikringsbokføring for de fleste sikringer av fremtidige transaksjoner, enten kontantstrømsikring eller verdiskriringer. For eksempel er Posten netto importør av post til Norge som fører til fordring mot utenlandske postoperatører. Netto terminalinntekter mot utlandet utgjør ca 350 mill. kroner der hovedsakelig inntekstrømmen er i EUR, men også USD og SDR. Posten sikrer for tiden kun EUR inntekter som utgjør årlig ca 27 mill. euro.

Utestående valutaterminer knyttet til sikring av fremtidige kontantstrømmer og sensitiviteten med svingninger i valutakurs +/- 20% kr:

(mill. kroner)	Kjøpsvaluta	Valutabeløp	Salgsvaluta	Valutabeløp	Forfall	«Egenkapital effekt endr +/- 20%» 1)
Sikring av euro inntekter:	NOK	239	EUR	28	02.08.2010	48
Sikring av investering i utenlandske enheter:	NOK	2 149	SEK	2 580	2010	430

1) Valutakurs per 31.12.2009

Svingninger i valutakursene vil medføre en egenkapitaleffekt i konsernregnskapet for euroinntekter og en egenkapitaleffekt i morselskapets regnskap for sikring av investering i utenlandske enheter.

Posten har hatt store investeringer i terminalstrukturen i Norge (Landslogistikken) som ble sikret i sin helhet med EUR kjøpsterminer og behandlet som virkelig verdi sikring. Per 31.12.2009 var det ingen utestående terminer.

Rente: Postens renterisiko er hovedsakelig knyttet til konsernets gjeldsportefølje. Denne risikoen styres på konsernnivå.

Konsernmålsetning er at rentekostnadene skal følge av den generelle utviklingen i pengemarkedet, men fastrentelån og fastrenteavtaler kan inngås i en viss utstrekning hvis det er risiko for unormalt høye pengemarkedsrenter og økonomiske fordeler kan forventes ved å ha fastrentebetingelser.

Per 31.12.2009 hadde 31% av konsernets rentebærende gjeld en rentebinding på over ett år.

Per 31.12.2009 hadde Posten 1 298 mill. kroner i fastrentelån. En renteendring på +/-1% på disse lånene vil påvirke egenkapital med totalt +/- 13 mill. kroner.

Rentesensitivitet (+/-1%) knyttet til netto rentebærende gjeld (kun flytende rente) per 31.12.2009 var 8,1 mill. kroner, der netto rentebærende gjeld med flytende rente var 814 mill. kroner. Renterisiko oppstår når det er ubalanse mellom rentebærende gjeld og rentebærende likvide midler og der durasjonen (gjennomsnittlig vektet tid til forfall) er ulik for midler og gjeld. Netto rentebærende gjeld inneholdt 200 mill. svenske kroner i sertifikatlån med forfallstid under 6 måneder. Disse lånene rulleres på grunn av lave marginer og der syndikatlånet (4 158 mill. kroner) som er alternativ finansieringskilde, ikke var blitt trukket på per 31.12.2009.

Instrument- og rentebindingsfordelt gjeldsportefølje for flytende rente gjeld:

(mill. kroner)	Neste renteregulering		
2009	31.12.2009	0-3 mnd	3-6 mnd
Sertifikatlån	162	81	81
Private Placement	915	915	
Obligasjonslån	1 498	1 498	
Banklån/andre lån	173	173	
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	2 748	2 667	81
Likvide midler	1 934	1 934	
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	814	733	81
2008	31.12.2008		
Sertifikatlån	550	550	
Private Placement	915	915	
Obligasjonslån	1 497	1 497	
Banklån/andre lån	529	529	
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	3 491	3 491	
Likvide midler	1 837	1 837	
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	1 654	1 654	
2007	31-12-2007		
Sertifikatlån	1 600	1 400	200
Private Placement	915	915	
Banklån/andre lån	279	279	
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	2 794	2 594	200
Likvide midler	1 647	1 647	
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	1 147	947	200

Inflasjonsindeksert rentebytte avtale:

I 2006 inngikk Posten en inflasjonsindeksert rentebytteavtale på MNOK 1 000 for å beskytte konsernets konkurransevne ved å sikre selskapet mot kostnader som er positivt korrelert til inflasjon. I henhold til avtale mottok Posten Norge den prosentvise endringen i den norske konsumprisindeksen over kupongperioden (årlig) samt en fast spread på inflasjonsindeksen mot å betale 3 måneders Nibor kvartalsvis. Avtalen ble inngått med en varighet på 10 år.

I 2009 ble MNOK 300 av hovedstolen kansellert gjennom en avtale med motparten. I tillegg ble det inngått avtaler for de resterende MNOK 700 i form av utstedelse av realrenteobligasjoner som gir kontant-

strømseffekter som tilnærmet motsvarer den opprinnelige avtalen.

I 2009 hadde inflasjonsswap en resultateffekt på -1 mill. kroner (4 mill. kroner i 2008, -13 mill. kroner i 2007).

Energi - Elkraft:

Det ble inngått avtale med Bergen Energi i 2007 for forvaltning av konsernets strømforbruk i Norge, Sverige og Danmark med virkning fra 2008. Avtalen medførte at Bergen Energi overtok finansielle posisjoner og fakturerte fysisk og finansielt samlet.

Finansielle risiko Likviditetsrisiko (i forhold til finansielle instrumenter):

For å sikre konsernet finansiell handlefrihet,

er det definert mål på både likviditets- og lånereserve. Likviditetsreserven, bestående av bankinnskudd og ubenyttede trekkrettigheter, skal utgjøre minimum 15% av konsernets driftsinntekter. Lånereserven, bestående av ubenyttede trekkrettigheter fratrukket lån som forfaller innen 360 dager, skal utgjøre minimum 10% av konsernets driftsinntekter.

Likviditetsrisiko utgjør risiko for at konsernet ikke kan overholde sine forpliktelser knyttet til finansielle forpliktelser når disse forfaller med den konsekvens at konsernet misligholder de finansielle forpliktelsene.

NOTE 24 FINANSIELL RISIKO (fortsetter)**Forfallsstruktur på konsernets lån/finansielle forpliktelser**

(mill. kroner)					
Restbeløp per 31.12.2009	Gj.snittlig rente	År 1	År 2 til 5	Over År 5	Totalt
	4,12 %				
Gjeld til kredittinstitusjoner 1)		162	973	1 191	2 326
Obligasjonslån			1 498		1 498
Finansiell derivater			17	37	54
Finansiell lease		4	11		15
Øvrige rentebærende gjeld					
Sum Posten Norge AS		166	2 499	1 228	3 893
Finansiell lease		28	74	51	153
Gjeld til kredittinstitusjoner					
Øvrige rentebærende gjeld					
Sum konsern		194	2 573	1 279	4 046
Restbeløp per 31.12.2008	Gj.snittlig rente	År 1	År 2 til 5	Over År 5	Totalt
	6,50 %				
Gjeld til kredittinstitusjoner 1)		550	1 101	1 072	2 723
Obligasjonslån			1 518		1 518
Finansiell derivater			113	156	269
Finansiell lease		4	15		19
Øvrige rentebærende gjeld				2	2
Sum Posten Norge AS		554	2 747	1 230	4 531
Finansiell lease		48	146	1	195
Gjeld til kredittinstitusjoner		2	7	14	23
Øvrige rentebærende gjeld		8	5	2	15
Sum konsern		612	2 905	1 247	4 763
Restbeløp per 31.12.2007	Gj.snittlig rente	År 1	År 2 til 5	Over År 5	Totalt
	4,87 %				
Gjeld til kredittinstitusjoner 1)		1 600	837	236	2 673
Finansiell derivater			149	94	242
Finansiell lease		4	16	3	23
Sum Posten Norge AS		1 604	1 002	333	2 939
Finansiell lease		23	74	35	132
Gjeld til kredittinstitusjoner		12	36	34	82
Øvrige rentebærende gjeld		37		5	42
Sum konsern		1 676	1 112	406	3 194

1) Sertifikatlån som rulleres årlig og som ligger innenfor rammen av etablerte trekkfasiliteter er klassifisert som langsiktig finansiering under gjeld til kredittinstitusjoner selv om forfallsdato er inntil 1 år. Per 31.12.2009 er det ikke trukket noe på konsernets 500 mill. euro fasilitet.

Kapitalstyring. Konsernet har som målsetning å oppnå størst mulig tilgjengelighet, fleksibilitet og avkastning på konsernets likvide midler samtidig som kredittrisiko begrenses. Dette oppnås ved å konsentrere all tilgjengelig likviditet i konsernets konsernkontoordning, samt å ha en konservativ forvaltningsprofil med stor vekt på likvide plasseringer. Konsernet har sentralisert overordnet ansvar for konsernets likviditetsstyring og tiltak som fremmer en effektiv utnyttelse av selskapets kapital.

Konsernet forvalter kapitalstrukturen hvor

formålet er å ha en finansiell trygghet for å motstå markedsmessige endringer. Konsernet har langsiktige trekkfasiliteter som utgjør en god finansieringsbuffer når det dukker opp uventede finansielle behov. Trekkfasilitetene er tatt opp med et bank-syndikat hvor alle deltagerne har rating A- eller bedre (se tabellen over), noe som også begrenser motpartsrisiko.

Konsernet måler kapitalutnyttelsen ved å anvende gjeldsgradratio som er netto rentebærende gjeld dividert med egenkapital. Netto rentebærende gjeld består

av rentebærende kortsiktig og langsiktig gjeld fratrukket likvide midler i form av kontanter, bankbeholdninger og kortsiktige plasseringer. I tillegg brukes netto rentebærende gjeld dividert på EBITDA for å måle om driftsinntektene er tilstrekkelig for å betjene Konsernets eksterne gjeld. Målsetning er at netto rentebærende gjeld ikke skal overstige 3,5 ganger EBITDA.

Det var ingen endringer til selskapets målsetninger, prinsipper eller prosesser knyttet til kapitalstyring i løpet av 2007, 2008 og 2009.

POSTEN NORGE AS				KONSERN		
2007	2008	2009		2009	2008	2007
3 266	5 455	4 685	Rentebærende gjeld	4 046	4 763	3 194
1 084	993	1 334	Rentebærende likvide midler	1 934	1 837	1 647
2 182	4 462	3 351	Netto gjeld	2 112	2 926	1 547
5 618	4 632	4 489	Sum egenkapital	5 214	5 160	5 786
0,4	1,0	0,7	Gjeldsgrad	0,4	0,6	0,3
39,9 %	29,1 %	30,5 %	Egenkapital andel	28,3 %	26,4 %	33,2
863	618	711	EBITDA	1 959	1 589	1 649
2,5	7,2	4,7	Netto gjeld / EBITDA	1,1	1,8	0,9

Låneklausuler (debt covenants)

Posten har låneklausuler (covenants). Selskapets største lånefasilitet inneholder en klausul om at investeringer ikke skal øke konsernets netto rentebærende gjeld til mer enn 3,5 ganger EBITDA, hvor EBITDA måles for en periode på siste 12 måneder per balansedagen i hvert kvartal. Per 31.12.2009 var dette 1,1 av EBITDA (1,8 per 31.12.2008, 0,9 per 31.12.2007).

To låneavtaler inneholder også en covenant om minimum 25% egenkapitalandel. Per 31.12.2009 var egenkapitalandelen 28,3% (26,4% per 31.12.2008, 33,2% per 31.12.2007).

I tillegg gjelder følgende covenants for de fleste låneavtaler:

- Change of control covenant: 51% statlig eierskap
- Forbud mot å pantsette aktiva (negative pledge)
- Cross default, mislighold i en avtale medfører at alle avtaler anses misligholdt

I avtalene med Nordiska Investeringsbanken ligger det også inne begrensninger med hensyn på inngåelse av nye finansielle leasingtransaksjoner. Brudd på covenants innebærer krav om innfrielse av all rentebærende gjeld, eventuelt reforhandling av låneavtaler.

Det foreligger ingen klausuler om årlig regulering på nivåene av debt covenants i låneavtalene. Nivået på de finansielle nøkkeltall i covenants følges nøye opp og rap-

porteres til ledelsen regelmessig.

I løpet av 2009 har konsernet i begrenset grad investert i oppkjøp og øvrige investeringer. Dette kombinert med kostnadsreduksjoner har gitt konsernet robusthet i forhold til covenanten som gir en grense på netto rentebærende gjeld i forhold til EBITDA på maksimum 3,5. Denne covenanten følges imidlertid opp løpende i forhold til tiltak som er iverksatt.

Det samme forhold gjelder med hensyn til gjeldende lånebetingelser med krav om en minimumsandel på 25% egenkapital. Egenkapitalandelen per 31.12.2009 var 28,3%, som gir en større margin enn i 2008 i forhold til svingninger i investeringsbeløp og resultatutvikling.

NOTE 25 VIRKELIG VERDI MÅLING

Følgende metoder og forutsetninger er benyttet ved beregningen av virkelig verdi for finansielle eiendeler og forpliktelser:

- Virkelig verdi av finansielle eiendeler klassifisert som «tilgjengelig for salg» er fastsatt som børskursen på balansedagen dersom disse er noterte. For unoterte eiendeler er virkelig verdi vurdert til å ikke avvike vesentlig fra historisk kost

- Virkelig verdi av valuta terminkontrakter er fastsatt ved å benytte terminkursen på balansedagen. Virkelig verdi av valuta-swap er beregnet ved å ta nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. For alle derivater er virkelig verdi bekreftet av den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med

- Følgende av selskapets finansielle instrumenter har en virkelig verdi tilnærmet lik bokført verdi: Kontanter og kontant-ekvivalenter, kundefordringer, andre kortsiktige fordringer, andre rentebærende langsiktige fordringer, kassekreditt, deler av langsiktige gjeld, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

- Balanseført verdi av kontanter, kontant-ekvivalenter og kassekreditt er tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfallstid. Tilsvarende er bokført verdi av kundefordringer og leverandørgjeld tilnærmet lik virkelig verdi da de inngås til markedsmessige betingelser

- Virkelig verdi på langsiktig gjeld er beregnet ved bruk av noterte markeds-

priser eller ved bruk av rentebetingelser for gjeld med tilsvarende løpetid og kredittrisiko

- For finansielle eiendeler og gjeld regnskapsført til amortisert kost, er virkelig verdi tilnærmet lik amortisert kost når det er beregnet som nåverdi av estimerte kontantstrømmer diskontert med den rente som gjelder for tilsvarende gjeld og eiendeler på balansedagen

- Virkelig verdi av derivater utpekt som sikringsinstrumenter er regnskapsført som andre kortsiktige fordringer/annen kortsiktig gjeld eller andre langsiktige fordringer/annen langsiktig gjeld avhengig av forfallstidspunktet til det tilhørende sikringsobjektet

NOTE 25 VIRKELIG VERDI MÅLING (fortsetter)

<p>➤ Virkelig verdi hierarki Per 31.12.2009 hadde konsernet følgende finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi:</p> <p>Konsernet benytter følgende hierarki for å opplyse om virkelig verdi per verdsettelsesmetoden:</p>	<p>- Nivå 1: Noterte priser (justerte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser</p> <p>- Nivå 2: Annen input enn noterte priser inkludert på nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte</p>	<p>(som priser) eller indirekte (avledet fra priser)</p> <p>- Nivå 3: Input for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbare input)</p>
---	---	--

Eiendeler vurdert til virkelig verdi	Virkelig verdi måling per nivå			
	2009	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Beskrivelse				
Tilgjengelig for salg eiendeler:				
Øvrige aksjeinvesteringer	5			5
Derivater utpekt som sikringsinstrumenter:				
Kontantstrømsikring	55		55	
Totalt	60		55	5
Forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat:				
Lån	1 014		1 014	
Derivater utpekt som sikringsinstrumenter:				
Kontantstrømsikring	21		21	
Virkelig verdi sikring	(15)		(15)	
Derivater som ikke anses som sikring:				
Ikke sikring	60		60	
Totalt	1 080		1 080	

Ingen finansielle eiendeler har blitt reklassifisert på en slik måte at verdsettelsesmetode har blitt endret fra amortisert kost til virkelig verdi eller motsatt. Det var ingen overføringer mellom nivå 1 og nivå 2 virkelig verdi målinger i 2009, og ingen føringer av finansielle eiendeler inn eller ut av nivå 3.

NOTE 26 VALUTAKURSER

	Valutakurs 01.01.2009	Gjennomsnittlig valutakurs 2009	Valutakurs 31.12.2009
Svenske kroner	0,9042	0,8211	0,8099
Danske kroner	1,3238	1,1671	1,1173
Euro	9,8650	8,6907	8,3150
Britiske Pund	10,1210	9,7684	9,3170
US Dollar	6,9989	6,2478	5,7767

NOTE 27 GARANTIANSVAR/PANTSTILLELSER

Posten Norge AS og selskapets datterselskaper har gitt forskjellige former for garantier, herunder kontraktsgarantier, lånegarantier og andre betalingsgarantier. Garantier (ikke balanseført per 31.12):

POSTEN NORGE AS				KONSERN		
2007	2008	2009		2009	2008	2007
715	499	470	Garantier for konsernselskapers gjeld	470	548	756
205	255	370	Kommersielle garantier	382	268	217
			Øvrige garantier	52	1	1
920	754	840	Sum garantier	904	817	974

Reduksjonen i garantier for konsernselskapers gjeld skyldes i hovedsak at garantier gitt i forbindelse med datterselskapet Posten Eiendom Røbsrud AS sin oppføring av ny Østlandsterminal har gått ned som følge av at prosjektet er ferdigstilt, samt at garantier er avsluttet som følge av fusjon i Bring Frigoscandia Sveri-

ge konsernet. Økning i øvrige garantier skriver seg hovedsakelig fra garantier som er gitt i forbindelse med inngåelse av leasingkontrakter i Bring Frigoscandia Sverige konsernet.

Enkelte av Posten sine låneavtaler inneholder negativ pantsettelsesklausul og påleg-

ger konsernet å overholde definerte nivåer på finansielle nøkkeltall. Konsernet var ved utgangen av året innenfor disse nivåene. Se note 24 Finansiell risiko.

Datterselskaper i konsernet har ikke stilt eiendeler som pant.

NOTE 28 LEIEFORHOLD**1. Leietaker****1.1. Finansielle leieavtaler**

POSTEN NORGE AS				KONSERN		
2007	2008	2009		2009	2008	2007
68	68	68	Bygninger	182	153	153
			Maskiner, utstyr og transportmidler	128	130	107
68	68	68	Brutto balanseført verdi	310	283	260
32	34	36	Akkumulerte avskrivninger 01.01	144	105	78
			Avgang avskrivninger	(25)		
2	2	2	Årets avskrivninger	31	39	27
34	32	31	Netto balanseført verdi	160	139	156
23	19	15	Forpliktelser bygg	88	66	71
			Forpliktelser maskiner, utstyr og transportmidler	80	148	84
Oversikt over fremtidige minumsleie:						
		5	Innen 1 år	34		
		12	1 til 5 år	82		
			Etter 5 år	42		
		17	Fremtidig minumsleie	158		
		7,2 %	Rente	4,8 %		
		15	Nåverdi av fremtidig minumsleie	151		
			Hvorav:			
		10	- langsiktig gjeld	121		
		5	- kortsiktig gjeld	30		

NOTE 28 LEIEFORHOLD (fortsetter)

Eiendommer er klassifisert som bygninger og annen fast eiendom, mens tilhørende forpliktelser er klassifisert som rentebærende gjeld. Første års avdrag er reklassifisert til rentebærende kortsiktig gjeld. Se note 21.

Per 31.12.2009 har Posten Norge AS finansielle leieavtaler for Skien Postterminal og Odda Postgård. Leieavtalen for Odda Postgård utløper 01.10.2012. Posten har rett til

å forlenge leieavtalen eller å innløse seksjonen som leies i løpet av avtaleperioden. Leieavtalen for Skien Postterminal utløper i juni 2013. Posten har i leietiden rett til å kjøpe bygget, eller å forlenge leietiden ved avtalens utløp.

ErgoGroup har en finansiell leieavtale for Fjellhallen på Gjøvik. Selskapet har rett til å overta bygningen når som helst til pålydende av restgjelden, eventuelt vederlagsfritt i år 2023.

Posten Eiendom Robsrud har en finansiell leieavtale for et termisk energi anlegg som strekker seg til 30.06.2024.

De øvrige finansielle leieavtaler i konsernet tilhører Bring Logistics, Bring Logistics Nettlast og CombiTrans og omfatter transportmidler. Den lengste leasingavtalen for transportmidler strekker seg til 25.11.2013.

1.2. Operasjonelle leieavtaler

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
172	230	223	353	368	271
569	735	749	1 266	1 216	1 011
13	25	8	38	60	62
(14)	(17)	(12)	138	89	69
740	973	968	1 726	1 660	1 353
Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:					
		479	1 119		
		1 326	2 872		
		2 276	3 893		
		4 081	7 884		

Posten Norge AS har inngått omlag 1 340 leieavtaler for ulike typer eiendom, blant annet kontor- og omdelingslokaler, terminaler, postkontor, parkeringsanlegg mv. Avtalene utløper i perioden 2010-2029. Posten har i de fleste avtalene rett til å forlenge leieperioden ved avtalenes utløp.

De vesentligste leieavtalene hos Posten Norge AS gjelder Østlandsterminalen Robsrud, Posthuset Biskop Gunnerusgate 14A og Brevsenteret Biskop Gunnerusgate 14B.

Leieperioden for Posthuset Biskop Gunnerusgate 14 A er på 15 år fra 01.03.2003 med konkrete forlengelsesklausuler. Kostnader knyttet til fellesarealer og energikostnader er variable og fordeles etter en nøkkel basert på areal som leies. Leien indeksreguleres (100%) årlig.

Leieperioden for Brevsenteret Biskop Gunnerusgate 14B løper til 31.06.2010 og var fastsatt ut fra en forutsetning om innflytting i

ny postterminal på Robsrud i 1. kvartal 2010. Leietaker har ensidig rett til oppsigelse og forlengelse av leieforholdet. Leietaker leier Brevsenteret Oslo på «bare house» basis og besørger selv drift av bygget og dekker alle kostnader knyttet til driften.

Posten Norge AS har en operasjonell leieavtale med Posten Eiendom Robsrud AS for Østlandsterminalen på Robsrud. Leieperioden er på 17 år fra 01.12.2009. Avtalen er basert på årlig 7% avkastning på anskaffelseskosten + et årlig administrasjonspåslag.

Posten Norge AS har også inngått operasjonelle leieavtaler for Stavanger postterminal og Trondheim postterminal med Posten Eiendom Storbyer AS og for Postens godssenter, Postens verksteder og Transportsenter Oslo med Posten Eiendom Alnabru AS. Leieperioden for Stavanger postterminal, Trondheim postterminal og Postens Godssenter er 5 år med mulighet for forlengelse på 3 år. Leieforholdene

kan ikke sies opp i leieperioden. Leietaker besørger selv drift av bygget og dekker alle kostnader knyttet til driften. Leien indeksreguleres (100%) årlig. Leieperioden for Postens verksteder og Transportsenter Oslo er 3 år med mulighet for forlengelse på 3 år. Leieforholdene kan ikke sies opp i leieperioden.

I juni 2007 ble det inngått en leieavtale med Bergerterminalen AS med overtagelse 01.01.2010. Avtalen løper i 20 år fra overtagelse.

Det ble i juni 2009 inngått ny avtale med LeasePlan Norge AS om leie og drifting av alle typer biler. Avtalen løper frem til 30.09.2012, med mulighet for forlengelse i 1+1 år. Kontrakten for hver enkelt bil vil normalt være av 2 til 5 års varighet. Posten har ingen rett eller plikt til forlenget leie eller kjøp ved avtalenes utløp. Antall leasede biler ved utgangen av 2009 var 5 084 samt 96 hengere.

NOTE 28 LEIEFORHOLD (fortsetter)

Det er avsatt 122 mill. kroner for fristilte lokaler som er ført under restruktureringskostnader. Se note 5.

Bring Logistics Linehaul AS har en leieavtale

med Cargonet AS for leie av togplasser som løper til 31.12.2013.

Av de øvrige operasjonelle leieavtaler i konsernet gjelder de vesentligste avtalene leie

av lokaler til Bring Frigoscandia, ErgoGroup, Bring Logistics og Posten Norge, Distribusjonsnett. Den lengste operasjonelle avtalen strekker seg til 01.12.2026.

1.2. Utleie

Konsernet har enkelte operasjonelle leieavtaler knyttet til utleie av deler av bygg. Årets leieinntekt i konsernet knyttet til utleide egne bygg er totalt 38 mill. kroner (28 mill. kroner i 2008 og 3 mill. kroner i 2007).

NOTE 29 KJØPSFORPLIKTELSE

Morselskapet og konsernet har følgende vesentlige forpliktelser som følge av kontrakter vedrørende kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler:

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
57	193	225	298	200	64
			4	4	4
			11		
57	193	225	313	204	68

Posten Norges kjøpsforpliktelser er i hovedsak knyttet til inngåtte avtaler for kjøp av sorteringsmaskiner og annet utstyr i forbindelse med etableringen av Postens nye struktur for sorteringsprosesser av brev og pakker.

Av konsernets øvrige vesentlige kjøpsforpliktelser er 18 mill. kroner knyttet til inngåtte kontrakter for ny Østlandsterminal på Robsrud i Lørenskog, og 49 mill. kroner gjelder kjøp av trucker og utstyr til Berger terminalen.

NOTE 30 ENDRINGER I KONSERNETS STRUKTUR**Oppkjøp/fusjoner**

Oppkjøp i 2009 omfattet følgende selskaper og virksomheter. Oversikten omfatter ikke stiftelser, kapitalutvidelser eller annen finansiering fra Posten Norge.

Selskap	Anskaffelsesdato	Eierandel	Virksomhet	Resultat før skatt i 2009
ION Solutions Pvt. Ltd	01.01.2009	51 %	IT	3
Virksomheten eCompanion	01.12.2009		IT	5
Virksomheten Orbit	01.12.2009		IT	2
Virksomheten Axapta	14.12.2009		IT	
Sum				9

NOTE 30 ENDRINGER I KONSERNETS STRUKTUR (fortsetter)

Oversikt over allokering av anskaffelseskostnad ved oppkjøp i løpet av året.

Samlet virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingete forpliktelser for de oppkjøpte selskaper er som følger:

IT/KONSERNET	2009	2008	2007
IT-utvikling	3	3	27
Merverdi IT-utvikling og varemerke			85
Andre immaterielle eiendeler		7	
Utsatt skattefordel		18	
Goodwill		1	106
IE under utvikling		1	
Immaterielle eiendeler	3	29	218
Varige driftsmidler	1	88	70
Aksjeinvesteringer		1	4
Andre langsiktige fordringer		1	11
Sum finansielle anleggsmidler	4	3	15
Sum anleggsmidler	4	120	303
Varebeholdning		2	6
Kortsiktige fordringer, rentefrie	4	248	427
Likvide midler	1	168	200
Sum omløpsmidler	5	417	633
Sum eiendeler	10	537	935
Utsatt skatt		4	34
Avsetning og forpliktelser			4
Netto pensjonsforpliktelser		43	4
Sum avsetning for forpliktelser		47	42
Sum rentebærende gjeld		39	75
Leverandørgjeld		149	308
Påløpte kostnader		62	12
Betalbar skatt og skyldig off avg	1	15	46
Annen kortsiktig gjeld, rentefri	3	89	86
Sum rentefri gjeld	4	315	457
Sum gjeld	4	401	575
Netto identifiserbare eiendeler	6	136	360
Goodwill	20	291	1 497
Inntektsført negativ goodwill		(28)	
Negativ goodwill avregning mot tap ved salg		(4)	
Total kjøpspris	26	395	1 858
Kontanter betalt	21	344	1 753
Avsatt per 31.12.		65	105
Annet	5	(14)	
Total kjøpspris	26	395	1 858
Kontanter betalt	(21)	(344)	(1 753)
Kontanter mottatt ved oppkjøpet	1	168	200
Netto kontanteffekt ved oppkjøp	(19)	(176)	(1 553)

Omregnet til NOK med transaksjonsdagens kurs

NOTE 30 ENDRINGER I KONSERNETS STRUKTUR (fortsetter)

Oversikt over salg og gevinst/tap i løpet av året:

IT/KONSERNET	2009	2008	2007
Immaterielle eiendeler		2	
Utsatt skattefordel		8	18
Varige driftsmidler		19	110
Finansielle anleggsmidler	1	1	
Sum anleggsmidler	1	30	128
Kortsiktige fordringer, rentefrie	5	32	3
Kortsiktige fordringer, rentebærende			19
Varebeholdning		1	
Likvide midler	31	9	1
Sum omløpsmidler	36	41	23
Sum eiendeler	37	71	151
Utsatt skatt	5		
Pensjonsforpliktelser		11	
Sum avsetning for forpliktelser	5	11	
Sum rentebærende gjeld		9	
Rentefri langsiktig gjeld	2		
Leverandørgjeld		1	2
Betalbar skatt og skyldig off avg	3	1	15
Forskuddsbetalte inntekter			4
Annen kortsiktig gjeld, rentefri	8	49	5
Rentefri kortsiktig gjeld	11	51	23
Sum gjeld	18	70	23
Netto identifiserbare eiendeler	19	2	128
Goodwill	2		1
Utkjøp av minoritet	(10)		
Gevinst ved salg	30		631
Total salgspris	42	2	759
Kontanter mottatt ved salg	38	2	766
Avsatt per 31.12.	4		(6)
Total salgspris	42	2	759
Kontanter mottatt ved salg	38	2	766
Kontanter avgitt ved salg	(31)	(9)	(1)
Netto kontanteffekt ved salg	6	(7)	764

Omregnet til NOK med transaksjonsdagens kurs

Oppkjøp i 2009

Ved kjøp av virksomhet regnskapsføres de identifiserbare eiendeler og gjeldsposter til virkelig verdi på transaksjonsdatoen. Fremkommer ytterligere informasjon om postenes virkelige verdi i en periode på 12

måneder etter transaksjonsdatoen justeres dette. Merverdi ved kjøp som ikke kan allokere til identifiserbare eiendeler klassifiseres som goodwill i balansen. Konsernets oppkjøp medførte i 2009 en samlet balanseført goodwill på 20 mill. kroner (291 mill.

kroner i 2008 og 1 575 mill. kroner i 2007). Se note 9 vedrørende vurdering av balanseført verdi på goodwill.

Enkelte immaterielle eiendeler som medarbeidernes kompetanse (know-how), for-

NOTE 30 ENDRINGER I KONSERNETS STRUKTUR (fortsetter)

- ventede synergieffekter og ikke-kontraks-relaterte kunderelasjoner, som innebærer en oppkjøpskostnad, men som ikke er separabel og/eller virkelig verdi ikke kan måles pålitelig, regnskapsføres som goodwill.

IT

ErgoGroup kjøpte ytterligere 16 % av aksjene i det indiske IT-selskapet ION Solutions i januar 2009, noe som medførte en total eierandel på 51 %. Kjøpet var et viktig skritt for ErgoGroup i retning av en mer offensiv satsing innenfor offshoring. Selskapet ble konsolidert inn i konsernregnskapet fra og med januar 2009. Kjøpet av ION Solutions medførte en balanseføring av goodwill på 8,1 mill. kroner etter justering av kostpris for blant annet tilleggsvederlag i henhold til en earn-out avtale. Selskapet hadde 128 ansatte per 31.12.2009 og har bidratt med en omsetning i 2009 på 17 mill. kroner. Selskapet var regnskapsført som et tilknyttet selskap per 31.12.2008 med en verdi på 5 mill. kroner, og det er denne verdien som ligger i linjen «Annet» under avstemming av kjøpsprisen over.

SYSteam konsernet kjøpte tre virksomheter i desember 2009. Aditros AX-virksomhet, Axapta, inklusive fire ansatte konsulenter og ti kunder ble kjøpt for å styrke satsningen innen Microsoft Dynamics AX i Finland. Virk-

somheten eCompanion lokalisert i Stockholm inkluderte åtte ansatte og omfattet tilgang til et HR-lønssystem innen den kommunale sektor i Sverige, kundeportefølje på rundt 50 avtalekunder og medarbeiderkompetanse. Den tredje virksomheten Orbit er også lokalisert i Sverige og inkluderte 14 ansatte, og operasjonsplanleggings-systemet det leverer skal på sikt erstatte konsernets tilsvarende system og bli kjernen i satsningen innenfor helseområdet. Virksomhetene hadde en samlet omsetning i 2008 på rundt 30 mill. kroner. Kjøpene hadde regnskapsmessig effekt fra og med desember 2009 og medførte totalt en balanseføring av goodwill på 12 mill. kroner.

Salg i 2009

Eierandelen på 50,49 % i Eiendomsverdi AS, med en omsetning i 2009 på 41 mill. kroner og 11 ansatte, ble solgt i desember 2009 med en regnskapsmessig gevinst på 30 mill. kroner. Selskapet var ikke en del av IT segmentets kjernevirksomhet.

Andre endringer i konsernets struktur i 2009

I løpet av fjerde kvartal 2009 ble det besluttet å avvikle virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S. Som et ledd i å omorganisere eierstrukturen kjøpte Posten Norge AS i november 2009 alle aksjene i Bring Citymail Sweden AB og Bring Mail Nordic AB fra

Bring Citymail AB for henholdsvis 29 mill. kroner og 86 mill. kroner.

I desember 2009 kjøpte Posten Norge AS resterende aksjer i de fire selskapene Bring Logistics Stockholm AB, Bring Logistics Gøteborg AB, Bring Logistics Linkøping AB og Bring Logistics Jønkøping AB fra Bring Logistics Halmstad AB og Bring Logistics Jønkøping AB. Transaksjonen skjedde til virkelig verdi og medførte en økning i verdien på aksjene i de to selgende selskapene på henholdsvis 19 mill. kroner og 5 mill. kroner.

Bring Logistics Linehaul AS ble etablert i 2009 og selskapet skal utvikle konkurransekraftig løsninger for linjetrafikk for forretningsområdene i Bring og eksterne kunder.

Som ledd i forenkling av konsernstrukturen ble Posten Norge AS sitt datterselskap Cetei AB i løpet av året fusjonert inn i dets heleide datterselskap CombiTrans AB som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Bring Logistics Sverige AB ble deretter solgt fra Bring Logistics Danmark A/S til CombiTrans AB i desember 2009. Videre ble FSD HoldCo AB og FSD NewCo AB ved en nedstrømsfusjon en del av Bring Frigoscandia AB, som nå er direkte eiet av Posten Norge AS.

Proforma tall i forbindelse med oppkjøpt virksomhet - per segment (ureviderte tall):

Tabellen under viser driftsinntekter og netto resultat før skatt slik de ville ha vært om selskaper og virksomheter kjøpt gjennom året hadde vært kjøpt ved begynnelsen av perioden.

2009	Post	Logistikk	IT	Annet 1)	Konsernet
Driftsinntekter	12 517	12 656	5 214	(3 282)	27 104
Proforma driftsinntekter	12 517	12 656	5 244	(3 282)	27 135
Netto resultat før skatt	3	454	176	(435)	198
Proforma netto resultat før skatt	3	454	181	(435)	203

1) «Annet» er ikke-allokerte kostnader relatert til eierfunksjon samt eliminerings mellom segmentene.

Oppkjøp og salg etter balansedagen (ureviderte tall):

ErgoGroup og Edda Media har inngått et langsiktig samarbeid gjennom at ErgoGroup AS overtar driften av Edda Medias IT-virksomhet, som i dag leverer IT-tjenester til 92 redaksjonelle publikasjoner. Virksomheten

overdras fra 1. januar 2010 og omfatter en femårig avtale på drift, support og forvaltning og har en verdi på 200 mill. kroner i denne perioden. Avtalen tilfører betydelig volum på drift, samtidig som overtakelsen av det sterke kompetansemiljøet som er lokalisert i Tønsberg gir en unik posisjon for videre vekst.

Postens heleide datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS ble solgt i februar 2010 for 87 mill. kroner. Dette gir en gevinst på salget på 24 mill. kroner i morselskapet og på 25 mill. kroner i konsernet.

NOTE 31 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Konsernet har foretatt flere forskjellige transaksjoner med nærstående parter. Alle transaksjoner er foretatt som del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser. De vesentligste transaksjonene som er foretatt er som følger:

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
845	947	738	Kjøp av varer og tjenester fra:		
1			Datterselskap		
4			Tilknyttede selskaper	45	30
			Andre	54	158
373	540	682	Salg av varer og tjenester til:		
			Datterselskap		
			Tilknyttede selskaper	26	7
			Andre	18	961
24	85	101	Leie av eiendom fra:		
	1	1	Datterselskap		
			Tilknyttede selskaper	3	2
5	5	3	Leie av eiendom til:		
			Datterselskap		

Balansen inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående parter:

POSTEN NORGE AS			KONSERN		
2007	2008	2009	2009	2008	2007
34	96	111	Kundefordringer	6	58
3 581	4 869	3 812	Øvrige fordringer	1	1
76	150	86	Leverandørgjeld	7	8
506	1 077	995	Øvrig gjeld		
3 032	3 738	2 842	Netto	(1)	51
			Lån til nærstående parter:		
			Balansen 01.01	3	3
			Nedbetalinger i løpet av året	(3)	
			Balansen 31.12		3

Godtgjørelse til styret og ledelsen

For godtgjørelse til styret og ledelsen se note 2.

Lån til ansatte

For lån til ansatte se note 14 og 16.

NOTE 32 ANDRE FORHOLD

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN Ny pensjonsordning for førtidspensjon (AFP) fra 2011

Den 19.02.2010 vedtok Stortinget lovednringen som medfører ny AFP- ordning gjeldende fra 2011. Norsk Regnskapsstiftelse har i 2009 avgitt en uttalelse om regnskapsmessig behandling av overgangen til ny pensjonsordning og viser i den forbindelse til note 3 pensjoner. Av konsernets samlede pensjonsforpliktelser på 1 997 mill. kroner utgjorde AFP-forpliktelsene omlag 1 300 mill. kroner per 31.12.2009. Beslutningen i Stortinget og anbefalingen fra Regnskapsstiftelsen, vil kunne ha en vesetlig effekt på AFP-forpliktelsen og ikke resultatførte estimatavvik.

Salg av selskap i 2010

I februar 2010 ble datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS solgt med en gevinst på 25 mill. kroner for konsernet.

VESENTLIGE TRANSAKSJONER

Overføring og salg av eiendommer og selskap

I desember 2009 solgte ErgoGroup sin eierandel på 50,49% i Eiendomsverdi AS med en gevinst på 30 mill. kroner.

Terminalene i Kristiansand, Stokke, Sarpsborg og Tromsø ble solgt i januar 2009 med en samlet netto gevinst på 18 mill. kroner. Terminalen i Vestfold, som eies gjennom Bring Logistics datterselskap Nor-Cargo Eiendom AS, ble solgt i februar 2009 til bokført verdi. Posten har tegnet leieavtaler med de nye eiere av de solgte terminalene.

I løpet av 2008 ble terminalene i Fauske, Finnsnes, Haugesund, Mosjøen og Ålesund solgt med en samlet netto gevinst på 7 mill. kroner.

Per 01.01.2008 ble eiendommene Stavanger postterminal og Trondheim postterminal overført til Posten Eiendom Storbyer AS med regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet. Tilsvarende ble eiendommene Postens godssenter, Postens verksteder og Transportsenter Oslo overført til Posten Eiendom Alnabru AS. Alle eiendommene har leiekontrakt på mellom 3-5 års varighet og det er mulighet for forlengelse i leieperioden.

I mars 2007 solgte Posten selskapet Posten Eiendom BG 14B AS med en gevinst på 626 mill. kroner.

Merkevareprosjektet

I september 2008 lanserte Posten en ny, samlende merkevare med navnet Bring, for den nordiske post- og logistikkvirksomheten. Samtidig ble Postens logo fornyet for å vise at Posten og Bring tilhører samme konsern. Målet er å fremstå klart og tydelig, og vise helheten i konsernets virksomhet. Postens lansering av den nye merkevaren og endring av logo har kostet 221 mill. kroner i 2008 og 62 mill. kroner i 2009. Med unntak av biler er i hovedsak all omprofilering gjennomført per 31.12.2009.

Restruktureringsavsetninger

I 2009 er det i konsernet samlet avsatt 393 mill kroner til omstilling og tilbakeført avsetninger for tidligere år med 167 mill. kroner. Avsetningene i 2009 var i hovedsak knyttet til nedleggelse av virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S, etablering av nytt postkontorkonsept og endringer i terminalstrukturen.

Ny Østlandsterminal på Robsrud

Østlandsterminalen ble overtatt av Posten 01.12.2009 og ble åpnet av H.M. Kong Harald den 29.01.2010. Posten har totalt investert 2,5 mrd. kroner i tomt, bygg og høyteknologisk utstyr.

Vesentlige inn- og utbetalinger til/fra eier

I 2009 betalte staten 518 mill. kroner i statlig kjøp, se omtale under regulatoriske forhold. Det var ingen vesentlige inn- og utbetalinger til/fra eier i 2008.

Generalforsamlingen besluttet i 2007 en utdeling av selskapets midler til staten på 80 mill. kroner. Utdelingen ble gjennomført ved at selskapets fordring på staten knyttet til AFP på 330 mill. kroner i forbindelse med sluttoppgjøret med Statens Pensjonskasse ble redusert med utdelingsbeløpet.

Endelig sluttoppgjør i forbindelse med utgang av Statens pensjonskasse på 1 443 mill. kroner inklusive renter på 56 mill. kroner ble besluttet av Fornyings- og Administrasjonsdepartementet i 2007. Restoppgjøret på 293 mill. kroner ble mottatt 30.11.2007. Endelig sluttoppgjør medførte en netto justering av egenkapitalen med 53 mill. kroner før skatt i 2007.

REGULATORISKE FORHOLD

Postens konsesjon

Samferdselsdepartementet har i henhold til postloven §4 tildelt Posten Norge

AS konsesjon for å tilby leveringspliktige tjenester innenfor enerettsområdet. Konsesjonen gir Posten enerett til å formidle lukket, adressert brevpost innenlands og fra utlandet innenfor en bestemt vekt- og prisavgrensing. Avgrensningen er fra 01.01.2006 50 gram og 2,5 ganger grunntaksten for innenriks prioritert brev. Konsesjonen innebærer samtidig at Posten skal ivareta samfunnspålagte oppgaver i form av krav til tjenestetilbudet, samt krav om kostnadsbaserte priser og geografisk enhetsporto innenfor eneretten.

De samfunnspålagte oppgavene omfatter:

- Krav til produkttilbud (leveringspliktige posttjenester og grunnleggende bank tjenester)
- Krav til tilgjengelighet til de leveringspliktige tjenestene
- Krav til fremsendingstid
- Krav til kostndsbaserte priser og geografisk enehetsporto innenfor eneretten

Postens merkostnader knyttet til de samfunnspålagte oppgavene er i konsesjonens punkt 4.2 forutsatt dekket av monopoloverskudd fra enerettsområdet og statlig kjøp bevilget over statsbudsjettet. I 2007 og 2008 ble det ikke bevilget midler til statlig kjøp. For 2009 ble det bevilget 518 mill. kroner. Bevilgningen er basert på en forhåndberegning av behovet og vil bli etterberegnet i forbindelse med produktregnskapet for 2009 for å sikre mot overkompensasjon til Posten.

I forbindelse med at Samferdselsdepartementet tildelte Posten ny konsesjon gjeldende fra 01.01.2007 til 31.12.2010, ble det blant annet gjort følgende endringer:

- Maksimalprisordning på leveringspliktige tjenester (eksklusiv massebrev)
- Krav til at Posten skal tilstrebe universell utforming for å sikre god tilgjengelighet for funksjonshemmede til leveringspliktige tjenester
- Eksisterende retningslinjer for plassering av utleveringspostkasse ble tatt inn i konsesjonen
- Krav om at Posten skal følge prinsippene i mållova så langt som mulig i infor masjonen om leveringspliktige tjenester

I henhold til konsesjonen skal Posten dokumentere at det ikke foregår ulovlig krysssubsidiering mellom enerettsområdet og konkurranseutsatte tjenester. Denne dokumentasjonen legges fram for Post- og teletilsynet i form av et særskilt produkt-

regnskap. Revisor foretar årlig kontrollhandlinger av regnskapet i samsvar med konsesjonen. Produktregnskapet for 2009 vil foreligge senest tre måneder etter at finansregnskapet for 2009 er godkjent.

EU's postdirektiv

EU's postdirektiv fastsetter blant annet visse minstekrav til leveringspliktige tjenester, prinsipper om kostnadsbaserte priser og kompensasjonsordninger for merkostnader knyttet til leveringspliktige tjenester, samt avgrensninger av nasjonale eneretter til brevformidling for postoperatørene som ivaretar leveringspliktige tjenester.

Innen EU vil hoveddelen av postmarkedet bli liberalisert fra 2011, mens enkelte land har fått utsettelse til 2013. Hvorvidt Norge vil inføre eller reservere seg mot EU's tredje postdirektiv gjenstår for regjering å avklare. I dag konkurrerer Posten allerede på 87 prosent av virksomheten og forbreder seg på å møte konkurranse også på brev under 50 gram. Innenfor det gjenværende enerettsbeskyttede området utfordres Posten av e-post og andre digitale løsninger.

Statens eierskap

I eiermeldingen om Posten (St.meld. nr. 12 (2007-2008), lagt frem 01.02.2008) konkluderte Samferdselsdepartementet med at Postens lov- og konsesjonspålagte plikt til å tilby grunnleggende banktjenester ikke bør endres eller avvikles. Videre ble det gitt tilslutning til å konvertere ytterligere 124

egendrevne postkontor til Post i Butikk innen 2010. Per 31.12.2009 hadde Posten lagt om 95 av de 124 postkontorene til Post i Butikk.Det ble også gitt tilslutning til Postens nordiske vekststrategi. Regjeringen vil vurdere Postens utenlandsengasjementer i forbindelse med neste eiermelding om Postens virksomhet.

Postkontornettet

Posten Norge AS har i løpet av 2009 gjennomført omlegging av 60 postkontor til Post i Butikk (PiB) innenfor rammene gitt i St.meld. nr. 12 (2007-2008). I løpet av november 2010 vil Posten ha ferdigstilt pågående omlegging av totalt 124 postkontor til PiB. Videre har Posten i løpet av sommeren 2009 sagt opp rammeavtalene med Norgesgruppen, ICA Norge AS, COOP og Rema 1000 om levering av infrastruktur og driftstjenester til Postens PiB-konsept. Posten gjennomfører for tiden en åpen anbudskonkurranse på fremtidig drift av PiB-konseptet, og valg av leverandører vil bli avgjort innen utgangen av juli 2010. Ved utgangen av 2009 var det følgende antall enheter innen de tre konseptene i postkontornettet; 208 Postkontor, 1235 Post i Butikk og 24 Bedriftssenter.

Bank- og betalingstjenester

Postens lovpålagte plikt til å tilby grunnleggende banktjenester oppfylles gjennom en agentavtale med DnB NOR. Posten har i 2009 revidert agentavtalen med DnB NOR om levering av grunnleggende

banktjenester og utvalgte tilleggstjenester gjennom Postens ekspedisjonsnett. Avtalen er forlenget til å gjelde frem til 31.12.2017. Dersom det i perioden skjer endringer i Postens lovpålagte plikt å tilby grunnleggende banktjenester, kan avtalen sies opp på visse vilkår. For perioden 1.1.2013 – 31.12.2017 er det avtalt særlige bestemmelser dersom Posten helt eller delvis vil måtte konkurransetutsette de tjenestene som omfattes av agentavtalen.

TVISTER

EFTAs overvåkingsorgan (ESA) har til behandling klager som blant annet gjelder prisene på Postens logistikk-produkter samt Postens PiB-nett. Posten Norge AS avviser grunnlaget for klagene. ESA varslet i desember 2008 at de vil illegge en bot mot Posten Norge AS. Posten anklages for å ha overtrådt konkurransereglene i forbindelse med avtaler med dagligvarekjeder mv. om etablering av Post i Butikk (PiB). På bakgrunn av varselet fra ESA har Posten også mottatt et brev der det tyske logistikkselskapet Schencker opplyser om at de vil kunne fremme et erstatningskrav på 460 mill. kroner mot Posten. Posten fastholder at det ikke er grunnlag for en bot og har anført dette gjennom den igangsatte saksbehandling overfor ESA, og dermed at det heller ikke er grunnlag for erstatningskrav.

I datterselskapene er det ikke registrert tvistessaker med vesentlig risikoeksponering for konsernet.

Oslo, 25. mars 2010			
			
Arvid Moss (leder)	Liv Stette (nestleder)	Eli Arnstad	
			
Terje Christoffersen	Sigbjørn Molvik	Gry Mølleskog	Odd Christian Øverland
			
Ingeborg Anne Sætre	Paul Magnus Gamlemshaug	Judith Olafsen	Dag Mejdell (Konsernsjef)

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Christian Frederiks pl. 5, NO-0154 Oslo
Oslo Atrium, P.O. Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf.: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Posten Norge AS

Revisjonsberetning for 2009

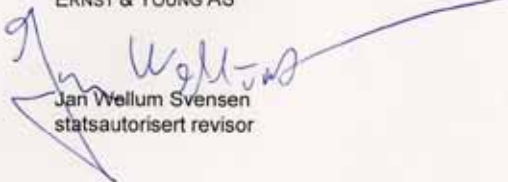
Vi har revidert årsregnskapet for Posten Norge AS for regnskapsåret 2009, som viser et årsresultat på kr -157 000 000 for morselskapet og et årsresultat på kr 118 000 000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, balanse, kontantstrømpoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringer i egenkapitalen i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 25. mars 2010
ERNST & YOUNG AS

Jan Wellum Svensen
statsautorisert revisor